

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΤΗ, 16 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1981

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ
313

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟΝ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 1284

Περί καθορισμού ενιαίου ωρολογίου και αναλυτικού προγράμματος εκπαίδευσης Μέσων Τεχνικών και Επαγγελματικών Νοσηλευτικών Σχολών αρμοδιότητας του Υπουργείου Κοινωνικών Υπηρεσιών.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντες υπ' όψει :

1. Τās διατάξεις τών άρθρων 8 και 49 του Ν. 576/1977 «περί οργανώσεως και διοικήσεως τής Μέσης και Ανωτέρας Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσεως».

2. Τās διατάξεις τής παρ. 2 του άρθρου 3 του Ν. 967/79 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως του Ν. 186/75 «περί ΚΕΜΕ και διατάξεων τινών προσωπικού τής Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και ρυθμίσεως ζητημάτων τινών τής εκπαίδευσεως».

3. Τήν υπ' αριθ. 879/9.7.81 γνωμοδότησιν του Συμβουλίου τής Επικρατείας, προτάσει τών Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Κοινωνικών Υπηρεσιών, αποφασίζομεν :

Άρθρον 1.

Τύπος Προγράμματος.

1. Η εκπαίδευσις Βοηθών Νοσοκόμων εις τās Μέσας Τεχνικάς και Επαγγελματικάς Νοσηλευτικάς Σχολάς αρ-

μοδιότητος του Υπουργείου Κοινωνικών Υπηρεσιών γίνεται έφεξής, βάσει του δια του παρόντος καθοριζομένου ωρολογίου και αναλυτικού προγράμματος.

2. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει θεωρητικήν και εργαστηριακήν κατάρτισιν και κλινικήν άσκησιν, διδασκαλίαν.

3. Η θεωρητική κατάρτισις περιλαμβάνει ειδικώτερον διδασκαλίαν από έδρας, φροντιστηριακάς άσκήσεις και παρουσιάσεις διαφόρων τεχνικών. Η εργαστηριακή κατάρτισις λαμβάνει χώραν εις τὰ εργαστήρια τής Σχολής και συνίσταται εις τήν έφαρμογήν νοσηλευτικών πράξεων, δια τήν άπόκτησιν νοσηλευτικών δεξιοτήτων, αί όποίαι έχουν έπιδειχθεΐ εις τούς μαθητάς κατά τήν θεωρητικήν διδασκαλίαν.

4. Η κλινική άσκησις και διδασκαλία λαμβάνει χώραν εις Νοσηλευτικά Ιδρύματα και Υγειονομικάς υπηρεσίας αί όποίαι πληροΰν τās άπαιτουμένας προϋποθέσεις λειτουργίας και δυνατότητας εκπαίδευσεως.

Άρθρον 2.

Ωρολόγιον Πρόγραμμα Θεωρητικής, Εργαστηριακής και Πρακτικής Καταρτίσεως.

Το ωρολόγιον πρόγραμμα τών έν τῷ προηγουμένῳ άρθρῳ εκπαιδευομένων καθορίζεται εις ώρας εβδομαδιαίως, ώς ακόλουθως :

ΩΡΟΛΟΓΙΟΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

α/α	Μαθήματα	Α' Έτος		Β' Έτος		Σύνολον ώρων
		Α' εξάμ.	Β' εξάμ.	Γ' εξάμ.	Δ' εξάμ.	
	Μαθήματα Γενικής Μορφώσεως					450
1.	Θρησκευτικά	2	—	—	—	36
2.	Έλληνικά	2	2	1	1	108
3.	Μαθηματικά	2	1	—	—	54
4.	Φυσική	1	1	—	1	54
5.	Χημεία	1	1	—	1	54
6.	Ξένη Γλώσσα (Άγγλικά)	2	2	1	—	90
7.	Φυσική Άγωγή	1	—	—	—	18
8.	Μουσική	1	—	—	—	18
	Στοιχεία Βιολογικών και Κοινωνικών Έπιστημών					228
9.	Άνατομία	2	—	—	—	36
10.	Φυσιολογία	3	—	—	—	54
11.	Μικροβιολογία	1	—	—	—	18
12.	Φαρμακολογία	1	1	—	—	36
13.	Υγιεινή	1	—	1	—	36
14.	Διαιτητική	1	—	1	—	36
15.	Ψυχολογία	1	1	—	—	36
16.	Κοινωνιολογία	2	—	—	—	36
	Νοσηλευτικά και Κλινικά ειδικότητες				2	178
17.	Νοσηλευτική					450
	Νοσηλευτική Ι (περιλαμβάνεται : Ιστορία Νοσηλευτικής και Δεοντολογία, Έπαγγελματικός Προσανατολισμός και Έπαγγελματική Νομοθεσία)	1	—	—	1	36
	Νοσηλευτική ΙΙ (περιλαμβάνεται : Βασικά Αρχαί Νοσηλευτικής)	6	—	—	—	108
	Νοσηλευτική ΙΙΙ (Παθολογική-Χειρουργική Νοσηλευτική : περιλαμβάνεται : ή νοσηλευτική αντιμετώπισις των ασθενών με νοσήματα :					108
	α) του πεπτικού, αναπνευστικού, κυκλοφορικού, νευρικού συστήματος, αίματος, ενδοκρινών αδένων, λοιμωδών νόσων, θγ-κους,	—	3	—	—	
	β) οφθαλμών, ώτων, ρινός, λάρυγγος, όρθοπεδικά, του ούρο-ποιητικού συστήματος. Τεχνική Χειρουργείου,	—	—	2	—	
	γ) καταστάσεις επείγουσας αντιμετώπισεως, άποκαταστάσεως. Κοινοτική Νοσηλευτική)	—	—	—	1	
	Νοσηλευτική ΙV περιλαμβάνεται :					
	α) Μαιευτική-Γυναικολογική Νοσηλευτική και Βρεφοκομία, και	—	4	—	—	
	β) Παιδιατρική Νοσηλευτική-Νοσηλεία παιδιού με λοιμώδη νοσήματα	—	—	1	—	36
	Νοσηλευτική V (περιλαμβάνεται : Ψυχιατρική, Γηριατρική Νοσηλευτική και Νοσηλεία χρονίως πασχόντων)	—	—	—	1	18
	Νοσηλευτική VI (περιλαμβάνεται : τó έργαστήριον της Νοσηλευτικής Τέχνης)	6	1	1	—	144
	Νοσηλευτική VII (περιλαμβάνεται : ή κλινική άσκησις και διδασκαλία)	—	21	28	32	1.458
18.	Χειρουργική (περιλαμβάνεται) :					
	α) Γενική Χειρουργική	1	—	—	—	
	β) Ούρολογία, Όφθαλμολογία, Ω.Ρ.Α/γία	—	2	2	1	108
	γ) Καρδιαγγειακή Χειρουργική, Χειρουργική όγκων, Όρθοπεδική, Α' Βοήθειαι	—	—	—	—	
	δ) Νευροχειρουργική, Φυσικοθεραπεία, Άποκατάστασις	—	—	—	—	
19.	Παθολογία περιλαμβάνεται :					90
	α) Γενική παθολογία	1	1	—	1	
	β) Αίματολογία, Α' βοήθειαι, Δερματολογία, Άφροδίσια νοσήματα, Γεροντολογία, Γηριατρική, Νευρολογία, Φυματιολογία	—	—	2	—	
20.	Μαιευτική-Γυναικολογία	1	—	—	—	18
21.	Παιδιατρική (και Λοιμώδη Νοσήματα)	—	2	—	—	36
22.	Ψυχιατρική	—	—	—	1	18
	Σύνολον	40	40	40	40	2.880

**ΩΡΟΛΟΓΙΟΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΩΣ
(Νοσηλευτική VII)**

α/α Τομείς κλινικής άσκησης	Α' Έτος				Β' Έτος				Σύνολον Αριθμός έβδ. ώρων	
	Α' εξαμήνου Αριθμός έβδ. ώρων	Β' εξαμήνου Αριθμός έβδ. ώρων	Γ' εξαμήνου Αριθμός έβδ. ώρων	Δ' εξαμήνου Αριθμός έβδ. ώρων	Α' εξαμήνου Αριθμός έβδ. ώρων	Β' εξαμήνου Αριθμός έβδ. ώρων	Γ' εξαμήνου Αριθμός έβδ. ώρων	Δ' εξαμήνου Αριθμός έβδ. ώρων		
1. Παθολογική Κλινική (συμπεριλαμβάνονται αϊ ειδικότητες τής Παθολογίας και ή Νοσηλεία Χρονίως Πασχόντων)	—	—	7	147	4	112	4	128	15	387
2. Χειρουργική Κλινική (συμπεριλαμβάνονται αϊ ειδικότητες τής Χειρουργικής, τής 'Ορθοπαιδικής και Ούρολογίας)	—	—	7	147	4	112	4	128	15	387
3. Χειρουργείον	—	—	—	—	—	3	96	3	96	96
4. 'Εξωτερικά 'Ιατρεία	—	—	—	2	56	—	—	2	56	56
5. Νοσοκομείον Παίδων	—	—	—	8	224	—	—	8	224	224
6. Ψυχιατρείον	—	—	—	—	—	4	128	4	128	128
7. Μαιευτήριον—Γυναικολογική Κλινική	—	—	4	84	—	—	—	4	84	84
8. Κοινωνική Νοσηλευτική	—	—	—	—	—	3	96	3	96	96
Σύνολον	—	—	18	378	18	504	18	576	54	1.458

'Εάν δὲν ὑπάρχει δυνατότης Κλινικῆς διδασκαλίας καὶ ἀσκήσεως εἰς Ψυχιατρεῖον, ἡ χρονικὴ περίοδος ἐκπαιδεύσεως τοῦ Ψυχιατρείου προστίθεται εἰς τὴν Παθολογικὴν Κλινικὴν.

* Ἀρθρον 3.

* Ἀναλυτικὸν Πρόγραμμα.

Τὸ ἀναλυτικὸν πρόγραμμα ἐκάστου τῶν ἐν τῷ προηγούμενῳ ἄρθρῳ περιλαμβανομένων μαθημάτων καθορίζεται ὡς ἀκολούθως :

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ

Διδάσκεται κατὰ τὸ Α'. ἐξάμηνον.

* Ὡραι ἐβδομαδιαίας διδασκαλίας 2

Σύνολον ὥρων διδασκαλίας 36

Σκοπὸς τοῦ μαθήματος : Νὰ ἀποκτήσῃ ὁ μαθητὴς βασικὰς γνώσεις διὰ τὴν ἱστορίαν καὶ τὸ περιεχόμενον τοῦ Χριστιανισμοῦ, τὴν φύσιν καὶ τὸν ρόλον τῆς ὀρθοδόξου ἐκκλησίας, τὰς ἀρχὰς τῆς Χριστιανικῆς ἠθικῆς καὶ τοὺς τόπους τῆς Λατρείας διὰ νὰ βοηθηθῇ εἰς τὴν μόρφωσιν καὶ ἀνάπτυξιν συνειδητῆς Χριστιανικῆς ζωῆς.

Βασικαὶ Ἑνότητες.

Α'. ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΡΟΛΟΓΟΣ

'Η γνώσις τῆς ἱστορικῆς πορείας τοῦ χριστιανισμοῦ καὶ ἡ σημασία τῆς διὰ τὴν πληρεστέραν κατανόησιν τῆς ἱστορίας καὶ τὴν ὑπεύθυνον στάσιν τοῦ χριστιανοῦ εἰς τὴν ζωὴν τῆς Ἐκκλησίας καὶ εἰς τὸν κόσμον.

'Ιστορία τῆς Σωτηρίας. Θεολογία τῆς ἱστορίας. 'Η σημασία τῶν πηγῶν διὰ τὴν ἱστορίαν καὶ τὴν βιβλικὴν Θεολογίαν τῆς ἱστορίας. 'Η συμμαρτυρία τῆς Ἐπιστήμης.

1. «ΙΔΟΥ ΚΑΙΝΑ ΠΟΙΩ ΠΑΝΤΑ» (εἰσαγωγικὸν μάθημα)

'Η βλαία πνοὴ τοῦ Παρακλήτου, Πεντηκοστή.

Τὸ ἀνακαινιστικὸν πνεῦμα τοῦ χριστιανισμοῦ
Παράδοσις καὶ ἀνανέωσις εἰς τὴν Ἐκκλησίαν.

Β'. ΕΚΚΛΗΣΙΟΛΟΓΙΑ

2. ΕΚΚΛΗΣΙΑ.

* Ἑννοια τῆς Ἐκκλησίας. Συμβολισμοὶ καὶ δοροὶ (κιβωτός, βασιλεία Θεοῦ, ρεῦμα Χριστοῦ, κοινωνία κ.λπ.).

* Ἔργον τῆς Ἐκκλησίας.

'Η σημασία τῆς Ἐκκλησίας διὰ τὴν σωτηρίαν τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ κόσμου.

3. ΔΟΜΗ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ.

'Η λειτουργικὴ φύσις καὶ δομὴ τῆς Ἐκκλησίας
Μία, ἅγια, καθολικὴ καὶ Ἀποστολικὴ Ἐκκλησία

'Η ἐν Χριστῷ κοινωνία καὶ ἐνότης τῆς Ἐκκλησίας
Σχέσις ἐκκλησίας καὶ Κράτους.

4. Η ΣΥΝΟΔΟΣ.

'Εκκλησιολογία τοῦ συνοδικοῦ συστήματος. Σύνοδος καὶ πληρωμα τῆς Ἐκκλησίας.

Προϋποθέσεις, συγκλήσεως Συνόδου. Αριθμὸς καὶ εἶδη Συνόδων. Ὅροι καὶ κανόνες.

Τὸ συνοδικὸν σύστημα εἰς τὴν Δύσιν. Σύγχρονες τάσεις.

5. ΚΛΗΡΟΣ ΚΑΙ ΛΑΟΣ.

Χαρίσματα, ἀξιώματα, διακονήματα εἰς τὴν Ἐκκλησίαν.

Οἱ κληρικοὶ ὡς οἰκονόμοι τῶν χαρισμάτων τοῦ Λαοῦ.

'Η θέσις καὶ ἡ εὐθύνη τοῦ λαοῦ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν

Προσαγόρευσις κληρικῶν.

6. Η ΕΝΟΡΙΑ.

'Η ἀνθρωπίνη κοινωνία (μορφαὶ ἀνθρωπίνης συμβιώσεως)

'Η τριαδικότης τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ κοινωνία τῶν προσώπων

'Η σπουδαιότης τῆς Ἑνορίας διὰ τὴν κοινωνίαν

7. Η ΕΝΟΡΙΑ ΣΗΜΕΡΑ.

Μοναξιά καὶ ἑλλειψίς ἐπικοινωνίας τοῦ συγχρόνου ἀνθρώπου

Μορφαὶ «κοινωνίας» τῶν νέων ἀνθρώπων σήμερα. 'Η Ἐκκλησιαστικὴ κοινωνία.

Αἱ νέαι διαστάσεις τῆς Ἑνορίας εἰς τὴν ἐποχὴν μας.

Γ' ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΗ

8. Η ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΗΣ.

Βιβλικὴ θεμελίωσις τῆς ἱεραποστολῆς

Τὸ ἔργον τῶν Ἀποστόλων καὶ εἰδικώτερον τοῦ Ἀποστόλου Παύλου

Καθολικότης καὶ ἐγκοσμιότης τῆς ἱεραποστολῆς.

9. ΕΚΚΛΗΣΙΟΛΟΓΙΚΑΙ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΗΣ.

'Η ἱεραποστολὴ εἶναι ἔργον ὅλης τῆς Ἐκκλησίας

Διαμόρφωσις ἱεραποστολικῆς συνειδήσεως

Ὁμολογία, ἀπολογία, μαρτυρία.

10. ΣΥΝΑΝΤΗΣΙΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ.

'Ο κατάλληλος «καιρὸς» τῆς συναντήσεως

Σημεῖα συναντήσεως καὶ ἀλληλοεπιδράσεις

Ὡφέλειαι ἀπὸ τὴν συνάντησιν.

11. ΠΑΤΕΡΕΣ ΚΑΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΙ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ.

Χαρακτηρισμός και ομάδες Πατέρων
 Ἡ ἐξοχότης τῶν Πατέρων καὶ ἡ προσφορά τους
 Συμβολὴ τῶν Πατέρων εἰς τὴν ἱεραποστολήν.

12. Η ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΗ ΣΗΜΕΡΑ.

Προβλήματα τῆς συγχρόνου χριστιανικῆς ἱεραποστολῆς.
 Ἀφύπνισις καὶ ἱεραποστολικὴ δράσις ἄλλων θρησκευμά-
 των
 Χριστιανικὴ ἱεραποστολὴ καὶ ἀπελευθέρωσις τῶν λαῶν
 Ἡ εὐθύνη τῶν χριστιανῶν διὰ τὸν κόσμον ποὺ ἔρχεται.

Δ'. ΔΙΩΓΜΟΣ

13. Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΙΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΝ ΔΙΩΓΜΟΥ.

Οἱ διωγμοὶ εἰς τοὺς πρώτους τρεῖς αἰῶνας
 Οἱ διώκται
 Κίνητρα, σκοποὶ καὶ ἀποτελέσματα τῶν διωγμῶν.

14. Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΩΝ ΜΑΡΤΥΡΩΝ.

Βιώσις τῆς ἐν Χριστῷ ἐλευθερίας ὑπὸ τοῦ διωκομένου καὶ ἡ
 προσδοκία τῆς ἀναστάσεως.
 Ἀγωνιστικὸν φρόνημα καὶ ἐνθουσιαστικαὶ τάσεις.
 Ἐσχατολογικὴ θεώρησις τῆς ζωῆς καὶ τῶν παθημάτων.

15. ΣΥΓΧΡΟΝΑΙ ΜΟΡΦΑΙ ΔΙΩΓΜΟΥ.

«Διωγμὸς» τῆς πίστεως τῆς ἀληθείας καὶ τοῦ ἀνθρώπου
 Ἡ σύγχρονος πάλη τῶν ἰδεῶν.
 Ἀσκήσις τοῦ χριστιανοῦ εἰς τὴν ἀνεξιθρησκείαν καὶ τὴν
 «κατὰ Χριστόν» ἐλευθερίαν.

Ε'. ΑΙΡΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΙΣΜΑΤΑ

16. ΑΛΗΘΕΙΑ ΚΑΙ ΑΙΡΕΣΙΣ.

Ἡ Θεανθρώπινη φύσις τῆς Ἐκκλησίας καὶ τὸ «φρόνημα
 τῆς σαρκὸς»
 Χαρακτηριστικαὶ ἔριδες εἰς τὴν πρώτην Ἐκκλησίαν
 Αἰρετικαὶ ἐκδηλώσεις εἰς τὴν ἐποχὴν μας.

17. ΑΙ ΑΡΧΑΙΑΙ ΑΝΑΤΟΛΙΚΑΙ ΕΚΚΛΗΣΙΑΙ.

Θεολογικαὶ θέσεις εἰς σύγκρισιν μετὰ τὴν ὀρθόδοξον Θεολο-
 γίαν
 Δομὴ, δυναμικότης καὶ δραστηριότης τῶν Ἀνατολικῶν
 Ἐκκλησιῶν.
 Σχέσεις μετὰ τὴν Ὀρθοδοξίαν καὶ πιθανότης διὰ μελλοντικὴν
 ἑνωσιν

18. Ο ΡΩΜΑΙΟΚΑΘΟΛΙΚΙΣΜΟΣ.

Θεολογικαὶ καὶ ἐκκλησιολογικαὶ συμπτώσεις καὶ ἀντιθέσεις
 μετὰ τὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν
 Αἰσθήματα ὑπεροχῆς καὶ τάσεις δεσποτισμοῦ τοῦ Ρωμαιο-
 καθολικισμοῦ
 Δραστηριότητες.

19. Ο ΠΡΟΤΕΣΤΑΝΤΙΣΜΟΣ.

Θεολογικὴ πολυμορφία καὶ ἀπόρριψις αὐθεντίας
 Διοικητικαὶ ἰδιομορφίαι καὶ δραστηριότητες
 Διεκκλησιαστικαὶ σχέσεις. Παγκόσμιον Συμβούλιον Ἐκ-
 κλησιῶν.

20. ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΘΡΗΣΚΕΙΑ.

Ὁ Θεός
 Οὐσία καὶ ἰδιότητες
 Ἡ δημιουργία τοῦ κόσμου
 Ὁ ὕλικός καὶ πνευματικὸς κόσμος
 Ἡ πρόνοια τοῦ Θεοῦ περὶ τοῦ κόσμου, συντήρησις καὶ
 κυβέρνησις αὐτοῦ
 Ὁ ἄνθρωπος, φύσις καὶ προορισμός αὐτοῦ.
 Ἡ ἀθανασία τῆς ψυχῆς
 Ἡ διδασκαλία τοῦ Κυρίου
 Ἀγάπη καὶ Πίστις
 Τὸ Εὐαγγέλιον τῆς Ἀγάπης
 Τὰ Πάθη τοῦ Κυρίου

21. ΤΑ ΙΕΡΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ

22. ΗΘΙΚΗ

Ἡ ἔννοια τῆς ἠθικῆς καὶ τὸ ἀντικείμενον αὐτῆς.
 Ἡ ἀξία τῆς Χριστιανικῆς ἠθικῆς.

Ὁ ἔμφυτος ἠθικὸς Νόμος.
 Ὁ ἐξ ἀποκαλύψεως ἠθικὸς Νόμος.

23. ΣΥΝΕΙΔΗΣΙΣ

Ἐννοιαὶ καὶ ἰδιότητες αὐτῆς.
 Ἐλευθερία τῆς βουλήσεως.
 Ἐκτίμησις τῶν πράξεων.
 Ἐννοια τοῦ καθήκοντος.
 Διαίρεσις καθηκόντων. Σύγκρουσις καθηκόντων. Τὰ
 δικαιώματα.

24. Η ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΖΩΗ

Ὁ σεβασμός τῆς ἰδίας τῆς ζωῆς.
 Προσωπικὴ ἀξιοπρέπεια καὶ τιμὴ.
 Ἡ ἀφαίρεσις ἄλλοτρίας ζωῆς.
 Τιμὴ καὶ περιουσία καὶ ἐλευθερία τῶν ἄλλων.

25. ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

Ὁ ἀγὼνας τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας διὰ κοινωνικὴν
 δικαιοσύνην.
 Προληπτικὴ καὶ θεραπευτικὴ φιλάνθρωπία.

ΣΤ'. ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΛΑΤΡΕΙΑ

26. ΝΑΟΣ

Τρόπος τῆς λατρείας (Ἐπεξήγησις τῆς Θείας Λειτουργ-
 γίας).
 Σύμβολα καὶ ρυθμοί. Θεολογικαὶ προϋποθέσεις τους.
 Τὸ φῶς εἰς τὸν Ναὸν (Ἀναφορὰ εἰς τὴν Ἀγ. Σοφίαν).
 Τὸ ἐξωκκλήσι καὶ τὸ εἰκονοστάσι.

27. Η ΕΙΚΟΝΑ

Ἀνάλυσις τῆς εἰκόνας (Θεολογική, ἀνθρωπολογική, αἰσ-
 θητικὴ, βιωματική).
 Ἡ εἰκόνα εἰς τὴν πίστιν καὶ τὴν ζωὴν τοῦ Ἑλληνικοῦ
 λαοῦ.
 Ἡ εἰκονογράφησις τοῦ Χριστιανικοῦ Ναοῦ.

28. Ο ΥΜΝΟΣ

Θεολογικὰ καὶ ἀνθρωπολογικὰ στοιχεῖα τῆς ὀρθοδόξου
 ὕμνογραφίας.
 Εἶδη, ποικιλία καὶ πλῆθος Χριστιανικῶν ὕμνων.
 Χαρακτηριστικὰ κείμενα.

29. ΥΜΝΟΓΡΑΦΙΑ

Φιλολογικὴ καὶ φιλοσοφικὴ μαρτυρία. Ὑμνογράφοι.
 Συμπλήρωσις τῆς ὕμνογραφίας. Σύγχρονος παρουσία.
 Προσέγγισις καὶ κατανόησις τῆς ὕμνογραφίας (πρότυπον
 κείμενον ἐνδεχομένως μετὰφρασις).

30. ΜΟΥΣΙΚΗ

Ἐξέλιξις καὶ διαμόρφωσις τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Μου-
 σικῆς.
 Μεγάλοι μελωδοὶ καὶ μουσουργοὶ ἐκκλησιαστικῶν ὕμνων.

31. ΕΟΡΤΑΙ ΚΑΙ ΑΓΙΟΙ

Ἡ Χριστιανικὴ ἐορτὴ καὶ ὁ σύγχρονος ἀνεορτός βίος.
 Νόημα τῶν ἐορτῶν. Εἶδη ἐορτῶν (πίνακες).
 Παρουσία, μαρτυρία καὶ ἐξοχότης τῶν Ἀγίων, σημασία
 τους διὰ τὸν σύγχρονον ἄνθρωπον.
 Πλῆθος καὶ κατηγορίαι Ἀγίων.

ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Α'. Ἐξάμηνον

Ὡραι ἐβδομαδιαίας διδασκαλίας : 2

Β'. Ἐξάμηνον

Ὡραι ἐβδομαδιαίας διδασκαλίας : 2

Γ'. Ἐξάμηνον

Ὡραι ἐβδομαδιαίας διδασκαλίας : 1

Δ'. Ἐξάμηνον

Ὡραι ἐβδομαδιαίας διδασκαλίας : 1

Σύνολον ὥρῶν διδασκαλίας : 108

Σκοπὸς τοῦ μαθήματος : Νὰ κατανοήσῃ ὁ μαθητὴς τὸ
 ἰδεολογικὸν περιεχόμενον, τὴν τεχνολογίαν καὶ τὸ ὕφος
 κειμένων νεοελληνικῆς λογοτεχνίας διαφόρων ἐποχῶν, νὰ
 γνωρίσῃ τὴν δομὴν τῆς νεοελληνικῆς γλώσσης διὰ τῆς ἀνα-

λύσεως αξιολόγων λογοτεχνικῶν ἔργων καὶ τῆς ἀναπτύξεως διαφόρων θεμάτων (ἐκθέσεων) μὲ σκοπὸν νὰ ἀσκηθῇ ὁ μαθητὴς εἰς τὴν ὀρθὴν χρῆσιν τοῦ γραπτοῦ καὶ προφορικοῦ λόγου.

Βασικαὶ Ἑνότητες.

Α'. Κείμενα Νεοελληνικῆς Λογοτεχνίας.

α) Διδασκαλία χαρακτηριστικῶν κειμένων τῆς περιόδου :

Ἀρχαὶ τῆς νεοελληνικῆς λογοτεχνίας ὡς τὸ 1830.

Θὰ διδασκῶν κείμενα ποὺ φανερώουν τὴν ἐξέλιξιν τῆς νεοελληνικῆς λογοτεχνίας καὶ εἰδικώτερον : ἀκριτικὰ τραγούδια - ὑστεροβυζαντινά, δημῶδη κείμενα - δημοτικὰ τραγούδια (ἰδιαίτερα παραλαγαί, ἱστορικά, κλέφτικα καὶ μοιρολόγια) κείμενα τῆς κρητικῆς λογοτεχνίας, τοῦ νεοελληνικοῦ διαφωτισμοῦ καὶ ἀπομνημονεύματα ἀγωνιστῶν. Τὰ κείμενα ἀπὸ τὰς ἀνωτέρω ἐνότητες θὰ διδάσκωνται κατόπιν περιεκτικῆς γραμματολογικῆς ἐνημερώσεως καὶ σαφοῦς τοποθετήσεως εἰς τὴν ἐποχὴν τους.

β) Διδασκαλία κειμένων τῆς συγχρόνου νεοελληνικῆς λογοτεχνίας.

Θὰ διδασκῶν λυρικά ποιήματα, διηγήματα, ἀποσπάσματα μυθιστορημάτων καθὼς καὶ θεατρικῶν ἔργων (ἢ σύντομα μονόπρακτα εἰς τὸ σύνολόν τους). Θὰ γίνεταί βαθύτερα ἐξέταση τοῦ ἰδεολογικοῦ περιεχομένου τῶν ἰδιαιτέρων ἐκφραστικῶν μέσων, τῆς τεχνολογίας καὶ τοῦ ὅπου τοῦ κάθε διδασκόμενου ἔργου, χαρακτηρισμὸς καὶ κατὰτάξις του εἰς τὸ ἀντίστοιχον λογοτεχνικὸν εἶδος. Ἰδιαίτερα κατὰ τὴν διδασκαλίαν θεατρικῶν κειμένων - θὰ γίνεταί στοιχειώδης ἐνημέρωσις τῶν μαθητῶν σχετικὰ μὲ τὸ θέατρον ὡς ἰδιαίτερον λογοτεχνικὸν εἶδος καὶ ἀναφορὰ εἰς τὴν βοήθειαν ποὺ προσφέρουν αἱ ἄλλαι καλαὶ τέχναι (ἀρχιτεκτονική, ἐνδυματολογία, ζωγραφική, μουσική, ὄρχησις) διὰ τὴν παρουσίαν του εἰς τὴν σκηνήν. Ἀκόμη θὰ δίνωνται σύντομα καὶ σαφεῖς πληροφορίες διὰ τοὺς συγγραφεῖς καὶ τὰ ἔργα τους καὶ θὰ γίνεταί μετρικὴ ἀνάλυσις τῶν ποιημάτων.

Β'. Γλωσσικὴ διδασκαλία

Συμπλήρωσις τῆς κατάρτισεως τῶν μαθητῶν εἰς τὴν νεοελληνικὴν (δημοτικὴν) γλῶσσαν μὲ ποικίλας γλωσσικὰς ἰδίως λεξικολογικὰς ἀσκήσεις.

Αἱ ἀσκήσεις αὗται αἱ ὁποῖαι θὰ γίνωνται μὲ τὴν εὐκαιρίαν τῆς ἐρμηνείας τῶν κειμένων ἢ τῆς διορθώσεως τῶν ἐκθέσεων θὰ ἀναφέρονται εἰδικώτερον εἰς τὰ ἐξῆς :

α) Χρῆσις συνωνύμων λέξεων καὶ ἀντιδιαστολὴ τους ἀπὸ τὰς λέξεις αἱ ὁποῖαι ἔχουν ἀντίθετον σημασίαν.

β) Ἐπισημάνσις σημασίας τῶν λέξεων (κυριολεξία) καθὼς καὶ τῆς μεταφορικῆς.

γ) Παραδείγματα ξενικῶν ἐπιδράσεων εἰς τὴν νέαν Ἑλληνικὴν καὶ ἀφομοίωσις ἢ ὁ ἐξελληνισμὸς τῶν ξένων λέξεων.

δ) Ὁ πλουτισμὸς τῆς νέας Ἑλληνικῆς ἀπὸ τὴν ἀρχαίαν καὶ τὴν μεταγενεστέραν Ἑλληνικὴν.

Γ'. Ἐκθέσεις (ὥρες 1 1/2)

Γενικαὶ Παρατηρήσεις

Αἱ ἐκθέσεις αἱ ὁποῖαι θὰ γράφουν κατὰ τὴν διάρκειαν ἑνὸς διδακτικοῦ ἔτους θὰ εἶναι 10-12. Εἰς τὸν ἀριθμὸν αὐτὸν δὲν περιλαμβάνονται αἱ ἀναγραφόμεναι ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ διαφόρων γεγονότων, ἐπιτείων, ἑορτῶν κ.λ.π.

Κάθε ἐκθεσις νοεῖται ὡς ἓνας ἐπὶ μέρους κύκλος διδασκαλίας ἢ ὁποία ἀρχίζει μὲ τὴν γραπτὴν ἀνάπτυξιν ἑνὸς θέματος εἰς τὴν τάξιν, συνεχίζεται μὲ τὴν προσεκτικὴν διόρθωσιν τοῦ κειμένου ἀπὸ τὸν καθηγητὴν καὶ ὀλοκληρώνεται μὲ τὴν ἐπιστροφὴν τῶν μαθητικῶν ἐργασιῶν καὶ τὴν διατύπωσιν γενικῶν καὶ εἰδικῶν παρατηρήσεων σχετικὰ μὲ τὴν ἐπίδοσιν τῆς τάξεως ἢ καὶ τοῦ κάθε μαθητοῦ.

Ἡ κάθε ἐκθεσις θὰ γράφεται εἰς τὴν διάρκειαν δύο διδακτικῶν ὥρῶν καὶ ἡ διόρθωσίς της θὰ γίνεταί εἰς μίαν διδακτικὴν ὥραν. Ἡ διόρθωσις θὰ συνδυάζεται καὶ μὲ τὴν γλωσσικὴν διδασκαλίαν.

ΘΕΜΑΤΑ ΕΚΘΕΣΕΩΝ

Ἐνίοτε, τὰ θέματα ἡμπορεῖ νὰ εἶναι ἐλεύθερα. Εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν ἕκαστος μαθητὴς ἐπιλέγει καὶ ἀναπτύσσει τὸ θέμα τῆς προτιμῆσεώς του.

Ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὅμως οἱ μαθηταὶ ἀναπτύσσουν ἓν κοινὸν θέμα ποὺ προέρχεται ἀπὸ τὴν τάξιν ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν τοῦ καθηγητοῦ. Τὰ θέματα εἶναι :

Ἐντυπώσεις, σκέψεις καὶ ἰδέαι ἀπὸ τὴν ἐπίσκεψιν Νοσηλευτικῶν Ἰδρυμάτων, ὑγειονομικῶν ὑπηρεσιῶν, τεχνικῶν ἔργων, δημοσίων ἰδρυμάτων, μουσείων, ἀρχαιολογικῶν χώρων κ.λ.π.

Χαρακτηρισμοὶ γεγονότων, προσώπων, κοινωνικῶν δμάδων, καταστάσεων, ἐνεργειῶν, κοινωνικῶν τύπων, ἐπαγγελματιῶν κ.λ.π.

Περιγραφή καὶ στοιχειώδης κριτικὴ τοῦ περιεχομένου λογοτεχνικῶν καὶ ἄλλων κειμένων (λ.χ. ἱστορικῶν, ἐπιστημονικῶν) ποὺ ἐδιδάχθησαν εἰς τὴν τάξιν.

Μικραὶ πραγματεῖαι διὰ θέματα ποὺ συζητήθηκαν εἰς τὴν τάξιν καὶ προσέκλεσαν τὸ ἰδιαίτερον ἐνδιαφέρον τῶν μαθητῶν.

ΘΕΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΑΝΑΛΥΣΙΝ

Θάνατος τοῦ Διγενῆ

Τ' Ἀνδρόνικου ὁ γυιὸς

Τῆς Ἀγίας Σοφίας (Θρήνος)

Ὁ Ἐρωτόκριτος

Ἡ Ἐρωφίλη

Κλέφτικα

Ὁ θάνατος τοῦ παλληκαριοῦ

Περὶ Ἀγάπης (Νικ. Θεοτόκη)

Παροιμίαι Ἑλληνικοῦ λαοῦ (Ν. Πολίτη)

Τοῦ κάστρου τῆς Ὀρίας

Μοιρολόγια

Ὡς ἔνε

Ἡ πρὸς τὴν Πατρίδα Ἀγάπη

Τὸ θέατρο Πορφύρα

Θερμοπύλεις (Καβάφη)

Παναγία ἡ Γλυκοφιλοῦσα

Ἀπομνημονεύματα (Μακρυγιάννη)

Ὁ βασιλεὺς τῆς Ἀσίνης

Ἄν (Κίπλιγκ)

Ἡ Ἐλπίδα (Σίλλερ)

Τὸ Ἑλληνόπουλο (Οὐγκώ)

Ἀνάλυσις τοῦ Ἑθνικοῦ Ὕμνου (Διον. Σολωμοῦ)

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

Α' Ἐξάμηνον

Ὡραὶ ἐβδομαδιαίας διδασκαλίας : 2

Β' Ἐξάμηνον

Ὡραὶ ἐβδομαδιαίας διδασκαλίας : 1

Σύνολον ὥρῶν διδασκαλίας : 54

Σκοπὸς τοῦ μαθήματος : Νὰ ἀποκτήσῃ ὁ μαθητὴς βασικὰς γνώσεις ἀλγεβρας καὶ γεωμετρίας διὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς γενικῆς του μορφώσεως.

Βασικαὶ Ἑνότητες

Ι. ΑΛΓΕΒΡΑ

1. Ἐννοιαὶ ἀπὸ τὴν Μαθηματικὴν Λογικὴν καὶ Ἐφαρμογαί. Πρότασις καὶ προτασιακὸς τύπος. Σύνολον ἀληθείας. Λογικαὶ πράξεις. Προσοδεῖται. Ταυτολογία καὶ ἀντίφασις. Μέθοδοι ἀποδείξεως. Ἐπαγωγὴ. Ἐφαρμογαὶ εἰς τὴν διατύπωσιν καὶ ἀπόδειξιν μαθηματικῶν, προτάσεων.

2. Τὸ σύνολον R τῶν πραγματικῶν ἀριθμῶν ὡς ἀντιμεταθετικὸν σῶμα.

Αἱ βασικαὶ πράξεις εἰς τὸ R. Ἀξιώματα εἰς τὸ (R -). Θεωρήματα τὰ ὁποῖα προκύπτουν ἄμεσα. Διερεύνησις ἐξισώσεως α' βαθμοῦ. Ἐφαρμογαί.

3. Τὸ R διατεταγμένον σῶμα.

Τὰ ἀξιώματα διατάξεως εἰς τὸ R. Συμβιβαστικότης τῆς διατάξεως μὲ τὴν πρόθεσιν καὶ τὸν πολλαπλασιασμόν. Θεωρήματα πού εἶναι ἀμεσαι συνέπειαι. Ἀπόλυτος τιμὴ πραγματικοῦ ἀριθμοῦ. Ἰδιότητες. Ἐφαρμογαί, Δυνάμεις καὶ διάταξις. Ἀνίσωσις α' βαθμοῦ μὲ ἓνα ἄγνωστον.

4. Πραγματικαὶ συναρτήσεις.

Ὁρισμὸς συναρτήσεως γενικά. Πραγματικὴ συνάρτησις. Περιορισμὸς καὶ ἐπέκτασις τῶν πραγματικῶν συναρτήσεων. Ἰσαί συναρτήσεις. Πράξεις εἰς τὸ σύνολον τῶν πραγματικῶν συναρτήσεων. Ἀνάπτυγμα καὶ παραγοντοποίησις. Ἀσκήσεις λογιζομένου μὲ πολυώνυμα καὶ ρηταὶ συναρτήσεις. Ἐφαρμογαί εἰς τὴν λύσιν ἐξισώσεων καὶ ἀνισώσεων.

5. Κυκλικαὶ συναρτήσεις.

Τριγωνομετρικὸς κύκλος καὶ βασικαὶ κυκλικαὶ συναρτήσεις. Τριγωνομετρικὸς ἀριθμὸς τῶν τάξεων : 0° , 30° , 45° , 60° , 90° , 180° , 270° . Θεμελιώδεις σχέσεις μεταξύ τῶν τριγωνομετρικῶν ἀριθμῶν τοῦ ἰδίου τόξου. Σχέσεις μεταξύ τῶν τριγωνομετρικῶν ἀριθμῶν τόξου πού ἔχουν ἄθροισμα ἢ διαφορά : 90° , 180° , 270° , 360° . Ἀναγωγὴ τόξου εἰς τὸ α' τεταρτημόριον. Ταυτότητες. Βασικαὶ τριγωνομετρικαὶ ἐξισώσεις.

6. Ριζικά.

Τὸ ἀξίωμα κιβωτισμοῦ. Ἡ ὑπαρξὶς τετραγωνικῆς ρίζας διὰ τοὺς μὴ μαγνητικούς. Βασικαὶ ἰδιότητες λογιζομένου τῶν ριζικῶν. Δυνάμεις μὲ ρητὸν ἐκθέτην.

II. ΓΕΩΜΕΤΡΙΑ

1. Εἰσαγωγικαὶ ἔννοιαι.

Ἀντικείμενον τῆς Θεωρητικῆς Γεωμετρίας. Ἀρχικαὶ ἔννοιαι. Σημεῖον, εὐθεῖα, ἐπίπεδον. Τὸ ἐπίπεδον ὡς βασικὸν σημειοσύνη. Ἡμιευθεῖα, εὐθύγραμμον τμήμα, γωνία, πολύγωνον.

2. Εὐθύγραμμα τμήματα.

Ἰσότης καὶ ἀνισότης εὐθυγράμμων τμημάτων. Μέσα εὐθυγράμμου τμήματος. Πράξεις μὲ εὐθύγραμμα τμήματα. Μέτρησις τμημάτων.

3. Τόξα καὶ γωνίαι.

Κύκλος καὶ κυκλικὸς δίσκος. Χορδαὶ καὶ τόξα. Ἐπίκεντρος γωνία. Ἰσότης καὶ ἀνισότης τόξων. Πράξεις μὲ τόξα καὶ μέτρησις τόξων. Ἰσότης καὶ ἀνισότης γωνιῶν. Διαδοχικαὶ γωνίαι. Πράξεις μὲ γωνίας καὶ μέτρησις γωνιῶν. Γωνία κατακορυφήν. Ὀρθὴ γωνία καὶ καθετότης εὐθειῶν. Γωνία συμπληρωματικαὶ καὶ παραπληρωματικαί.

4. Τρίγωνον.

Εἶδη τριγώνου. Διάμεσοι, διχοτόμοι, ὕψη τριγώνων. Ἰσότης τριγώνων. Κριτήρια ἰσότητος. Ἐξωτερικὴ γωνία τριγώνου. Σύγκρισις πλευρῶν ἢ γωνιῶν τριγώνου. Σύγκρισις ἀντιστοίχων πλευρῶν ἢ γωνιῶν δύο τριγώνων. Ἰσότης ὀρθογωνίων τριγώνων.

5. Καθετότης καὶ παραλληλία εὐθειῶν.

Μοναδικότης καθέτου. Κάθετος καὶ πλάγια πρὸς εὐθείαν. Δύο βασικαὶ γεωμετρικοὶ τόποι : ἡ μεσοκάθετος εὐθυγράμμου τμήματος καὶ ἡ διχοτόμος γωνίας. Παραλληλία εὐθειῶν. Αἴτημα τοῦ Εὐκλείδου καὶ συνέπειαι αὐτοῦ. Γωνία παραλλήλων εὐθειῶν αἱ ὁποῖαι τέμνονται ὑπὸ ἄλλων. Γωνία μὲ ἀντιστοίχους πλευράς παραλλήλους ἢ καθέτους. Ἀρθωσιμα γωνιῶν τριγώνου.

6. Παραλληλόγραμμο καὶ Τραπεζίαι.

Εἶδη παραλληλογράμμων. Βασικὰ θεωρήματα. Ἐφαρμογαί. Τὸ τμήμα τὸ ὁποῖον συνδέει τὰ μέσα δύο πλευρῶν τριγώνου. Διαίρεσις τμήματος εἰς ἴσα τμήματα. Ὀρθογώνιον. Διάμετρος ὀρθογωνίου τριγώνου ἢ ὁποῖα ἀντιστοιχεῖ εἰς τὴν ὑποτείνουσαν. Ρῆμος. Τετράγωνον. Τραπεζίον. Ἰσοσκελὲς τραπέζιον.

7. Σχετικαὶ θέσεις εὐθειῶν καὶ κύκλων.

Χορδαὶ καὶ ἀποστήματα. Σχετικαὶ θέσεις εὐθείας καὶ κύκλου. Ἐφαπτομένη κύκλου. Σχετικαὶ θέσεις δύο κύκλων. Κοινὰ ἐφαπτόμενα κύκλων.

8. Γεωμετρικαὶ κατασκευαὶ καὶ γ' τόποι.

Βασικαὶ γεωμετρικαὶ κατασκευαί. Ἀναλυτικὴ καὶ συνθετικὴ μέθοδος. Βασικοὶ γ' τόποι. Κατασκευαὶ μὲ χρησιμοποίησιν τῶν γ. τόπων.

ΦΥΣΙΚΗ

Α' Ἐξάμηνον

Ὡραὶ ἑβδομαδιαίας διδασκαλίας : 1

Β' Ἐξάμηνον καὶ Δ' Ἐξάμηνον.

Ὡραὶ ἑβδομαδιαίας διδασκαλίας : 2

Σύνολον ὥρῶν διδασκαλίας : 54

Σκοπὸς τοῦ μαθήματος : Νὰ ἀποκτήσῃ ὁ μαθητὴς βασικὰς γνώσεις φυσικῆς καὶ βιοφυσικῆς αἱ ὁποῖαι θὰ τὸν βοηθήσουν εἰς τὴν πληρεστέραν κατανόησιν τῶν λειτουργιῶν τοῦ ἀνθρωπίνου οργανισμοῦ.

Βασικαὶ ἑνότητες.

I. ΜΗΧΑΝΙΚΗ

Εἰσαγωγὴ

Ἦλθ καὶ φυσικαὶ καταστάσεις τῆς ὕλης. Δομὴ τῶν ὑλικῶν σωμάτων. Φυσικὰ μεγέθη. Μέτρησις φυσικῶν μεγεθῶν. Συστήματα μονάδων (C.G.S., M.K.S., καὶ T.S.).

Διαστάσεις τῶν φυσικῶν μεγεθῶν καὶ ἐξισώσεις διαστάσεων. Μᾶζα καὶ βάρος τῶν σωμάτων. Πυκνότης καὶ εἰδικὸν βάρος.

Μηχανικὴ τῶν Στερεῶν

Δύναμις.

Ὁρισμὸς, μέτρησις, σύνθεσις.

Ἐφαρμογαὶ συνθέσεως, δυνάμεων καὶ ἰσορροπίας.

Κίνησις.

Ὁρισμὸς. Εἶδη κινήσεως. Ἐφαρμογαί.

Νόμοι τοῦ Νεύτωνος.

Βαρύτης.

Ὁρισμὸς. Ἐφαρμογαὶ τῆς βαρύτητος.

Εἰδικὸν βάρος - Ἀρχὴ Ἀρχιμῆδους.

Ἔργον.

Ἐνέργεια καὶ Ἰσχύς.

ΜΗΧΑΝΙΚΗ ΤΩΝ ΡΕΥΣΤΩΝ

Ρευστά.

Πίεσις ἡρεμούντων ὑγρῶν. Μονάδες μετρήσεως ὑγρῶν.

Υδροστατικὴ Πίεσις.

Ἀρχὴ τοῦ Πασκάλ.

ΥΔΡΟΔΥΝΑΜΙΚΗ ΚΑΙ ΑΙΜΟΔΥΝΑΜΙΚΗ

Γλοιότης τοῦ αἵματος.

Σχέσις πίεσεως-ροῆς εἰς τὰ ἀγγειακὰ δίκτυα.

Ἐλαστικότης τῶν αἰμοφόρων ἀγγείων.

Νόμος τοῦ LAPLACE καὶ ἡ καρδιά.

Φυσιολογικὴ ἀνάλυσις τῆς ροῆς τοῦ αἵματος.

Υδροδυναμικὴ καὶ Οὐροποιητικὸν σύστημα.

ΠΙΕΣΙΣ ΑΕΡΙΩΝ

Ἀτμοσφαιρικὴ πίεσις - Ἐφαρμογαί.

Ἐπίδρασις τῆς ἀτμοσφαιρικῆς πίεσεως.

Ἀνταλλαγὰ τῶν ἀερίων εἰς τοὺς πνεύμονας - Τεχνητὴ ἀναπνοή.

Ἐφαρμογαὶ τῆς ἀρνητικῆς πίεσεως εἰς τὰς ἀναρροφητικὰς συσκευὰς (BILLOW - WANGESTEEN).

ΜΟΡΙΑΚΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

Διαλύματα.

Ἐναιωρήματα.

Κολλοειδεῖς διασποραί.

Διάχυσις.

Ὄσμωσις.

Διάλυσις.

Συνοχή - Συνάφεια.

Προσρόφησις - Ἀπορρόφησις.

Ἐπιφανειακὴ τάσις καὶ ἐφαρμογαί.

II. ΑΚΟΥΣΤΙΚΗ

Εἰσαγωγὴ

Διάδοσις τῶν ἡχητικῶν κυμάτων. Εἶδη ἡχων. Ὑποκειμενικὰ χαρακτηριστικὰ τῶν ἡχων. Ἀνάκλησις τῶν ἡχητικῶν

κυμάτων. Παραγωγή τῆς ἀνθρωπίνης φωνῆς. Αἰσθητήριον τῆς ἀκοῆς. Ἐφαρμογαὶ (ἀκουστικά, στηθοσκοπίον, συμβαλόφωνον, ἀκουόμετρον).

III. ΘΕΡΜΟΤΗΣ

Φύσις τῆς θερμότητος. Διάδοσις. Ἀποτελέσματα. Ἐφαρμογαί. Θερμοκρασία. Μέτρησις. Θερμοηλεκτρικαὶ Κλίμακες. Θερμόμετρα (Ἰατρικά, μεταλλικά, θερμοηλεκτρικά κ.ά.).

IV. ΟΠΤΙΚΗ

Εἰσαγωγή

Φύσις τοῦ φωτός. Φωτεινὰ ἀκτῖνες. Ὀπτικά φαινόμενα. Φακοί. Προβολεῖς. Ὀφθαλμός. Διαθλαστικὰ ἀνωμαλίας.

V. ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ

ΗΛΕΚΤΡΟΣΤΑΤΙΚΗ

Θεωρία ἡλεκτρίσεως τῶν σωμάτων. Καλοὶ καὶ κακοὶ ἄγωγοι τοῦ ἡλεκτρισμοῦ. Ἡλεκτρίσις καὶ ἀποηλεκτρίσις τῶν σωμάτων. Ἀτμοσφαιρικός ἡλεκτρισμός.

ΗΛΕΚΤΡΟΔΥΝΑΜΙΚΗ

Ἡλεκτρικὸν ρεῦμα.
Πηγὰς ἡλεκτρικοῦ ρεύματος.
Ἐνέργεια καὶ ἰσχύς τοῦ ἡλεκτρικοῦ ρεύματος.
Μετασχηματίζεται.
Ἡλεκτρικὸν κύκλωμα.
Βραχυκύκλωμα.
Ἀσφάλεια.
Ἀποτελέσματα τῆς ἡλεκτρικῆς ἐνεργείας ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου ὁργανισμοῦ.

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ

Εἰσαγωγή
Ἡλεκτρικὴ ἐκκένωσις ἐντὸς ἀραιῶν ἀερίων.
Ἀκτῖνες RONTGEN.
Ἡλεκτρικὸν μικροσκοπίον.
Ἡλεκτρονικὰ μηχανήματα.
Πληροφοριόδηται ἀσθενῶν. Λειτουργία MONITOR.

ΒΙΟΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ, ΗΛΕΚΤΡΟΔΙΑΓΝΩΣΤΗΣ, ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΘΕΡΑΠΕΙΑ

Μέτρησις καὶ ἀναγραφή τοῦ βιοηλεκτρισμοῦ.
Ἡλεκτροκαρδιογράφημα.
Ἡλεκτρομυογράφημα.
Ἡλεκτροεγκεφαλογραφία.
Θεραπεία δι' ἡλεκτρικοῦ SHOCK.
Ἡλεκτρικὸς Καρδιακὸς Βηματοδότης.
Διαθερμία.

ΠΥΡΗΝΙΚΗ ΦΥΣΙΚΗ

Δομὴ τοῦ ἀτόμου.
Σχέσις μάζης καὶ ἐνεργείας.
Σταθερότης Ἀτομικοῦ Πυρήνος.
Πυρηνικὴ ἀποσύνθεσις.
Θερμοπυρηνικὴ ἀντίδρασις.
Ραδιενέργεια—Ραδιοϊσότοπα.
Κλινικαὶ ἐφαρμογαὶ τῶν ραδιοϊσοτόπων.
Ἀνίχνευσις τῆς ραδιενέργειας καὶ πληροφοριοδότησις.
Δοσιμετρία προσωπικοῦ.
Ἀποτελέσματα τῶν Ἰοντίζουσῶν ἀκτινοβολιῶν εἰς τὸν ὁργανισμόν.

ΧΗΜΕΙΑ

A'. Ἐξάμηνον.
Ὡραὶ ἐβδομαδιαίας διδασκαλίας: 1
B'. Ἐξάμηνον.
Ὡραὶ ἐβδομαδιαίας διδασκαλίας: 1
Γ'. Ἐξάμηνον.
Ὡραὶ ἐβδομαδιαίας διδασκαλίας: 1
Σύνολον ὥρῶν διδασκαλίας: 54

Σκοπὸς τοῦ μαθήματος: Νὰ ἀποκτήσῃ ὁ μαθητὴς στοιχειώδεις γνώσεις ὁργανικῆς, ἀνοργάνου Χημείας καὶ Βιοχημείας.

μείας διὰ νὰ ἐνηθῇ νὰ κατανοήσῃ τὰς βιολογικὰς καὶ χημικὰς ἐπεξεργασίας ποὺ λαμβάνουν χώραν εἰς τὸν ἀνθρώπινον ὁργανισμόν.

Βασικαὶ Ἐνότητες

I. ΑΝΟΡΓΑΝΟΣ ΧΗΜΕΙΑ

Εἰσαγωγή

Ἦλη καὶ ἐνέργεια. Στοιχεῖα. Ἀτομα καὶ δομὴ αὐτῶν. Μόρια. Χημικαὶ ἐνώσεις καὶ μείγματα. Ἴσοδύναμα βάρη - Χημικὰ Ἴσοδύναμα.

Ὁξυγόνον

Παρασκευὴ καὶ ιδιότητες αὐτοῦ. Ὁξειδωσις καὶ ἀναγωγή. Φυσιολογικαὶ ἀνάγκαι τοῦ ἀνθρώπινου ὁργανισμοῦ εἰς O₂.

Υἰδωρ

Ἰδιότητες. Ἀναγκαιότης καὶ χρησιμότης αὐτοῦ εἰς τὸν Ὀργανισμόν.

Διαλύματα

Ἴοντικά. Μοριακά. Κolloειδῆ. Ἰδιότητες τῶν διαλυμάτων. Διάχυσις. Ὄσμωσις. Ὄσμωτικὴ Πίεσις. Κolloειδωσμητικὴ πίεσις. Κolloειδεῖς οὐσίαι καὶ ἰδιότητες αὐτῶν.

Ὁξέα

Ἰδιότητες καὶ χρῆσις αὐτῶν.

Βάσεις

Ἰδιότητες καὶ χρῆσις αὐτῶν.

Ἀλατα

Εἶδη καὶ χρῆσις τῶν ἀλάτων εἰς τὴν θεραπευτικὴν Ἡλεκτρολύσις καὶ θεωρία τοῦ Ἴονισμοῦ.

Ἡλεκτρολύται τοῦ Ὀργανισμοῦ

Ρύθμισις τῶν ἡλεκτρολυτῶν καὶ τῆς ὠσμωτικῆς πίεσεως Ρύθμισις τοῦ ὕγρου τῶν ὑγρῶν

Ἴσοτονική, ὑποτονική, ὑπερτονική αὐξήσις καὶ ἐλάττωσις Ὁξειδοσυνθετικὴ Ἴσορροπία τοῦ ὁργανισμοῦ καὶ διαταραχαὶ αὐτῆς

Ἀλκαλικὴ Παρακαταθήκη

Ἀζωτον

Κυκλοφορία τοῦ ἀζώτου εἰς τὴν Φύσιν

Πρωτοξειδίου τοῦ ἀζώτου

Ἀλογόνα καὶ ἐνώσεις αὐτῶν

Ἰώδιον

Φθόριον

Φωσφόρος

Θεῖον

Θεῖκον ὀξύ

Ἀνθράξ - Ὁξειδία τοῦ ἀνθρακὸς καὶ Ἀνθρακικά Ἀλατα

Μέταλλα

Ἀργίλιον

Σίδηρος

Νικέλιον καὶ χρώμιον

Κασσίτερος

Ψευδάργυρος

Υδράργυρος

Χαλκός

Ἀργυρος

Χρυσός

Εὐγενὴ Ἀέρια

Ραδιενεργὰ στοιχεῖα καὶ ἰσότοπα

Χρῆσις τῶν ραδιοϊσοτόπων καὶ τῶν ραδιενεργῶν στοιχείων εἰς τὴν Ἰατρικὴν

Ραδιενεργὸν ἰώδιον

Ραδιενεργὸς Φωσφόρος

Ραδιενεργὸς Χρυσός

Ραδιενεργὸν Κοβάλτιον

Ἄλλα ραδιενεργὰ ἰσότοπα

II. ΟΡΓΑΝΙΚΗ ΧΗΜΕΙΑ

Εἰσαγωγή

Υδρογονάνθρακες. Ἀλκοόλαι. Ἀλδεΐδιαι. Ὀργανικὰ ὀξέα.

Ἀζωτοῦχαι Ἐνώσεις. Ἀλεικυκλικαὶ ἐνώσεις (κυκλοπροπάνιον). Ἀρωματικά Ἐνώσεις. Φαινόλαι. Ἀρωματικά Ὁξέα. Σαλικυλικὸν Ὄξύ. Ἀσπιρίνη. Σαλικυλικά φάρμακα.

LOOMS - P.A.S. 'Αρωματικά έλαια καί άμύαι. Σουλφο-
ναμίδια.

'Αντιβιοτικά

Πενικιλίνη - Στρεπτομυκίνη - Χλωρομυκίνη (Χλωρα-
φαινίνη)

'Αλκαλοειδή

'Ιδιότητες καί χρήσεις αὐτῶν. Καφεΐνη. Στρυχνίνη. Μορ-
φίνη - Κωδεΐνη - Κοκαΐνη - Πιλοκαρπίνη - 'Ατροπίνη-'Εφε-
δρίνη».

III. ΒΙΟΧΗΜΕΙΑ

*Υδατάνθρακες

Δομή - Ταξινόμησης - 'Ιδιότητες - μεταβολισμός

Λίπη

Χημικά 'Ιδιότητες - Μεταβολισμός αὐτῶν

Ρόλος τῶν λιπῶν εἰς τὸν ἀνθρώπινον ὀργανισμόν

Λευκώματα

'Ιδιότητες. Ταξινόμησης, μεταβολισμός τῶν λευκωμάτων.

Σχηματισμός Οὐρίας

'Ο ρόλος τῶν λευκωμάτων εἰς τὸν ὀργανισμόν.

Πυρηνικά 'Οξέα

Ταξινόμησης καί δομή αὐτῶν

*Ενζυμα

Χημική δομή καί δράσεις αὐτῶν

Πέψις τῶν θρεπτικῶν οὐσιῶν

Πεπτικά ὑγρά, σιελική, γαστρική, ἐντερική πέψις

Παγκρεατικὸν ὑγρὸν

'Εντερικὸν ὑγρὸν.

Χολή

*Αχρηστα Προϊόντα τοῦ 'Οργανισμοῦ

Οὐρα. Χαρακτήρες τῶν οὐρῶν

Οὐρικὸν ὀξύ

Κρεατίνη

'Ιππουρικὸν ὀξύ

'Αμωνία καί ἄμωνιακά ἔλαια

'Ανόργανα οὐσία

Παθολογικά συστατικά οὐρῶν

Λευκώματα - Αἷμα

Κόπρανα

Ζύμωσις ὑδατανθράκων

Σήψις λευκωμάτων

Συστατικά τῶν κοπράνων

ΑΓΓΛΙΚΑ

A'. 'Εξάμηνον

'Ωραι εβδομαδιαίας διδασκαλίας : 2

B'. 'Εξάμηνον

'Ωραι εβδομαδιαίας διδασκαλίας : 2

Γ'. 'Εξάμηνον

'Ωραι εβδομαδιαίας διδασκαλίας : 1

Σύνολον ὥρῶν διδασκαλίας 90

Σκοπὸς τοῦ μαθήματος : Νά ἀποκτήσῃ ὁ μαθητὴς βασικὰς
γνώσεις τῆς 'Αγγλικῆς γλώσσης αἱ ὁποῖαι θὰ τὸν καταστή-
σουν ἱκανὸν νὰ ἐπικοινωνῇ μὲ ξενόγλωσσους ἀσθενεῖς καὶ νὰ
μελετᾷ ἀπλὰ ἐπαγγελματικὰ κείμενα.

Βασικαὶ 'Ενότητες.

UNIT 1

1.1 A...AN...

1.2 This is A/AN

1.3 Who....; What....;

1.4 Verb to be (Affirmative)

1.5 Numbers 1-100/Alphabet

UNIT 2.

2.1 The...is...

2.2 This is A..../These Are....

2.3 Whose is....;/Where Are....;

The is Here, it is Here

The Are Here. They Are Here

2.4 These Are...

UNIT 3.

3.1 That is..../These Are....

3.2 It is Here/They Are There....

3.3 There is A..../There Are....

3.4 Verb «To be» (Interrogative/Negative)

UNIT 4.

4.1 Have Got

4.2 Some/Any/No

4.3 Countable - Uncountable Nouns

UNIT 5.

5.1 Whose is this ;

5.2 Imperatives

5.3 Possessive Adjectives

5.4 Possessive Pronouns

UNIT 6.

6.0 Present Progressive

6.1 Formation-Affirmative Form

6.2 Interrogative/Negative

6.3 General Uses

6.4 Special Uses

UNIT 7.

7.1 Object Pronouns

7.2 Indirect Objects

UNIT 8.

8.1 Verb «Can»

8.2 Verb «Must»

8.3 Telling the Time

UNION 9.

9.1 How Much/How Many

9.2 A Lot of/Lots of

9.3 Much/Many

9.4 A Little/Little

9.5 AFEW/FEW

UNIT 10.

10.0 Simple Present

10.1 Third Person Singular

10.2 Frequency/Adverbs

UNIT 11.

11.1 Simple Present Interrogative

11.2 Simple Present Negative

11.3 Simple Present General Use

UNIT 12.

12.1 «Going To», «Intend To»

UNIT 13.

13.1 Somebody/Nobody/Anybody

13.2 Some/Any

13.3 Something/Anything/Nothing

UNIT 14.

14.1 Phrasal Verbs, «Take», «Put»

UNIT 15.

15.1 Comparative Degree-General

15.2 Comparative Degree-Adjectives of One Syllable
or More Than Two.

15.3 Comparative Degree-Adjective IN-
Y

15.4 Irregular Adjectives

UNIT 16.

16.1.4 Superlative Degree

UNIT 17.

17.1 Verb «To Be» -Simple Past Tense

17.2-17.4 Verb «To Be» -Simple Present V/S Simple
Past

17.5 Verb «To Have» -Simple Past Tense

UNIT 18.

18.1 Regular and Irregular Verbs in Simple Past Tense
Affirmative.

UNIT 19.

- 19.1 Regular and Irregular Verbs in Simple Past Tense Interrogative
19.2 Regular and Irregular Verbs in Simple Past Tense Negative

UNIT 20.

- 20.1 Past Progressive-General Use
20.2 Past Progressive-Simultaneous Actions
20.3 Simple Past and Past Progressive

UNIT 21.

- 21.1 Present Perfect Tense-Affirmative and Interrogative
21.2 Present Perfect Tense-Negative (Use of «Since»)
21.3 Present Perfect Progressive (Use of «For»)

UNIT 22.

- 22.1 Simple Future Tense
22.2 Future After «If»
22.3 Can-Could
22.4 Need-May

UNIT 23.

- Ἀγγλική Ἑπαγγελματική Ὁρολογία (Νοσηλευτική-Ἱατρική Μελέτη ἀπλῶν ἐπαγγελματικῶν ἀγγλικῶν κειμένων (Νοσηλευτικῶν)).

ΦΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

Α'. Ἐξάμηνον

Ὡραι ἐβδομαδιαίας διδασκαλίας : 1

Σύνολον ὥρῶν διδασκαλίας : 18

Σκοπὸς τοῦ μαθήματος : Νὰ συμβάλῃ εἰς τὴν φυσικὴν ἀσκήσιν τοῦ μαθητοῦ ἀποβλέπουσα εἰς τὴν δικτήρησιν καὶ προαγωγὴν τῆς υγείας του.

Βασικαὶ Ἑνότητες.

1. Ἀσκήσεις μὲ κινήσιολογικὴν βάσιν καὶ ρυθμόν.
Βαδίσαις, μετατοπίσεις, δρόμοι, ἀναπηδήσεις, ἄλματα.
Ἐλεύθεραι ἀσκήσεις πρὸς ὅλους τοὺς ἄξονας καὶ τὰ ἡμίπεδα.
Συνασκήσεις καὶ ἀσκήσεις διὰ τὴν ἐπιτυχίαν προκαθορισμένου σκοποῦ.
2. Ἀγωνιστικὴν γυμναστικὴν.
Ἀσκήσεις καὶ εἰς τὰ τέσσαρα (4) ἀγωνίσματα.
3. Παιχνίδια - Ἀθλοπαιδίαι.
Διδασκαλία γυμναστικῶν-ψυχαγωγικῶν παιχνιδιῶν.
4. Κολύμβησις.
Διδασκαλία ὅλων τῶν εἰδῶν κολυμβήσεως καὶ τελειοποίησις τῆς ἀτομικῆς τεχνικῆς.
Τεχνικὴ ὁμαδικῆς κολυμβήσεως - κανονισμοί. Ἐπιδιώξεις ἐπιτεύξεως ἀτομικῆς ἐπιδόσεως εἰς ἓν ἢ περισσότερα ἀγωνίσματα. Πρακτικὴ ἐφαρμογὴ τῆς τεχνικῆς ἀναπνοῆς καὶ τῆς ναυαγισσοστικῆς. Συγκρότησις καὶ προπόνησις ὁμάδας. Ὁργάνωσις ἀγώνων, ἐφ' ὅσον ὑπάρχουν εἰδικὲς ἐγκαταστάσεις εἰς τὴν Σχολήν.
5. Ἑλληνικοὶ Χοροί.
Διδασκαλία Πανελληνίων χορῶν.
6. Ρυθμικὴ ἀγωνιστικὴ γυμναστικὴ.
Ἀσκήσεις μὲ μπάλες, στεφάνια καὶ σχοινάκια. Διδασκαλία ὁλοκληρώσεως προγραμμάτων εἰς τὰ διάφορα ὅργανα καὶ ἐκμάθησις τῶν κανονισμῶν. Προπόνησις ὁμάδος, ὁργάνωσις ἀγώνων.

Παιχνίδια - Ἀθλοπαιδίαι.

Διδασκαλία γυμναστικῶν-ψυχαγωγικῶν παιχνιδιῶν διὰ τὴν εἰσαγωγὴν εἰς προπόνησιν τῶν ἀθλοπαιδεύων. Διδασκαλία διὰ τὴν ὁλοκληρώσιν τῆς ἀτομικῆς τεχνικῆς καὶ τῆς τακτικῆς τῆς ὁμάδος εἰς τὰς βασικώτερας ἀθλοπαιδίας. Κανονισμοί. Συγκρότησις καὶ προπόνησις ὁμάδος. Ὁργάνωσις ἀγώνων.

ΜΟΥΣΙΚΗ

Α'. Ἐξάμηνον

Ὡραι ἐβδομαδιαίας διδασκαλίας : 1

Σύνολον ὥρῶν διδασκαλίας : 18

Σκοπὸς τοῦ μαθήματος : Νὰ συμβάλῃ εἰς τὴν καλλιτεχνικὴν καὶ πνευματικὴν καλλιέργειαν τοῦ μαθητοῦ.

Βασικαὶ Ἑνότητες.

1. Εἰσαγωγή.
Ὁρισμός - Σκοπὸς - Περιεχόμενον τῆς Μουσικῆς. Φθόγγοι. Φθογγόσημα.
Ἀξία καὶ σχέσις τῶν φθογγόσημων. Περιγραφή Πενταγράμμου.
Χαρακτηριστικὰ γνωρίσματα τῶν ἤχων.
Κλάδοι τῆς Μουσικῆς-Βυζαντινὴ-Εὐρωπαϊκὴ.
2. Περὶ κλασσικῆς Μουσικῆς.
Οἱ μεγάλοι Μουσουργοί.
Ἔργα μεγάλων συνθετῶν.
Ἀνάλυσις μουσικῶν συνθέσεων.
Συναυλία, κονσέρτο, ὅπερα, ὁπερέττα, ἄρια κλπ.
3. Ἀκρόασις Κλασσικῆς Μουσικῆς καὶ ἐξηγήσις.
4. Σύστασις χορωδίας, διδασκαλία ἐκκλησιαστικῶν ὕμνων.
Σὲ ὕμνοῦμεν, τῇ Ὑπερμάχῳ, Εὐλογητὸς εἰ Χριστέ, κλπ.
5. Ἐθνικὰ Τραγῦδια.
Δημοτικὰ Τραγῦδια διὰ τοὺς Ἑλληνικοὺς χορούς.

ΑΝΑΤΟΜΙΑ

Α'. Ἐξάμηνον

Ὡραι ἐβδομαδιαίας διδασκαλίας : 2

Σύνολον ὥρῶν διδασκαλίας : 36

Σκοπὸς τοῦ μαθήματος :

1. Νὰ βοηθήσῃ τὸν μαθητὴν νὰ ἐκτιμήσῃ τὴν δομικὴν ὁλοκληρώσιν καὶ ἀποδοτικότητα τοῦ ὁργανισμοῦ.
2. Νὰ εὐαισθητοποιήσῃ τὸν μαθητὴν ὥστε νὰ διακρίνῃ τὰς περιπτώσεις εἰς τὰς ὁποίας μπορεῖ νὰ χρησιμοποιοῦσῃ ἀρχὰς τῆς ἀνατομικῆς εἰς τὴν ἀσκήσιν τοῦ νοσηλευτικοῦ του ἔργου.
3. Νὰ ἐξασφαλίσῃ εἰς τὸν μαθητὴν τὰς ἀπαραιτήτους γνώσεις ἐπάνω εἰς τὰς ὁποίας θὰ στηρίξῃ τὴν συνεχῆ νοσηλευτικὴν του ἐπιμέρφωσιν.

Βασικαὶ Ἑνότητες :

1. Ὁ Ὁργανισμὸς ὡς ἑνιαῖον σύνολον.
Αἱ δομαὶ τοῦ ὁργανισμοῦ εἰς ἀδράς γραμμάς.
Μονάδες αἱ ὁποῖαι συνθέτουν τὸν ὁργανισμόν.
Κύτταρα, ἱστοί, ὅργανα, συστήματα.
Μεμβράναι, δέρμα, ἐπικουρικὰ ὅργανα τοῦ δέρματος.
2. Μυοσκελετικὸν σύστημα.
α) Σκελετικόν :
Κατασκευὴ, διάπλασις τελείωσις τῶν ὀστέων.
Εἶδη ὀστέων. Ὄνομα καὶ ὁρισμὸς ὀστέων.
Διαφοραὶ μεταξὺ γυναικείου καὶ ἀνδρικοῦ σκελετοῦ.
Μεταβολαὶ τοῦ σκελετοῦ μὲ τὴν πάροδον τῆς ἡλικίας.
Ἀρθρώσεις.
- β) Μυϊκὸν σύστημα :
Εἶδη μυῶν - Σκελετικοὶ μῦς.
Μηχανικὴ τῆς λειτουργίας τῶν σκελετικῶν μυῶν.
Ὄνοματολογία - ἔκφυσις - κατάφυσις - λειτουργία τῶν κυριωτέρων μυῶν.
Εὐόδοτα σημεῖα τοῦ κοιλιακοῦ τοιχώματος.
Τένοντες-ἐλυτρα-θύλακοι.
3. Ἡ ἐνοποίηση τοῦ ὁργανισμοῦ καὶ ἔλεγχος τῶν λειτουργιῶν του.
α) Νευρικὸν σύστημα :
Ὁρῶντα τοῦ Νευρικοῦ συστήματος.
Νηυρικὰ κύτταρα : εἶδη, ὕψος.
Ἀδρὴ ἀνατομία τοῦ νευρικοῦ συστήματος : Περιβλήματα, αἱμάτωσις τοῦ ἐγκεφάλου, ἐγκεφαλονωτιαῖον ὑγρὸν.
Ἐγκέφαλος.
Νωτιαῖος μυελός.

- Έγκεφαλικά νεύρα
Αυτόνομον νευρικόν σύστημα.
Όδοι : αίσθητικοί και κινητικοί.
Αίσθητήρια όργανα.
- β) Ένδοκρινικόν σύστημα :
Περιγραφή αδένων έσω έκκρίσεως.
4. Η διατήρησις του μεταβολισμού του οργανισμού.

- α) Κυκλοφορικόν σύστημα :
1. Καρδιαγγειακόν :
- Καρδιά : ύψη, περικάρδιον.
Άγγεϊα, Μεγάλη-μικρή κυκλοφορία.
Εμβρυϊκή κυκλοφορία.
2. Λεμφικόν σύστημα :
- Ύψη γαί κατανομή λεμφικῶν αγγείων .
Λεμφογάγγλια.
- β) Αναπνευστικόν σύστημα :
- Όργανα, Ρίς, παραρρίνιοι κόλποι, φάρυγξ, λάρυγξ, τρα-
χεία, βρόγχοι, πνεύμονες, μεσοπνευμόνιοι χώροι, υπεζωκός.
- γ) Πεπτικόν σύστημα :
- Ανατομία του γαστρεντερικού σωλήνος.
Στοματική κοιλότης.
Στοματοφάρυγξ - οισοφάγος - στόμαχος - Λεπτόν και
παχύ έντερον.

Έπικουρικά όργανα : Γλῶσσα - σιελογόνοι αδένες - δόν-
τες - ήπαρ - χοληδόχος κύστις - πάγκρεας - σπλήν - σκωλη-
κοειδής απόφυσις - περιτόνιοι.

- δ) Ουροποιητικόν σύστημα :
- Νεφροί : Άδρή και μικροσκοπική ανατομία
Ουρητήρες, ουροδόχος κύστις, ούρηθρα

4. Σύστημα αναπαραγωγής :
- α) Γεννητικόν σύστημα άρρενος
- Έσω γεννητικά : Όρχεις, επιδυιδίμις, σπερματικός πόρος,
σπερματοδόχος κύστις, σπερματική λήκυθος.
Άνδρική ούρηθρα - Προστάτης
Βολβοουρηθράϊα ή Κωπήρειοι αδένες
Έξω γεννητικά, Πέος
- β) Γεννητικόν σύστημα θήλεος
- Έσω γεννητικά όργανα : Όοθήκαι, μήτρα, κόλπος,
ωαγωγός
Έξω γεννητικά : Αϊδοιον

ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ

Α' Έξάμηνον

Όροι εβδομαδιαίας διδασκαλίας : 3

Σύνολον ώρων διδασκαλίας : 54

Σκοπός του μαθήματος :

1. Νά βοηθήση τον μαθητήν νά εκτιμήση την λειτουργικήν ολοκλήρωσιν και απόδοσιν του οργανισμού.
2. Νά βοηθήση τον μαθητήν νά κατανοήση την σπουδαιό-
τητα των μηχανισμών που χρησιμοποιεί ο οργανισμός διὰ
την διατήρησιν του εις καλήν κατάστασιν.
3. Νά ευαισθητοποιήση τον μαθητήν ώστε νά διακρίνη
περιπτώσεις εις τάς οποίας μπορεί νά χρησιμοποιήση αρχάς
της φυσιολογίας εις την άσκησιν του Νοσηλευτικού του
έργου.
4. Νά έφοδιάση τον μαθητήν με τάς άπαραίτητους γνώ-
σεις επάνω εις τάς οποίας θα κτίση την συνεχή νοσηλευτικήν
του επιμόρφωσιν.

Βασικαί Ένότητες :

1. Ό οργανισμός ως έναϊον σύνολον
- Είσαγωγή εις την φυσιολογίαν
Λειτουργική κατασκευή του Όργανισμού
Όμοιοστασία
Περίληπτική ανάλυσις των λειτουργικών συστημάτων
Το κύτταρον

2. Το μυοσκελετικόν σύστημα

α) Σκελετικόν σύστημα

Λειτουργία

β) Μυϊκόν σύστημα

Λειτουργία

Μυϊκή συστολή, ήθροισις άπλών συστολών

Τετανικά συστολαί, μυϊκός τόνος, μυϊκός κάματος

3. Η ένοποίησης του οργανισμού και έλεγχος των λειτουργ-
γιών του

α) Νευρικόν σύστημα

Λειτουργία του νευρικού συστήματος

Συνάψεις

Λειτουργία των αίσθητηρίων οργάνων

Άντανακλαστικά τόξα, είδη άντανακλαστικών

Άνιούσαι και κατιούσαι όδοι του νωτιαίου μυελού

Πυραμιδικόν και έξω πυραμιδικόν σύστημα

Προμήκης μυελός

Παρεγκεφαλίς

Θάλαμος - Ύποθάλαμος

Φλοιός του έγκεφάλου - έγκεφαλικά πεδία

Κινητικά και αίσθητικά κέντρα

β) Ένδοκρινικόν σύστημα

Είσαγωγή

Λειτουργία και ρύθμισις έκκρίσεως των όρμονων, όπισθίου
λοβού ύποφύσεως, προσθίου λοβού ύποφύσεως, θυρεοειδούς
αδένος, παραθυρεοειδών αδένων, φλοιού επινεφριδίων, ένδο-
κρινούς μοίρας παγκρέατος, μυελώδους μοίρας επινεφριδίων,
γεννητικών αδένων - ώοθηκών και διαμέσων κυττάρων των
όρχεων.

4. Διατήρησις του μεταβολισμού του οργανισμού

α) Κυκλοφορικόν σύστημα

Λειτουργία, Κύρια, δευτερεύουσαι

Κύτταρα του αίματος

Όμάδαί αίματος

Πλάσμα αίματος

Καρδιά : περιγραφή λειτουργικών στοιχείων και σημασία
αυτών

Καρδιακός παλμός

Ιδιότητες του μυοκαρδίου

Η επίδρασις των νεύρων και των νευρικών κέντρων εις
την λειτουργίαν της καρδιάς.

Ηλεκτροκαρδιογράφημα

Σφυγμός - άρτηριακή πίεσις - ρύθμισις της αιματώσεως
των ιστών

Άγγειοκινητικά άντανακλαστικά - Μεταβολαί κατά την
άσκησιν - Μεταβολαί κατά την αίμορραγίαν

Φλεβική κυκλοφορία

β) Λεμφικόν σύστημα

Παράγοντες που ρυθμίζουν την κυκλοφορίαν της λέμφου

γ) Αναπνευστικόν σύστημα

Λειτουργία γενικά

Λειτουργία : ρινός, ρινοφάρυγγος, λάρυγγος, τραχείας,
πνευμόνων

Μηχανισμός εισπνοής - έκπνοής

Διάχυσις αερίων : πνεύμονες, ιστοί

Ρύθμισις αναπνευστικής λειτουργίας

δ) Πεπτικόν σύστημα

Λειτουργία - Σπουδαιότητα

Πέψις : είδη : Μηχανική - Χημική

Άπορρόφησις - Μεταβολισμός

Βασικός Μεταβολισμός

Θερμορύθμισις

ε) Ουροποιητικόν σύστημα

Λειτουργία - Σπουδαιότητα

Νεφροί - Φυσιολογία : Μηχανισμός παραγωγής ούρων

Ρύθμισις όγκου αποβαλλομένων ούρων : ούρητήρες, ούρο-
δόχος κύστις, ούρηθρα : Λειτουργία.

Όδρα : Χαρακτηριστικά - σύνθεσις

Ἡ ἀναπαραγωγή τοῦ ἀνθρώπου

α) Γεννητικὸν σύστημα ἄρρενος

β) Γεννητικὸν σύστημα θήλεος

*Ἔσω : Μήτηρ, σάλπιγγες, ὠοθήκαι, κόλπος. Λειτουργία

*Ἐξω : Αἰδοῖον : Λειτουργία

Μαστοί : Λειτουργία, ρυθμισὶς παραγωγῆς γάλακτος

*Ὄθηκινός κύκλος - Ἀντισυλληπτικά φάρμακα

ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ

(Γενικὴ καὶ Εἰδικὴ Μικροβιολογία, Ἰολογία, Παρασιτολογία)

Α' Ἐξάμηνον

*Ὡραὶ ἐβδομαδιαίας διδασκαλίας : 1

Σύνολον ὥρῶν διδασκαλίας : 18

Σκοπὸς τοῦ μαθήματος

Νὰ βοηθήσῃ τὸν μαθητὴν :

1. Νὰ κατανοήσῃ τὰ χαρακτηριστικὰ καὶ τὴν δράσιν τῶν μικροοργανισμῶν καὶ τὴν σχέσιν αὐτῶν μετὰ τὴν υγίειαν καὶ τὴν νόσον.

2. Νὰ ἀναγνωρίσῃ τὰς περιπτώσεις κατὰ τὰς ὁποίας εἶναι ἀναγκαῖα ἡ ἐφαρμογὴ ἀσθητικοῦ τεχνικῆς.

3. Νὰ ἀποκτήσῃ τὴν ἱκανότητα χρησιμοποίησεως τῶν ἀρχῶν καὶ τεχνικῶν αἱ ὁποῖαι περιλαμβάνονται εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἀσθητικῆς, ἀντισηψίας, ἀποστειρώσεως καὶ ἀπομονώσεως.

4. Νὰ ἐκτιμήσῃ τὰ ἐπαναστατικὰ ἀποτελέσματα τοῦ συνεχοῦς πειραματισμοῦ καὶ τῶν ἀποκαλύψεων εἰς τὸν τομέα τῆς Μικροβιολογίας.

Βασικαὶ Ἑνότητες

Α'. Γενικὸν Μέρος :

1. Εἰσαγωγή εἰς τὴν μελέτην τῆς Μικροβιολογίας
Μικροβιολογία : Ὅρισμός, κλάδοι, σχέσεις αὐτῆς μετὰ τὴν βιολογίαν

Ἱστορία τῆς Μικροβιολογίας

2. Χαρακτηριστικὰ καὶ μέθοδοι ἀναγνωρίσεως τῶν παθογόνων ὁργανισμῶν

Μορφολογία, φυσιολογία τῶν μικροβίων

Τρόποι μελέτης καὶ ἀναγνωρίσεως τῶν μικροβίων

3. Μέσα ἀναστολῆς τῆς ἀναπτύξεως καὶ καταστροφῆς τῶν μικροβίων

Ὅρισμοί

Μέσα ἀναστολῆς καὶ καταστροφῆς τῶν μικροβίων
Θερμότης, ψυχρὸς, ὑπεριώδης ἀκτινοβολία, ξηρασία, ἰοντίζουσα ἀκτινοβολία, ὑπέρηχοι.

Χημικὰ μέσα ἐκτὸς ὁργανισμοῦ : τρόπος δράσεως, παράγοντες ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἐξαρτᾶται ἡ ἀποτελεσματικότης αὐτῶν, κριτήρια ἐπιλογῆς τοῦ καταλλήλου χημικοῦ μέσου.

Χημειοθεραπεία

4. Ἀποτελέσματα τῆς εἰσόδου τῶν μικροβίων εἰς τὸν ὁργανισμόν

Ὅρισμοί

Πηγαὶ μόλυνσεως, τρόποι μεταδόσεως : διὰ τῆς τροφῆς, τοῦ ὕδατος, τοῦ ἐδάφους, τοῦ ἀέρος, τῶν ἐντόμων, τῶν μικροβιοφορέων.

Πύλαι εἰσόδου καὶ ἐξόδου ἀπὸ τὸν ὁργανισμόν

5. Ἀντίστασις καὶ ἀνοσία

Μηχανισμοὶ ἀμύνης τοῦ ὁργανισμοῦ ἐναντίον τῶν μικροβίων

Ἀνοσία : Φυσικὴ, ἐπίκτητος : Παθητικὴ - ἐνεργητικὴ

Ἀλλεργία ἢ ὑπερευαίσθησις.

Ἀδρανικοὶ καὶ ἀναζωπύρωσις ὁροῦ, ἐφαρμογὴ τούτου εἰς διαγνωστικὰς καὶ ὁρολογικὰς ἐξετάσεις.

Β'. Εἰδικὸν Μέρος

6. Οἱ κυριώτεροι κόκκοι :

Σταφυλόκοκκος, Στρεπτόκοκκος, Ἐντερόκοκκος, Πνευμονόκοκκος

Ναϊσέριες : α) Μηνιγγιτιδόκοκκος

β) Γονόκοκκος

7. Τὰ κυριώτερα βακτηρίδια :

α) GRAM (+)

Κορυνοβακτηρίδια (διφθερίτις)

Βάκιλλοι (ἄνθραξ)

Κλωστοβίδια (τέτanos - ἀλλαντίαισις - γάγγραινα, τροφικὰ δηλητηριάσεις)

β) GRAM (-) Ἐντεροβακτηριοειδῆ :

Κολοβακτηρίδια, Κολοβακτηριοειδῆ, Σχλιδονέλλαι, Συγκέλλαι

Πρωτεΐς

Δονάκια (χολέρα, EL-TOR)

Παστερέλλαι, αἰμόφιλοι (κοκκύτου)

Βρουκέλλαι - Βρουκελλώσεις (μελιταΐας)

Μυκοβακτηρίδια (φυματίωσις - λέπρα)

8. Σπειροχαϊτικὰ

Τρεπνόνυμα ὠχρὸν, Μπορέλλαι - Λεπτόσπειραι

9. Παθογόνοι Μύκητες

10. Ρικιέτσιαι (ἐξανθηματικὸς τύφος)

11. Ἴοι

Γενικὰ περὶ ἰῶν

Ἴος ψιττακώσεως - γρίπης, τραγώματος, ἱλαρῆς, ἐγκεφαλίτιδος, πολιομυελίτιδος, πνευμονίτιδος, ἐρυθρῆς, εὐλογίᾳς κλπ.

Ἴοι μεταδιδόμεναι δι' ἀεροπόδων : Δαγγείου, τριήμερου πυρετοῦ, κυτρίνου πυρετοῦ, λύσσας.

12. Πρωτόζωα

Ριζόποδα (ἀμοιβάδες)

Μαστιγοφόρα : ἐντέρου - αἷματος - ἰστίων

Σπορόζωα (κοκκίδια)

Τοξόπλασμα

Κροσσώτα (φαλκινίδια)

13. Μετάζωα

α) Πλατέλμινθες : Τρηματώδεις

Κεστόδεις

β) Νηματέλμινθες : Τριχινεγλοειδῆ

Ραβδοειδεῖς

Ἀγγυλοστόματτα

Ὁξύουροι

Ἀσκαρίδες

Φιλάρια

Ἀκάρια (ψώρα)

ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ (Γενικὴ καὶ Εἰδικὴ)

Α' καὶ Β' Ἐξάμηνον

*Ὡραὶ ἐβδομαδιαίας διδασκαλίας :

Σύνολον ὥρῶν διδασκαλίας : Α' καὶ Β' Ἐξάμηνο 36

Σκοπὸς τοῦ μαθήματος :

1. Νὰ βοηθήσῃ τὸν μαθητὴν νὰ κατανοήσῃ τὰς εὐθύνas κατὰ τὴν χορήγησιν καὶ χρῆσιν φαρμάκων καθὼς καὶ τὰς θεμελιώδεις ἀρχὰς φαρμακευτικῆς θεραπείας.

2. Νὰ ἐφοδιάσῃ τὸν μαθητὴν μετὰ ἓνα πλαίσιο γνώσεων ἀπὸ τὴν ἐπιστήμην τῆς φαρμακολογίας.

3. Νὰ βοηθήσῃ τὸν μαθητὴν νὰ κατανοήσῃ τὰ κοινωνικὰ προβλήματα ποὺ δημιουργοῦνται ἀπὸ τὴν κακὴν χρῆσιν ἢ κατάχρησιν τῶν φαρμάκων.

Βασικαὶ Ἑνότητες

Γενικὸν Μέρος

1. Εἰσαγωγή εἰς τὴν Φαρμακολογίαν - Προέλευσις φαρμάκων

Μέθοδοι φαρμακολογικῆς ἐρεύνης

Τυποποιήσις φαρμάκων - Ὄνόματα φαρμάκων - Σχέσεις μεταξὺ φυσικῶν καὶ χημικῶν ιδιοτήτων τῶν φαρμάκων καὶ δράσεως αὐτῶν.

Παράγοντες ἐπηρεάζοντες τὴν δράσιν τῶν φαρμάκων

Γενικὰ ἀρχαὶ χορηγήσεως φαρμάκων

Μεταβολισμὸς φαρμάκων

2. Συναγολογία

Συναγῆ

Μέτρα καὶ σταθμὰ

Εἶδη φαρμακευτικῶν συσκευασιῶν

Ειδικὸν Μέρος

1. Φάρμακα δρῶντα εἰς τὸ Κ.Ν.Σ.
Φάρμακα διεγείροντα τὸ Κ.Ν.Σ.
Φάρμακα καταστέλλοντα τὸ Κ.Ν.Σ.
Ναρκοτικά καὶ ἀναλγητικά
Γενικὰ ἀναισθητικά
Τοπικὰ ἀναισθητικά
Μὴ ναρκοτικά ἀναλγητικά
2. Φάρμακα δρῶντα εἰς τὸν αὐτόνομον Ν.Σ.
Ταξινόμησις : Ἀδρενεργά, χολινεργά, ἀντιαδρενεργά, ἀντιχολινεργά, γαγγλιοπληγικά.
3. Φάρμακα δρῶντα εἰς τὰ ὄργανα τοῦ γαστρεντερικοῦ συστήματος.
Ἀντιόξινα.
Φάρμακα ὑποβοηθοῦντα τὴν πέψιν.
Καθαρτικά.
Ἀντιδιαρροϊκά.
4. Φάρμακα δρῶντα εἰς τὴν καρδίαν, αἰμοφόρα ἀγγεῖα καὶ αἷμα.
Καρδιοτονωτικά, Καρδιοκατασταλτικά, Ἀγγειοσπαστικά, Ἀγγειοδιασταλτικά.
Ἀντιαναιμικά, ὑποκατάστατα τοῦ πλάσματος, πηκτικά, ἀντιπηκτικά.
5. Ἰσταμίνη, Ἀντιισταμινικά φάρμακα, ἀντιεμετικά φάρμακα.
6. Μυοχαλαστικά τῶν σκελετικῶν μυῶν.
7. Φάρμακα δρῶντα εἰς τὰ ὄργανα τοῦ ἀναπνευστικοῦ συστήματος.
Φάρμακα διαγείροντα ἅμεσα τὸ ἀναπνευστικὸν κέντρον.
Ἀντιβηχικά.
Ἀποχρεμπτικά.
Βροχοδιασταλτικά.
Ὁξυγόνο.
8. Φάρμακα δρῶντα εἰς τοὺς νεφροὺς καὶ εἰς τὸ παροχευτικὸν τμήμα τοῦ οὐροποιητικοῦ συστήματος :
Διουρητικά-ἀντιδιουρητικά.
Φάρμακα δρῶντα ἐπὶ τῆς οὐροδόχου κύστεως.
Ἀντισηπτικά τοῦ οὐροποιητικοῦ συστήματος.
9. Φάρμακα δρῶντα εἰς τὰ ὄργανα τοῦ γεννητικοῦ συστήματος :
Ὁκυτοκίνητικά-ἀντισπασμωδικά.
Γεννητικὰ ὁρμόναι.
10. Ἀντιβιοτικά-Σουλφονομίδια.
11. Φάρμακα κατὰ τῆς φυματιώσεως, λέπρας, συφιλίδος, ἐλονοσίας καὶ ὠρισμένων νοσημάτων ποὺ ὀφείλονται εἰς πρωτόζωα.
12. Ἀντελμινθικά καὶ ἀντιαμοιβαδικὰ φάρμακα.
13. Ἡλεκτρολύται, βιταμῖναι, ὁρμόναι.
14. Ἀντινεοπλασματικά φάρμακα :
Κυτταροτοξικά.
Ἀντιμεταβολικά ἢ κυτταροστατικά.
Ὁρμόναι.
15. Ραδιοφάρμακα.
16. Ἐνζυμα χρησιμοποιούμενα εἰς τὴν θεραπευτικὴν.
17. Ἀντισηπτικά.
18. Φάρμακα δρῶντα εἰς τὰς ψυχικὰς λειτουργίας (ψυχοτρόπα φάρμακα).
19. Φάρμακα χρησιμοποιούμενα εἰς τὴν διαγνωστικὴν :
Σκιερά, χρωστικά, ραδιοϊσότοπα.
20. Φάρμακα δρῶντα εἰς τὸ δέρμα καὶ τοὺς βλενογόνους.

ΥΓΙΕΙΝΗ

(Ἀτομικὴ Ὑγιεινὴ καὶ Ὑγιεινὴ Περιβάλλοντος).

Α' Ἐξάμηνον.

Ὡραὶ ἐβδομαδιαίας διδασκαλίας : 1

Σύνολον ὡρῶν διδασκαλίας : 18.

Σκοπὸς τοῦ μαθήματος :

Σκοπὸς τῆς ἀτομικῆς Ὑγιεινῆς εἶναι νὰ διδάξῃ εἰς τὸν μαθητὴν τὴν σπουδαιότητα τῆς ἀτομικῆς προασπίσεως ἐκ

τῶν δυσμενῶν συνθηκῶν τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος, καθὼς ἐπίσης τὴν ὁρθὴν ἀντιμετώπισιν αὐτῶν. Νὰ διδάξῃ τοὺς ὑγιεινοὺς κανόνας καὶ νὰ γίνῃ γνωστὸν εἰς αὐτόν, ὅτι ἡ διατήρησις τῆς ὑγείας τοῦ ἐξαρκτάται κατὰ μέγα μέρος ἐκ' τῆς προαιρετικῆς αὐτοῦ προσπάθειας πρὸς ἀπάλειψιν ὅλων τῶν δυσμενῶν παραγόντων ποὺ ἐπιδρῶν ἐπ' αὐτῆς.

Βασικαὶ Ἑνότητες :

1. Κανόνες καὶ Ἱστορικὴ ἐξέλιξις τῆς Ὑγιεινῆς ἀπὸ τὴν ἀρχαιότητα, κατὰ τὸν μεσαίωνα, μέχρι τῶν νεωτέρων χρόνων.

Διαιρέσεις τῆς Ὑγιεινῆς εἰς διαφόρους κλάδους καὶ λόγοι διαιρέσεως ταύτης, μετὰ τῶν ὁρισμῶν καὶ ἐπεξηγήσεων ἐνὸς ἐκάστου κλάδου ἰδιαιτέρως : ἦτοι Ἀτομικῆς, Δημοσίας, Κοινωνικῆς, Σχολικῆς, Βιομηχανικῆς Ὑγιεινῆς κ.λπ.

2. Ὑγεία καὶ ὁρισμοὶ μετὰ ἐξηγήσεων τῆς σημασίας τῆς διὰ τὴν ζωὴν τοῦ ἀνθρώπου καὶ κανόνες οἱ ὅποιοι πρέπει νὰ τηροῦνται διὰ τὴν διατήρησιν καὶ προαγωγὴν ταύτης. Περὶ προληπτικῶν ἱατρικῶν ἐξετάσεων. Σκοπὸς καὶ σημασία τούτων διὰ τὴν ὑγείαν καὶ τὴν ζωὴν τοῦ ἀνθρώπου.

3. Ἀτομικὴ Ὑγιεινὴ. Ὁρισμὸς καὶ περιεχόμενον τῆς Ἀτομικῆς Ὑγιεινῆς. Περὶ ἀτομικῆς καθαριότητος καὶ σκοπὸς αὐτῆς, ὡς καὶ τῶν χρησιμοποιουμένων μέσων διὰ τὴν πραγματοποίησιν τῆς (λουτρά καὶ εἶδη αὐτῶν, ὕδωρ, σάπων, τρίφτης κ.λπ. Φυσιολογικὴ ἐνέργεια αὐτῶν ἐπὶ τῆς ὑγείας).

4. Ὑγιεινὴ καὶ καθαριότης τῶν διαφόρων μερῶν τοῦ σώματος. Ἦτοι : κεφαλῆς, προσώπου, ὀφθαλμῶν, στόματος, ὠτῶν, χειρῶν κ.λπ.

5. Ἐπίδρασις τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος ἐπὶ τῆς ὑγείας τοῦ ἀνθρώπου καὶ τρόποι προφυλάξεως ἐκ τῶν δυσμενῶν συνθηκῶν αὐτοῦ. Σύνθεσις τοῦ ἀέρος, θερμοκρασία, ὑγρασία, πίεσις αὐτοῦ, ἄνεμοι, ὑδρομετέωρα, ἐποχαὶ τοῦ ἔτους, καιρὸς, κλίμα. Κονιορτὸς καὶ ἄλλαι προσμίξεις ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος.

Ἥλιος : φυσικὴ καὶ χημικὴ διακρῦθμισις.

6. Περὶ ὑγιεινῆς τῆς ἐνδυμασίας. Ὑλικά κατασκευῆς, φυσικά, ζωικά καὶ συνθετικά. Ἰδιότητες τὰς ὁποίας πρέπει ν' ἐκπληροῦ ἡ ἐνδυμασία διὰ νὰ εἶναι ὑγιεινὴ.

7. Ὑγιεινὴ τῆς ὑποδήσεως.

8. Ὑγιεινὴ διατροφή καὶ σκοπὸς αὐτῆς. Κίνδυνος ἐκ τῶν τροφίμων. Κρατικά καὶ ἀτομικὰ μέτρα διὰ τὴν ὑγιεινὴν τῶν τροφίμων. Ὑγιεῖνοι κανόνες πρὸ καὶ μετὰ τὸ φαγεῖν.

9. Ὑγιεινὴ τῆς σωματικῆς. Ἀρχαὶ ἐπὶ τῶν ὁποίων πρέπει νὰ στηρίζεται αὕτη.

10. Περὶ καμάτου καὶ ὑπερκοπώσεως. Αἷτια τούτων. Περὶ ἀναπαύσεως καὶ τῆς σημασίας αὐτῆς ἐπὶ τῆς ὑγείας καὶ τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου. Πρόληψις τοῦ καμάτου.

11. Περὶ ψυχαγωγίας καὶ τῆς σημασίας τῆς εἰς τὴν ὑγείαν καὶ τὴν ζωὴν τοῦ ἀνθρώπου. Εἶδη ψυχαγωγίας. Ὑγιεινὴ κανόνες.

12. Ὑδωρ. Χρησιμότης τοῦ ὕδατος.

Ποιοτικὰ χαρακτηριστικὰ ποσίου ὕδατος.

Φυσικὴ, χημικὴ καὶ μικροβιολογικὴ σύστασις τοῦ ὕδατος.

Ἐξέτασις ὕδατος.

Σύστημα ὑδρεύσεως-ὕδραγωγεία.

Σύγχρονα ὕδραγωγεία.

Συλλεκτικὴ δεξαμενὴ ὕδατος.

Ἐπεξεργασία καθαρισμοῦ τοῦ ὕδατος.

Δίκτυον διανομῆς ὕδατος.

Δεξαμεναὶ ὕδατος.

Νοσήματα ὕδρικῆς προελεύσεως.

Πηγαὶ ρυπάνσεως ὕδατος.

13. Ρύπανσις τοῦ περιβάλλοντος. Προστασία τοῦ περιβάλλοντος ἀπὸ τὴν ρύπανσιν. Θόρυβος, μορφὴ ρυπάνσεως τοῦ περιβάλλοντος.

14. Σύστημα ἀποχετεύσεως :

Λεῖμματα καὶ ἐπεξεργασία λειμμάτων.

Φερέατια ἐπισκέψεων-Γενικῶς εἶδη ἀποχετεύσεως.

Ξηρὰ ἀπορρίμματα : συλλογὴ, διάθεσις.

15. Ἀτμόσφαιρα :
Ρύπανσις ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος.
Τελευταία μορφή ρυπάνσεως.
Ἡλιακὴ ἀκτινοβολία.
Θερμοκρασία-ὕγρασις ἀέρος.
16. Κλίμα :
Ποικιλομορφία τοῦ κλίματος.
ζώνη εὐεξίας.
17. Ὑγιεινὴ τῆς κατοικίας :
Χαρακτήρες τῆς ὑγιεινῆς κατοικίας (ἀστική, ἀγροτική).
Φυσικὸς ἀερισμός.
Φωτισμός τῆς κατοικίας.
Ἀπαραίτητα ἐφόδια τῆς ὑγιεινῆς κατοικίας (ἀστικῆς καὶ ἀγροτικῆς).
18. Ἑδάφος :
Ταξινόμησις καὶ σύστασις τῶν ἐδαφῶν.
Ὑψὲς καὶ ιδιότητες τοῦ ἐδάφους.
Μόλυνσις ἐδάφους.

ΥΓΙΕΙΝΗ

(Κοινωνικὴ καὶ Δημοσιὰ Ὑγιεινὴ-Ὀργάνωσις Ὑγειονομικῶν Ὑπηρεσιῶν).

Γ' ἐξάμηνον.

Ὡραὶ ἐβδομαδιαίας διδασκαλίας : 1.

Σύνολον ὥρῶν διδασκαλίας : 18.

Σκοπὸς τοῦ μαθήματος :

Ἡ ἀπόκτησις ὑπὸ τοῦ μαθητοῦ βασικῶν γνώσεων ὥστε νὰ συνειδητοποιήσῃ τοὺς παράγοντας ποὺ ἐπηρεάζουν τὴν Δημοσίαν Ὑγίαν καὶ νὰ κατανοήσῃ τὴν σημασίαν τῆς λήψεως προληπτικῶν μέτρων.

1. Εἰσαγωγή : Γενικὰ περὶ Δημοσίας Ὑγείας καὶ Ὑγειονομικαὶ Διεθνεῖς Ὀργανώσεις (W.H.O., UNESCO, ILO κ.ἄ.).

2. Ὀργάνωσις Ὑγειονομικῶν Ὑπηρεσιῶν πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν ὑγειονομικῶν προβλημάτων καὶ προαγωγὴν τῆς υγείας.

Ἐργασίαν Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν (Διάρθρωσις ἐν γένει).

Κεντρικὴ καὶ Περιφερειακὰ Ὑπηρεσίαι υγείας.

3. Ἱατρικὴ Ἀντίληψις : Ἱστορικὴ ἀνασκόπησις.

Κλειστὴ ἱατρικὴ περίθαλψις.

Ἀνοικτὴ ἱατρικὴ περίθαλψις.

4. Προληπτικὴ Ὑγιεινὴ.

5. Ἐπαγγέλματα Ὑγείας (Νοσοκόμοι, Ἱατροὶ, Μαιῶν, Φυσικοθεραπευτῶν κ.λπ.).

6. Κοινωνικὴ Ὑγιεινὴ. Τί εἶναι Κοινωνικὴ Ὑγιεινὴ, σκοπὸς καὶ περιεχόμενον αὐτῆς. Χαρακτηριστικὰ γνωρίσματα τῶν Κοινωνικῶν Νοσημάτων.

7. Μέσα τὰ ὁποῖα χρησιμοποιεῖ ἡ Κοινωνικὴ Ὑγιεινὴ πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ της, π.χ. πολυιατρεῖα, Κέντρα Ὑγείας κ.ἄ. Σκοποὶ καὶ ὀργάνωσις αὐτῶν.

8. Κοινωνικοὶ παράγοντες, δυσμενεῖς ἐπιδράσεις αὐτῶν ἐπὶ τῆς υγείας καὶ τῆς ζωῆς τῶν ἀνθρώπων.

9. Ποῖα εἶναι τὰ κριτήρια τῆς κοινωνικῆς καὶ οἰκονομικῆς σημασίας τῶν νόσων καὶ ποῖαι αἱ σχέσεις τῆς νόσου καὶ τῶν οἰκονομικῶν καὶ κοινωνικῶν παραγόντων καὶ πῶς ἀποδεικνύεται ἡ ἐπίδρασις.

10. Εὐγονικὴ καὶ μεταβιβαζόμεναι νόσοι.

11. Θετικὰ καὶ ἀρνητικὰ εὐγονιστικὰ μέτρα. Προγαμία Ἱατρικὴ ἐξέτασις.

12. Ὑγιεινὴ καὶ προστασία μητρότητος καὶ παιδιοῦ.

13. Μέτρα προστασίας τῆς μητρότητος ἀπὸ τὴν νοσηρότητα καὶ θνησιμότητα ταύτης. Κοινωνικὴ προστασία τῆς μητρὸς (περίθαλψις, ἰδρύματα ἐπιτόκων, ταμεῖα ἀλληλοβοηθείας μητέρων, συστάτια μητέρων, οἰκογενειακὰ ἐπιδόματα. Μαιευτήρια κ.λπ.).

14. Αἷτια ἐμβρυϊκῆς, βρεφικῆς καὶ νηπιακῆς θνησιμότητος

15. Προστασία ἐμβρυϊκῆς, βρεφικῆς καὶ νηπιακῆς ἡλικίας.

16. Ἱατροκοινωνικὰ μέσα καὶ μέτρα προστασίας ὑγιῶν, ἀναπήρων, ἀνωμάτων ἐμβρύων, βρεφῶν καὶ νηπίων.

17. Κοινωνικὰ νοσήματα :

Ἀντιφυματικὸς ἀγὼν.

Ἀντιλεπτικὸς ἀγὼν.

18. Τοξικομανία, ὀπιομανία, μορφινομανία, ἡρωϊνομανία, κοκαϊνομανία, αἰθερομανία, νικοτινομανία καὶ καφεΐνομανία.

Ἀντιαλκοολικὸς ἀγὼν.

19. Ἀντιαφροδοσιακὸς ἀγὼν.

20. Ψυχικὴ ὑγιεινὴ καὶ περίθαλψις τῶν ψυχοπαθῶν.

21. Ἑγκληματικότης καὶ πρόληψις ταύτης εἰς παιδικὴν ἡλικίαν. Ὑγιεινὴ τῶν φυλακῶν.

22. Δημοσιὰ Ὑγιεινὴ : Ὅρισμός, σκοπὸς καὶ ὀργάνωσις τῆς Δημοσίας Ὑγιεινῆς ὡς καὶ περιεχόμενον ταύτης. Νόμοι ὑγειονομικοὶ καὶ ὑγειονομικὴ διοίκησις.

23. Λοιμώδη νοσήματα : Ἐπιδημία, Ἀνίχνευσις, περιορισμός τῆς διασπορᾶς-Πρόληψις.

24. Μέτρα πρόληψεως καὶ καταπολεμήσεως τῶν ἐν Κράτει λοιμωδῶν νόσων.

25. Ἐνδοноσοκομειακαὶ μολύνσεις. Περὶ ἀπολυμάνσεως γενικῶς, ἀπολυμαντήρια καὶ μέθοδοι ἀπολυμάνσεως, περὶ ἀπολυμαντικῶν κλιβάνων κ.λπ. Διεθνὴς ὑγιεινὴ (ὕγειονομία), Ὑγειονομεῖα, Λοιμακαθαρτήρια, διεθνεῖς ὑγειονομικαὶ συμβάσεις, Διεθνεῖς Ὑγειονομικαὶ ὀργανώσεις (W.H.O., ILO, FAO, UNICEF, UNESCO κ.ἄ.).

ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗ

(Γενικὴ Διαιτητικὴ - Τροφογνωσία)

Α' ἐξάμηνον.

Ὡραὶ ἐβδομαδιαίας διδασκαλίας : 1

Σύνολον ὥρῶν διδασκαλίας : 18

Σκοπὸς τοῦ μαθήματος :

1. Νὰ βοηθήσῃ τὸν μαθητὴ νὰ κατανοήσῃ τὰς θεμελιώδεις ἀρχὰς ἐπάνω εἰς τὰς ὁποίας στηρίζονται τόσο αἱ ἰδικαὶ τῆς διοικητικαὶ ἀνάγκαι ὅσον καὶ αἱ ἀνάγκαι τῶν ἄλλων ὑγιῶν ἀτόμων.

2. Νὰ γνωρίσῃ εἰς τὸν μαθητὴν τὰς βασικὰς ἀρχὰς πάνω εἰς τὰς ὁποίας στηρίζεται ἡ ἐπιλογή, ἀγορὰ καὶ φροντίς τῶν πρὸ κοινῶν σιτίων.

3. Νὰ καταστήσῃ ἱκανὸν τὸν μαθητὴν ὥστε νὰ χρησιμοποιεῖ ἀποτελεσματικῶς τὰς ἀρχὰς τοῦ μαθήματος εἰς τὴν κάλυψιν διαιτητικῶν ἀναγκῶν ἀτόμων καὶ οἰκογενειῶν.

Βασικαὶ Ἐνότητες :

1. Εἰσαγωγή :

Ὅρισμοί. Σχέσεις διατροφῆς καὶ ἀναπτύξεως τοῦ ὀργανισμοῦ καὶ υγείας.

Σχέσις τῆς διαιτητικῆς πρὸς τὸ ἱατρικὸ καὶ νοσηλευτικὸν ἔργον.

2. Ὑδατάνθρακες :

Ὅρισμός-Ταξινόμησις-Ρόλος εἰς τὸν ὀργανισμό

Σημασία εἰς τὴν δίαιταν.

Ὑδρατανθρακοῦχα σιτία.

3. Πρωτεῖναι :

Ὅρισμός, Ταξινόμησις ἀπὸ διαιτητικῆς ἀπόψεως.

Ρόλος εἰς τὸν ὀργανισμόν.

Ἡ σημασία τῶν πρωτεϊνῶν εἰς τὴν δίαιταν.

Διαιτητικαὶ πηγαὶ πρωτεϊνῶν.

Φροντίδα πρωτεϊνικῶν τροφῶν.

4. Λιπίδια-λίπη :

Ὅρισμός-Ταξινόμησις λιπῶν καὶ λιπαρῶν ὀξέων.

Λιποπρωτεΐναι.

Ρόλος τῶν λιπῶν εἰς τὸν ὀργανισμόν. Σημασία τῶν λιπῶν εἰς τὴν δίαιταν. Διαιτητικαὶ πηγαὶ λιπῶν.

5. Ἀλατὰ

Σίδηρος, Ἀσβέστιον, Φωσφόρος, Νάτριον, Κάλιον, Ἰώδιον, Μαγνήσιον, Φθόριον, Θεῖον, Χαλκός.

Ρόλος εἰς τὸν ὀργανισμόν, διαιτητικαὶ πηγαὶ

6. Βιταμῖναι

Ὅρισμός : Βιταμῖναι - Ἀντιβιταμῖναι - Προβιταμῖναι

Ταξινόμησις : Λιποδιαλυταί, ὕδροδιαλυταί

Διαιτητικά πηγαί, 'Ανεπάρκεια, Περίσσεια, Καθημερινάί ανάγκαι διά τήν κάθε βιταμίνην.

7. Μεταβολισμός ἐνεργείας

Βασικός μεταβολισμός

'Ολικός μεταβολισμός

Θερμίδες - 'Ενέργεια καὶ ἀνάγκαι - Κάλυψις

7. 'Οδηγός διὰ τήν κάλυψιν τῶν διαιτητικῶν ἀναγκῶν

'Ομάς γάλακτος

'Ομάς κρέατος

'Ομάς ἔρτου

'Ομάς λαχανικῶν

Κατάρτισις διαιτολογίων.

ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗ (Εἰδικαὶ διαίται)

Γ'. 'Εξάμηνον

'Ωραι ἐβδομαδιαίας διδασκαλίας : 1

Σύνολον ὥρῶν διδασκαλίας : 16

Σκοπὸς τοῦ μαθήματος :

Νὰ βοηθήσῃ τὸν μαθητὴν νὰ κατανοήσῃ τὰς γενικὰς ἀρχὰς τῆς διαιτητικῆς θεραπείας.

Βασικαὶ 'Ενότητες

1. Εἰσαγωγή

Σκοπὸς τῆς διαιτητικῆς εἰς τὴν νόσον.

Παράγοντες οἱ ὅποιοι λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν εἰς τὸν σχεδιασμὸν τροποποιήσεως τῆς κανονικῆς διαίτης.

Πρότυπα εἰδικῶν διαιτῶν αἱ ὅποια χρησιμοποιοῦνται εἰς τὸ νοσοκομεῖον.

2. Διαιτητικὴ θεραπεία εἰς παθήσεις τοῦ πεπτικοῦ συστήματος

Νοσήματα στομάχου - ἐντέρου : Πεπτικόν, ἔλκος, γαστρορραγία, γαστρίτις, ὑπερχλωρυδρία, ὑποχλωρυδρία.

Γαστρεντερικὴ χειρουργικὴ : Πρὸ καὶ μετεγχειρητικὴ - Σύνδρομον DUMPING

Κολίτις

Στεατόρροια

Διαρροϊκὸν σύνδρομον- Δυσκοιλιότητα

Χολοκυστίτις - Χολολιθίαισις

Παθήσεις ἥπατος : 'Ηπατίτιδες, κίρρωσις, ἥπατικὸν κῶμα

3. Διαιτητικὴ θεραπεία εἰς παθήσεις ἐνδοκρινῶν ἀδένων καὶ κληρονομικαὶ ἀνωμαλίαι τοῦ μεταβολισμοῦ — Σακχαρώδης διαβήτης — 'Υπέρ - ὑποθυρεοειδισμός.

Παχυσαρκία - Καχεξία

Νόσος ADDISON

4. Διαιτητικὴ θεραπεία εἰς παθήσεις τοῦ κυκλοφορικοῦ

Παθήσεις καρδίας

'Αναιμία

'Υπέρτασις

5. Διαιτητικὴ θεραπεία εἰς παθήσεις νεφρῶν καὶ οὐροποιογεννητικοῦ συστήματος.

Νεφρίτις : 'Οξεία - Χρονία

Νεφρική ἀνεπάρκεια : 'Οξεία - Χρονία

Νεφρωσικὸν σύνδρομον

Πυελονεφρίτις

Νεφρολιθίαισις.

ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ (στοιχεῖα γενικῆς ψυχολογίας)

Α'. 'Εξάμηνον

'Ωραι ἐβδομαδιαίας διδασκαλίας : 1

Σύνολον ὥρῶν διδασκαλίας : 18

Σκοπὸς τοῦ μαθήματος :

'Η ἀπόκτησις ὑπὸ τοῦ μαθητοῦ βασικῶν γνώσεων περὶ τῆς ψυχικῆς ζωῆς καὶ τῆς συμπεριφορᾶς τοῦ ἀνθρώπου ὡς καὶ περὶ τῶν ἀτομικῶν διαφορῶν καὶ τῶν ἀνθρωπίνων σχέσεων.

Βασικαὶ 'Ενότητες :

1. Περιεχόμενον καὶ μέθοδοι τῆς Γενικῆς Ψυχολογίας

2. 'Ο ψυχικὸς βίος τοῦ ἀνθρώπου

α) Γνωστικαὶ λειτουργίαι

β) Συναισθηματικαὶ λειτουργίαι

γ) Βουλευτικαὶ λειτουργίαι

3. 'Ανάγκαι καὶ κίνητρα - Συμπεριφορὰ

4. 'Ατομικαὶ διαφοραὶ

5. Συνειδήσις - Προσωπικότης καὶ προσαρμογὴ

6. 'Ανθρώπιναι σχέσεις.

ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ('Εξελικτικὴ Ψυχολογία)

Β'. 'Εξάμηνον

'Ωραι ἐβδομαδιαίας διδασκαλίας : 1

Σύνολον ὥρῶν διδασκαλίας : 18

Σκοπὸς τοῦ μαθήματος :

'Η ἀπόκτησις ὑπὸ τοῦ μαθητοῦ βασικῶν γνώσεων περὶ τῆς ψυχολογικῆς ἀναπτύξεως τοῦ ἀτόμου καὶ τῶν παραγόντων οἱ ὅποιοι ἐπιδροῦν εἰς τὴν διαμόρφωσιν τῆς προσωπικότητός του.

Βασικαὶ 'Ενότητες

1. Εἰσαγωγή εἰς τὴν 'Εξελικτικὴν Ψυχολογίαν

2. Βασικοὶ παράγοντες ψυχολογικῆς ἀναπτύξεως τοῦ παιδιοῦ

α) 'Η οἰκογένεια καὶ ἡ ἐπίδρασις τῆς ἐπὶ τῆς ψυχολογικῆς ἀναπτύξεως τοῦ παιδιοῦ

β) Κοινωνικαὶ ἐπιδράσεις εἰς τὴν κοινωνικοποίησιν

γ) 'Η διαμόρφωσις τῆς προσωπικότητος

(1) Κληρονομικότης

(2) 'Ανάπτυξις καὶ ὀρίμανσις

(3) Μάθησις καὶ κίνητρα

(4) Γλῶσσα

(5) Εὐφυΐα

δ) Πολιτιστικαὶ ἐπιδράσεις ἐπὶ τῆς διαπαιδαγωγήσεως τοῦ παιδιοῦ

Τὸ παιγνίδι τοῦ παιδιοῦ

ε) Τὸ παιδί μεταξὺ τῶν συνομηλίκων του

στ) Τὸ παιδί εἰς τὸ Σχολεῖον

3. 'Η ἐφηβεία, μεταβατικὴ περίοδος εἰς τὴν ζωὴν τοῦ ἀνθρώπου

α) Βιολογικαὶ ἀπόψεις τῆς ἀναπτύξεως τοῦ ἐφήβου

β) Σκέψις καὶ φαντασία

γ) Ψυχοσυναισθηματικὴ ἀνάπτυξις

δ) 'Ο Κοινωνικὸς κόσμος τοῦ 'Εφήβου

(1) Γονεῖς, κατοικία καὶ οἰκογένεια

(2) 'Ο ἐφηβος καὶ οἱ συνομηλικοί του

(3) 'Ο ἐφηβος εἰς τὴν συνάντησιν τοῦ ἐτέρου φύλου

(4) 'Ομαδικαὶ φιλίας καὶ ὁργανώσεις

(5) 'Εφηβος καὶ παρεκκλίνουσα συμπεριφορὰ

ε) Ἐκπαίδευσις καὶ ἐπάγγελμα

(1) 'Ο ἐφηβος εἰς τὸ Σχολεῖον

(2) Ἐπαγγελματικὸς προσανατολισμός

(3) Ὁρθησκία καὶ 'Ηθικὴ

στ) Πρὸς τὸ μέλλον

'Ανάπτυξις τῆς προσωπικότητος καὶ προσωπικὴ τελειοποίησις.

4. Σταθεροποιήσις τοῦ χαρακτῆρος καὶ ολοκλήρωσις τῆς περὶ ζωῆς ἀντιλήψεως τοῦ ὀρίμου ἀτόμου.

'Η οἰκογενειακὴ καὶ ἐπαγγελματικὴ ζωὴ, περιοχαὶ γενέσεως πείρας καὶ συνειδητοποιήσεως τῶν προσωπικῶν δυνατοτήτων ἐξελίξεως ὡς καὶ τῶν ὀρίων τοῦ ἀτόμου.

'Η ὀριμὸς ἡλικία, ἀκμὴ τῆς ὁρμῆς τοῦ ἀτόμου πρὸς ἀναγνώρισιν καὶ ἐπιβολὴν καὶ πρὸς δημιουργίαν τέχνης, ἐπιστήμης, πολιτικῆς, ὁργανώσεως ἐπιχειρήσεων καὶ πνευματικῶν ἐπιτευγμάτων.

5. Διεργασία βιο-ψυχο-κοινωνικῆς ἀτροφίας κατὰ τὴν γεροντικὴν ἡλικίαν.

α) Ψυχολογικαὶ ἀνάγκαι τοῦ ἡλικιωμένου

β) 'Ο ἡλικιωμένος ἐναντι τοῦ ἐπικειμένου θανάτου

γ) Ψυχικὴ ἀγωγή πρὸς εὐγηρίαν

6. Ψυχολογικὴ σύγκρουσις

7. Μηχανισμοὶ ἀμύντης - Μηχανισμοὶ προσαρμογῆς

8. Γένεσις ψυχολογικῶν διαταραχῶν

'Η ἔννοια τῆς ψυχικῆς υγείας.

9. Ψυχολογία τοῦ σωματικῶς πάσχοντος καὶ τῶν ἀτόμων τὰ ὅποια ἀναπτύσσουν σχέσεις μαζί τους (οἰκογένεια, φίλοι κ.ἄ.).

ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ

Α'. 'Εξάμηνον

*Ωραι εβδομαδιαίας διδασκαλίας : 2

Σύνολον ὥρων διδασκαλίας : 36

Σκοπὸς τοῦ μαθήματος :

Ἡ ἀπόκτησις ὑπὸ τοῦ μαθητοῦ βασικῶν γνώσεων (1) περὶ τῆς οἰκογενείας ὡς μικροκοινωνίας, τῆς κοινωνικοποιήσεως τοῦ ἀτόμου καὶ τῆς ἀλληλεπιδράσεως μεταξὺ οἰκογενείας καὶ μικροκοινωνίας καὶ (2) περὶ τῆς θεωρήσεως τῆς ἀσθενείας ὡς κοινωνικοῦ φαινομένου καὶ τῶν κοινωνικῶν ἐπιπτώσεων αὐτοῦ.

Βασικαὶ Ἑνότητες :

1. Εἰσαγωγή εἰς τὴν Ἐπιστήμην τῆς Κοινωνιολογίας.
  - α) Τί εἶναι Κοινωνιολογία καὶ ποία ἡ σημασία της.
  - β) Ποῖαι ἀνάγκαι ὁδήγησαν εἰς τὴν ἐμφάνισιν καὶ ἀνάπτυξιν τῆς Κοινωνιολογίας. Σύντομος ἀναφορὰ εἰς τὴν ἱστορικὴν τῆς ἐξέλιξιν.
  - γ) Ποῖον εἶναι ἀκριβῶς τὸ ἀντικείμενον τῆς κοινωνιολογίας καὶ ποία ἡ σχέσις της μετὰ τὰς ἄλλας ἐπιστήμας τοῦ ἀνθρώπου.
  - δ) Ποία εἶναι ἡ ἀνάπτυξις τῆς Κοινωνιολογίας σήμερον εἰς τὴν Ἑλλάδα συγκριτικῶς καὶ μετὰ τὰς ἄλλας χώρας, Κλάδοι Κοινωνιολογίας.
2. Βασικαὶ Κοινωνικαὶ Διαδικασίαι.
  - α) Αἷτια καὶ λόγοι σχηματισμοῦ κοινωνίας. Εἶδη κοινωνιῶν. Κοινωνικὴ ἀλλαγὴ.
  - β) Γάμος - Οἰκογενειακοὶ δεσμοὶ
  - γ) Ἡ οἰκογένεια ὡς ἀξιολογικὴ κοινότης, ἀλληλοεπίδρασις τῶν τριῶν γενεῶν, προγόνων, γονέων, τέκνων.
  - δ) Ὁρηκεία καὶ Ἡθικὴ
  - ε) Δίκαιο - Ἐθιμοὶ καὶ Κοινὴ Γνώμη
  - στ) Οἰκονομικοὶ θεσμοὶ - Ὁργάνωσις Ἑργασίας
  - ζ) Πολιτικοὶ θεσμοὶ - Κράτος, ἐξουσία
  - η) Ἐκπαιδευτικοὶ θεσμοὶ
  - θ) Κοινωνικὴ Πολιτικὴ καὶ Κοινωνικὸς Προγραμματισμὸς
3. Δημογραφικὴ Ἐξέτασις τῆς Ἑλληνικῆς Κοινωνίας
  - α) Πληθυσμὸς καὶ βασικαὶ δημογραφικαὶ διαδικασίαι
  - β) Γεννητικότης, Νοσηρότης, Ὀνησιμότης
  - γ) Μετανάστευσις
  - δ) Σύνθεσις τοῦ Ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ. Κοινωνικὴ στρωμάτωσις. Κοινωνικὴ κινήτικότης.
4. Κοινωνικὰ Προβλήματα
  - α) Ἀλκοολισμὸς - Наркотικά
  - β) Παραπτώματα Νέων - Προστασία ἀνηλίκων
  - γ) Ἐγκληματικότης. Αὐτοκτονία
  - δ) Γεροντικὴ Προστασία. Ἀπὸ Κοινωνιολογικῆς σκοπιᾶς
  - ε) Μητρικὴ προστασία. Ἀπὸ Κοινωνιολογικῆς σκοπιᾶς.
5. Κοινωνιολογία τῆς Ὑγείας.
  - α) Κοινωνικὴ Ἐπιστήμη καὶ σύγχρονη θεώρησις Ὑγείας.
  - β) Ὁργάνωσις καὶ χρηματοδότησις Συστημάτων Ὑγειονομικῆς περιθάλψεως. Ἀναφορὰ εἰς τὴν Ἑλλάδα.
  - γ) Πληροφορικὴ καὶ Προγραμματισμὸς διὰ τὰς Ὑπηρεσίας καὶ ἀνθρώπινο δυναμικὸν εἰς τὴν Ὑγείαν.
  - δ) Κοινωνικὴ ἀσφάλις καὶ Ὑγεία
  - ε) Κοινωνικὴ Πρόνοια καὶ Ὑγεία
  - στ) Κοινωνικαὶ - Περιβαλλοντολογικαὶ συνθήκαι καὶ προβλήματα σωματικῆς καὶ ψυχικῆς ὑγείας πληθυσμιακῶν ομάδων.
  - ζ) Ὁ κοινωνικὸς ρόλος, τὸ γόητρο, ἡ ἐπαγγελματικὴ θέσις καὶ ἡ πολιτικὴ δύναμις τοῦ σώματος τῶν Ἀδελφῶν Νοσοκόμων καὶ τῶν Ἱατρῶν.
  - η) Ὁ ρόλος τῆς Ἀδελφῆς Νοσοκόμου εἰς τὴν ἀνοικτὴν καὶ κλειστὴν περίθαλψιν.
  - θ) Σχέσις τοῦ προσωπικοῦ ἐντὸς τοῦ Νοσοκομείου. Μορφαι συμπεριφορᾶς.
  - ι) Ὁ ἀσθενὴς καὶ τὸ περιβάλλον τοῦ ἀσθενοῦς. Μορφαι συμπεριφορᾶς του.

ια) Σχέσεις νοσηλευτικοῦ καὶ ἱατρικοῦ προσωπικοῦ μετὰ τοῦ ἀσθενοῦς καὶ τῶν συγγενῶν τοῦ ἀσθενοῦς εἰς τὴν Ἀνοικτὴν καὶ Κλειστὴν Περίθαλψιν.

ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι

(Ἱστορία τῆς Νοσηλευτικῆς
Δεοντολογία τοῦ Νοσηλευτικοῦ ἐπαγγέλματος)

Α'. 'Εξάμηνον

*Ωραι εβδομαδιαίας διδασκαλίας : 1

Σύνολον ὥρων διδασκαλίας : 18

Σκοπὸς τοῦ μαθήματος :

Ἡ ἀπόκτησις ὑπὸ τοῦ μαθητοῦ βασικῶν γνώσεων περὶ τῆς ἱστορίας τῆς νοσηλευτικῆς καὶ τῆς νοσηλευτικῆς δεοντολογίας.

Βασικαὶ Ἑνότητες :

1. Ἱστορία τῆς Νοσηλευτικῆς.
  - α) Τὸ πνεῦμα καὶ τὸ ἔργο τῆς Νοσηλευτικῆς.
  - (1) Ἡ Νοσηλευτικὴ κατὰ τὴν προχριστιανικὴν ἐποχὴν.
  - (2) Ἡ Νοσηλευτικὴ κατὰ τὴν πρώτην χριστιανικὴν ἐποχὴν καὶ τοὺς Βυζαντινοὺς χρόνους.
  - (3) Ἡ Νοσηλευτικὴ τῶν νεωτέρων χρόνων, σήμερον καὶ εἰς τὸ μέλλον.
  - (4) Ὁρόσημα εἰς τὴν ἱστορικὴν πορείαν τῆς Νοσηλευτικῆς.
  - (5) Θεμελιώδεις ἀρχαὶ καὶ πνευματικὰ ἰδεώδη τῆς Νοσηλευτικῆς.
2. Στοιχεῖα νοσηλευτικῆς δεοντολογίας.
  - α) Ἐπαγγελματικὴ εὐθύνη τῆς Ἀδελφῆς πρὸς τοὺς ἀσθενεῖς, τὸ Νοσοκομεῖον καὶ τὴν κοινωνίαν.
  - β) Νομικὰ ὅρια τοῦ ἔργου τῆς Ἀδελφῆς.
  - γ) Νομοθεσία περὶ χρήσεως ναρκωτικῶν.
  - δ) Νοσηλευτικὰ διλήματα (εἰς τὸ θέμα τῆς εὐθανασίας, διακοπῆς τῆς κηρύσεως, περιορισμοῦ ἐπικινδύνου ἀσθενοῦς κ.λπ.).
  - ε) Τὸ νοσηλευτικὸν ἀπόρρητον.
  - στ) Τὰ δικαιώματα τοῦ ἀσθενοῦς.
  - ζ) Διεθνὴς κώδιξ ἠθικῶν καθηκόντων τῆς Ἀδελφῆς.
  - η) Τὰ προσόντα τῆς Ἀδελφῆς (πνευματικά, διανοητικά, ψυχοκινητικά).
  - θ) Ὁ ὅρκος τῆς Ἀδελφῆς.

ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι

(Ἐπαγγελματικὸς προσανατολισμὸς καὶ Ἐπαγγελματικὴ Νομοθεσία - ἡ ἔχουσα σχέσιν μετὰ τὸ νοσηλευτικὸν ἐπάγγελμα)

Α'. 'Εξάμηνον

*Ωραι εβδομαδιαίας διδασκαλίας : 1

Σύνολον ὥρων διδασκαλίας : 18

Σκοπὸς τοῦ μαθήματος :

Ἡ ἀπόκτησις ὑπὸ τοῦ μαθητοῦ βασικῶν γνώσεων περὶ τῆς ἐπαγγελματικῆς νομοθεσίας καὶ ἡ στοιχειώδης ἐνημέρωσις καὶ προσανατολισμὸς πρὸς τὸ ἔργον τοῦ Νοσοκόμου.

Βασικαὶ Ἑνότητες.

1. Ἐπαγγελματικὸς προσανατολισμὸς.
  - α) Εἰσαγωγή εἰς τὸ ἐπάγγελμα τῆς Ἀδελφῆς Νοσοκόμου καὶ τῆς βοήθου αὐτῆς.
  - β) Κίνητρα διὰ τὴν ἐκλογὴν τοῦ ἐπαγγέλματος τῆς Νοσοκόμου.
  - γ) Ἐπίπεδον Νοσοκόμου.
  - δ) Νοσηλευτικὴ ἐκπαίδευσις.
- Βασικὴ, Μεταβατικὴ Νοσηλευτικὴ καὶ εἰδικότητες.
  - ε) Ἐπαγγέλματα ὑγείας : ἐκπαίδευσις, ἀρμοδιότητες.
  - στ) Ὑγειονομικὴ ὁμάς εἰς τὴν ἀνοικτὴν καὶ κλειστὴν περίθαλψιν. Ἡ Νοσοκόμος εἰς τὴν ὑγειονομικὴν ὁμάδα.
  - ζ) Καθήκοντα καὶ ἀρμοδιότητες τῶν διαφόρων ἐπιπέδων τῶν Νοσοκόμων.
  - η) Ἐπαγγελματικαὶ ὁργανώσεις εἰς Ἐθνικὸν καὶ Διεθνὲς ἐπίπεδον.

2. Ἑπαγγελματική Νομοθεσία.

Ν.Δ. 683/1948 «Περὶ Διπλωματούχων Ἀδελφῶν Νοσοκόμων καὶ Ἐπισκεπτριῶν.

Β.Δ. 141/1970 «Περὶ καθορισμοῦ εἰσαγωγικῶν ἐξετάσεων, προγράμματος ἐκπαιδύσεως Σχολῶν Ἀδελφῶν Νοσοκόμων καὶ τύπου διπλώματος ἀποφοίτων».

Π.Δ. 851/1976 «Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ὑπ' ἀριθ. 141/1970 Β. Δ/τος».

Β.Δ. 52/1968 «Περὶ καθορισμοῦ Στολῆς διπλωματούχων Ἀδελφῶν Νοσοκόμων, Ἐπισκεπτριῶν Ἀδελφῶν, Βοηθῶν Νοσοκόμων ὡς καὶ τῶν Πρακτικῶν Ἀδελφῶν».

Π.Δ. 679/1979 «Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ὑπ' ἀριθ. 62/1968 ...».

Π.Δ. 632/1974 «Περὶ καθορισμοῦ προγράμματος εἰδικεύσεως διπλωματούχων Ἀδελφῶν Νοσοκόμων ἐν τῇ Ἀνωτέρᾳ Σχολῇ Ἀδελφῶν Νοσοκόμων «ΒΑΣ. ΟΛΓΑ», Θεραπευτηρίου «Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ».

Π.Δ. 184/1979 «Περὶ ἰδρύσεως τμήματος Νοσηλευτικῆς εἰς τὴν ἱατρικὴν Σχολὴν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν».

Π.Δ. 562/80 «Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀριθ. 184/1979 ...».

Ν.Δ. 781/1970 «Περὶ συμπληρώσεως τῆς κειμένης Νομοθεσίας περὶ τῆς ἐκπαιδύσεως καὶ ἀσκήσεως ἐπαγγέλματος Ἀδελφῆς Νοσοκόμου, καὶ Ἐπισκεπτρίας, Μαίας καὶ Φυσικοθεραπευτοῦ».

Π.Δ. 662/1977 «Περὶ καθορισμοῦ προγράμματος ἐκπαιδύσεως δι' εἰδικεῖσιν διπλωματούχων Ἀδελφῶν Νοσοκόμων, ὡς Ἐπισκεπτριῶν Ἀδελφῶν».

Ἰπουργ. Ἀπόφ. Γ6γ/5740/1968 «Περὶ ἐγκρίσεως καὶ Κανονισμοῦ καθηκόντων Νοσηλευτικοῦ προσωπικοῦ Νοσηλευτικῶν Ἰδρυμάτων».

Ν.Δ. 226/1973 «Περὶ βαθμολογικῆς καταστάσεως τοῦ Νοσηλευτικοῦ καὶ ἐτέρων τινῶν κατηγοριῶν, προσωπικοῦ τοῦ Ἰπουργείου Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν κ.λπ.».

Π.Δ. 196/1969 «Περὶ καθορισμοῦ καθηκόντων Ἐπισκεπτριῶν Ἀδελφῶν».

Ἰπουργ. Ἀπόφ. Ἀριθ. Γ6/9242/1969 «Περὶ ἐγκρίσεως τοῦ κανονισμοῦ καθηκόντων Ἐπισκεπτριῶν Ἀδελφῶν».

Ν.Δ. 754/1978 «Περὶ ρυθμίσεως τῶν ἀποδοχῶν τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν, τῶν ὑπαλλήλων τῶν Ν.Π.Δ.Δ. ὡς καὶ ἄλλων τινῶν συναφῶν διατάξεων».

Ν.Δ. 887/1979 «Περὶ ρυθμίσεως θεμάτων καταστάσεως ὑπαλλήλων τοῦ Δημοσίου καὶ Ν.Π.Δ.Δ.».

Ν. 1076/80 «Περὶ ἐνοποιήσεως τῶν θέσεων κλάδων τινῶν προσωπικοῦ τῶν Νοσηλευτικῶν Ἰδρυμάτων Ν.Δ. 2592/1953».

ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ II

(Βασικὲς Ἀρχὲς Νοσηλευτικῆς - Γενικὸ Μέρος)

Α'. Εξάμηνον.

Ὡραὶ ἐβδομαδιαίας διδασκαλίας : 6

Σύνολον ὥρῶν διδασκαλίας : 108

Σκοπὸς τοῦ μαθήματος :

Ἡ ἀπόκτησις ὑπὸ τοῦ μαθητοῦ βασικῶν γνώσεων τῶν ἀρχῶν καὶ μεθόδων τῆς συγχρόνου Νοσηλευτικῆς καὶ τὴν ἐφαρμογὴν αὐτῶν.

Α'. Εἰσαγωγή εἰς τὴν Νοσηλευτικὴν.

1. Ὑγεία, ἀσθένεια, ὑγειονομικὴ περίθαλψις (πρωτοβάθμιος, δευτεροβάθμιος, τριτοβάθμιος).

2. Ἡ Ἀδελφὴ, μέλος ὑγειονομικῆς ομάδος.

3. Ὁ ἀσθενὴς καὶ ἡ νοσηλεία του :

— κατ' οἶκον.

— εἰς τὸ νοσοκομεῖον.

Β'. Νοσοκομεῖα.

1. Σκοπὸς καὶ διαίρεσις.

2. Ὁργάνωσις καὶ διοίκησις.

3. Κατάλληλοι ὅροι δι' ἀνέγερσιν Νοσοκομείου.

4. Ἐσωτερικὴ διαίρεσις Νοσοκομείου.

5. Νοσηλευτικὴ μονάς.

α) Ἐσωτερικὴ διαίρεσις Νοσηλευτικῆς μονάδος.

β) Ὁ θάλαμος τοῦ ἀσθενοῦς.

γ) Ἐπίπλωσις θαλάμων.

δ) Κλίνη - Κλινοστρωμνὴ - Ἐξαρτήματα Κλίνης.

6. Ἐξωτερικὰ Ἱατρεῖα.

α) Ἐσωτερικὴ διαίρεσις - Ἐξωτερικῶν Ἱατρείων.

β) Ρόλος τῆς Ἀδελφῆς εἰς τὰ Ἐξωτερικὰ Ἱατρεῖα - σειρὰ ἐργασίας.

Γ'. Ὁ ἀσθενὴς εἰς τὸ Νοσοκομεῖον.

1. Εἴσοδος τοῦ ἀσθενοῦς εἰς τὸ Νοσοκομεῖον.

α) Ὁ ἀσθενὴς εἰς τὸ Νοσοκομεῖον.

Ἱατρικὴ ἐξέτασις.

Κάλυψις τῶν ἀναγκῶν τοῦ ἀσθενοῦς (φυσικῶν, ἀσφαλείας, ἀναγνωρίσεως, στοργῆς, ἀποδοχῆς).

Ἀτομικὴ καθαριότης τοῦ ἀσθενοῦς.

Φροντὶς δέρματος καὶ τριχωτοῦ κεφαλῆς, περιποιήσις στοματικῆς κοιλότητος, φροντὶς ὀφθαλμῶν, ὀνύχων.

Ἀνάπαυσις, Ἀπασχόλησις, Ψυχαγωγία τοῦ ἀσθενοῦς.

β) Νοσηλευτικὴ Διεργασία.

Διαστάσεις τῆς ὁλοκληρωμένης Νοσηλευτικῆς φροντίδος τοῦ ἀσθενοῦς.

γ) Βασικαὶ ἀρχαὶ δι' ἐκάστην νοσηλείαν.

δ) Καθημερινὴ φροντὶς Ἀσθενοῦς.

Πρωϊνὴ, Μεσημβρινή, Ἀπογευματινὴ.

Ἐσπερινὴ καὶ Βραδυνή.

Διευθέτησις ἀπλῆς Κλίνης ἀσθενοῦς ὑπὸ 2 ἀδελφῶν (ἐπίδειξις).

Ἀλλαγὴ λευχειμάτων ἀπλῆς Κλίνης ὑπὸ 2 Ἀδελφῶν (ἐπίδειξις).

Διευθέτησις ἀπλῆς Κλίνης ὑπὸ 1 Ἀδελφῆς (ἐπίδειξις).

Ἀλλαγὴ λευχειμάτων ὑπὸ 1 Ἀδελφῆς (ἐπίδειξις)

Ἰγρὸ ξεσκόνισμα Κλίνης.

Διευθέτησις κλίνης μὲ ἀσθενὴ εἰς πλαγίαν θέσιν (ἐπίδειξις).

Ἀλλαγὴ λευχειμάτων μὲ ἀσθενὴ εἰς πλαγίαν θέσιν (ἐπίδειξις).

Διευθέτησις κλίνης μὲ ἀσθενὴ εἰς ὑπτίαν θέσιν (ἐπίδειξις)

Ἀλλαγὴ λευχειμάτων μὲ ἀσθενὴ εἰς ὑπτίαν θέσιν (ἐπίδειξις).

Ἀλλαγὴ στρωμνῆς μὲ ἀσθενὴ ἐπὶ κλίνης (ἐπίδειξις).

Ἐγερσις εἰς ἐρεϊσίνωτον.

Ἀναπαυτικαὶ θέσεις ἀσθενοῦς

Ἰπτία, Πλαγία, Πρυνὴς καὶ FAWLER, φωλεὰ κ.ά. (ἐπίδειξις)

ε) Ἐξοδος ἀσθενοῦς ἐκ τοῦ Νοσοκομείου - Ἐτοιμασία δι' ἐξοδον.

Δ'. Ἀσηψία - Ἀντισηψία - Ἀποστείρωσις.

Ἀρχαὶ καὶ ἐφαρμογαὶ ἀσήπτου τεχνικῆς.

Ἐφαρμογαὶ ἀσηψίας.

Ἀποστείρωσις, Μέθοδοι ἀποστείρωσεως.

Προετοιμασία ὑλικῶν δι' ἀποστείρωσιν.

Ἐλεγχος κλιβάνων καὶ ἀποστείρωσεως (δεῖκτες)

Κανόνες χρήσεως τῶν Ἀποστειρωμένων ὑλικῶν

Ἀντισηψία - Ἀπολύμανσις

Πρόληψις ἐνδοноσοκομειακῶν μολύνσεων.

Ε'. Νοσηλευτικὰ Μέτρα δι' ἀντιμετώπισιν διαφόρων Ἀνωμαλιῶν.

1. Ἀππεκριτικῆς λειτουργίας τοῦ ἐντερικοῦ σωλήνος.

α) Ἀνωμαλία τῆς ἀππεκριτικῆς λειτουργίας τοῦ ἐντέρου.

β) Νοσηλευτικὰ Μέτρα.

Ἐφαρμογὴ ὑποθέτων.

Ἐφαρμογὴ σωλήνος ἀερίων.

Ἰποκλισμοί.

2. Δέρματος.

Κατακλίσεις.

αἷτια. προφύλαξις, θεραπεία.

3. Ουροποιητικοῦ συστήματος.
προβλήματα οὐρήσεως.
καθετηριασμός οὐροδόχου κύστεως καὶ πλύσις αὐτῆς.

ΣΤ'. Διατροφή.

Περὶ διατροφῆς.
Βασικαὶ ἀρχαὶ ὑγιεινῆς διατροφῆς.
Προβλήματα διατροφῆς.
Ἑτοιμασία καὶ βοήθεια τοῦ ἀσθενοῦς διὰ φαγητόν.
Ἡ εὐθὺν τῆς Ἀδελφῆς εἰς τὴν διατροφήν τοῦ ἀσθενοῦς.
Τεχνητὴ διατροφή.
Ἀρχαὶ θεραπευτικῆς διαίτης.

Ζ'. Παρακολούθησις τοῦ Ἀσθενοῦς.

1. Παρατήρησις τοῦ ἀσθενοῦς.
2. Μέτρησις Ζωτικῶν Σημείων τοῦ Ὁργανισμοῦ.
α) Θερμοκρασία.
β) Σφυγμός.
γ) Ἀρτηριακὴ Πίεσις.
δ) Ἀναπνοή.

Η'. Ἀρχαὶ καὶ Μέθοδοι Χορηγήσεως Φαρμάκων.

1. Γενικὰ περὶ φαρμάκων.
2. Φροντίς καὶ φύλαξις φαρμάκων - Διαρρύθμισις τοῦ Φαρμακείου.
3. Χορήγησις Φαρμάκων.
Ἀπὸ τῆς πεπτικῆς ὁδοῦ (στόμα, ἀπευθυσμένον).
Παρεντερικῶς.
Ἐνδομυϊκαὶ ἐνέσεις.
ὑποδόριαι ἐνέσεις.
Ἐνδοδερμικαὶ ἐνέσεις.
Ἐνδοαγγειακαὶ ἐνέσεις (συμπεριλαμβάνεται ἡ ἐνδοφλέβιος ἔγχυσις ὁροῦ καὶ ἡ ἀποκάλυψις φλεβός).

Θ'. Νοσηλευτικὴ φροντίς Χειρουργικοῦ Ἀσθενοῦς.

1. Προεγχειρητικὴ φροντίς (Γενικὴ, τοπικὴ, τελικὴ προεγχειρητικὴ ἑτοιμασία).
2. Προετοιμασία Κλίνης καὶ θαλάμου τοῦ χειρουργικοῦ ἀσθενοῦς.
3. Μετεγχειρητικὴ φροντίς.
4. Μετεγχειρητικὰ δυσχέρεια καὶ ἐπιπλοκαί.
5. Περιποίησις τραύματος, φροντίς τραύματος, Πρόληψις μολύνσεως.

Ι'. Διαφοραὶ Νοσηλείας (θεραπευτικὰ καὶ ἀνακουφιστικὰ μέτρα).

1. Μεταγγίσεις.
Εἰσαγωγή.
Μετάγγις πλήρους αἵματος, αἱμοπεταλλίων κ.κ.
Μετάγγις πλάσματος.
2. Παρακεντήσεις.
Εἰσαγωγή.
Εἶδη παρακεντήσεων.
Ὁσφυονωτιαία
Θώρακος
Κοιλίας
Στέρνου.
Ἡπατος (βιοψία) κ.κ.
3. Κένωσις καὶ πλύσις στομάχου
4. Ἐφαρμογὴ θερμῶν καὶ ψυχρῶν μέτρων (ἐπισπαστικά).

ΙΑ' Νοσηλευτικὴ φροντίς Ἀσθενῶν μὲ εἰδικὰ προβλήματα.

1. Τραχειοτομή

Εἰσαγωγή
Νοσηλευτικὴ φροντίς ἀσθενοῦς μὲ τραχειοτομήν
Προεγχειρητικὴ Νοσηλευτικὴ φροντίς
Ἑτοιμασία κλίνης καὶ φροντίς περιβάλλοντος
Μετεγχειρητικὴ Νοσηλευτικὴ Φροντίς τραχειοσωλήνος
Περιποίησις τραχειοσωλήνου
Ἐπιπλοκαὶ ἐκ τῆς τραχειοτομίας
Ἀναρρόφεισις ἐκ τοῦ τραχειοσωλήνος
Ἀποκατάστασις ἀσθενοῦς

2. Παρὰ Φύσιν Ἑδρα

Εἰσαγωγή
Προεγχειρητικὴ ἑτοιμασία
Μετεγχειρητικὴ φροντίς
Διδασκαλία τοῦ ἀσθενοῦς
(διὰ τὴν καθημερινὴν φροντίδα κενώσεως τοῦ ἐντέρου, τὴν περιποίησιν Π.Φ.Ε. καὶ δέρματος πέριξ τοῦ στομίου, διὰ τὴν ἔξω μὲ τὴν μόνιμον ἀναπηρίαν)

3. Ἑτοιμοθανάτου

Εἰσαγωγή
Θάνατος
Ψυχικαὶ - Συναισθηματικαὶ - Πνευματικαὶ ἀνάγκαι τοῦ ἐτοιμοθανάτου
Ἀντιμετώπισις καὶ βοήθεια τῆς Οἰκογενείας
Καθίζοντα τῆς Ἀδελφῆς μετὰ τὸν θάνατον
4. Μόνιμον καθετήρα οὐροδόχου κύστεως
5. Ρινογαστρικὸν καθετήρα καὶ γαστρεντερικὴν ἀναρρόφωσιν
6. Διέγερσις - Ἀπώλειαν προσανατολισμοῦ ἢ ἐπαφῆς μὲ τὸ περιβάλλον
7. Μεταδοτικὰ Νοσήματα

ΙΒ' Ραδιοϊσότοπα εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς διαγνώσεως καὶ θεραπείας ἀσθενῶν

- 1) Γενικὰ περὶ ραδιοϊσοτόπων
- 2) Χρῆσις τῶν ραδιοϊσοτόπων εἰς τὴν διάγνωσιν καὶ θεραπείαν τῶν νόσων καὶ ὁ ρόλος τῆς Ἀδελφῆς
- 3) Μέτρα προστασίας Νοσηλευτικοῦ προσωπικοῦ ἐργαζομένου εἰς τμήματα μὲ ἀκτινοβολία ραδιενεργῶν οὐσιῶν
- 4) Προστασία περιβάλλοντος

ΙΓ' Ἀρχαὶ ἐπιδησιολογίας

Ἐπιδημιολογικὸν ὕλικόν
Εἶδη ἐπιδήσιου
Ἐφαρμογαὶ ἐπιδήσιων

ΙΔ' Ἀρχαὶ μαλάξεων

Μαλάξεις διαφόρων μελῶν σώματος - Ἐφαρμογὴ αὐτῶν
Ἀρχαὶ κινήσεων μελῶν (ἐνεργητικῆς, παθητικῆς κινήσεις)

ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΙΙΙ

(Παθολογικὴ Χειρουργικὴ Νοσηλευτικὴ : νοσηλευτικὴ ἀντιμετώπισις ἀσθενῶν μὲ νοσήματα τοῦ πεπτικοῦ, ἀναπνευστικοῦ, κυκλοφορικοῦ συστήματος αἵματος, ἐνδοκρινῶν ἀδένων, λοιμώδη, νεφρολογικὰ καὶ ὀγκῶν)

Β' Ἐξάμηνον

Ὡραὶ ἐβδομαδιαίας διδασκαλίας : 3

Σύνολον ὡρῶν διδασκαλίας : 54

Σκοπὸς τοῦ μαθήματος :

Νὰ βοηθήσῃ τὸν μαθητὴν :

1. Νὰ κατανοήσῃ τὰς ἀρχὰς αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦν τὴν βᾶσιν τῆς Νοσηλευτικῆς φροντίδος τῶν παθολογικῶν καὶ χειρουργικῶν ἀσθενῶν.

2. Νὰ καλλιέργησῃ τὴν στοιχειώδη ἱκανότητα ἀξιολογήσεως τῆς καταστάσεως τῶν προβλημάτων καὶ ἀναγκῶν τῶν ἀσθενῶν μὲ συγκεκριμένα παθολογικὰ καὶ χειρουργικὰ νοσήματα, οὕτως ὥστε, μὲ τὴν βοήθειαν καὶ ὑπὸ τὴν εὐθύνην τῆς Διπλωματούχου Ἀδελφῆς νὰ ἐφαρμόξῃ μέρος ἢ ὅλην τὴν προγραμματισθεῖσα ὀλοκληρωμένην Νοσηλευτικὴν φροντίδα τῶν ὑπ' αὐτῆς νοσηλευομένων ἀσθενῶν.

3. Νὰ βοηθῇ τὴν Διπλωματούχον Ἀδελφὴν εἰς τὸ ἔργον τῆς καὶ νὰ λαμβάνῃ ἐνεργὸν συμμετοχὴν εἰς τὴν Νοσηλευτικὴν φροντίδα τοῦ ἀρρώστου καὶ εἰς τὴν προσφορὰν ἀσφαλοῦς καὶ δεούσης βοήθειας εἰς καταστάσεις καὶ προβλήματα ἀσθενῶν ἐπείγουσης ἀντιμετωπίσεως καὶ ἀποκαταστάσεως.

4. Νὰ ἀποκτήσῃ στοιχειώδη ἀντίληψιν τῆς σημασίας τῆς προληπτικῆς ἱατρικῆς καὶ νοσηλευτικῆς.

5. Νὰ ἐφαρμόξῃ, ὑπὸ τὴν εὐθύνην καὶ κατεύθυνσιν τῆς Διπλωματούχου Ἀδελφῆς, βασικὰς ἀρχὰς καὶ γνώσεις Κοι-

νοτικής Νοσηλευτικής εἰς τὴν παρακολούθησιν καὶ νοσηλείαν τοῦ ἀτόμου, τῆς οἰκογενείας καὶ τῆς Κοινότητος γενικώτερον.

Βασικαὶ Ἑνότητες

1. Εἰσαγωγή εἰς τὴν Παθολογικὴν καὶ Χειρουργικὴν Νοσηλευτικὴν

2. Νοσηλευτικὴ φροντίς ἀσθενῶν μὲ

Φλεγμονὴ καὶ κακώσεις

Φλεγμονή: τοπικὴ, γενικὴ, μετατραυματικὴ

Τραύματα: χειρουργικά, ἄλλα

Ἐγκαύματα

3. Νοσηλευτικὴ φροντίς ἀσθενῶν μὲ νοσήματα τοῦ πεπτικοῦ συστήματος.

α) Εἰσαγωγή (Ἀνασκόπησις τῆς ἀνατομίας καὶ φυσιολογίας τοῦ πεπτικοῦ συστήματος)

β) Διαγνωστικαὶ ἐξετάσεις, δοκιμασίαι. Ὁ ρόλος τῆς Ἀδελφῆς

γ) Νοσηλευτικὴ φροντίς ἀσθενοῦς μὲ παθήσεις τῆς στοματικῆς κοιλότητος.

δ) Νοσηλευτικὴ φροντίς ἀσθενοῦς μὲ παθήσεις οἰσοφάγου: Στένωσις καὶ Κίρσοι οἰσοφάγου. Καρδιοσπασμός. Διαφραγματοκήλη

ε) Νοσηλευτικὴ φροντίς ἀσθενοῦς μὲ νοσήματα στομάχου:

Γαστρίτις, ἔλκος, νεοπλάσματα, γαστρορραγία, διάτρησις στομάχου

στ) Νοσηλευτικὴ φροντίς ἀσθενοῦς μὲ παθήσεις τοῦ περιτοναίου

Νοσηλευτικὴ Φροντίς ἀσθενοῦς μὲ νοσήματα τοῦ ἐντέρου Ἐντερίτις, Κολίτις, Σκωλικοειδίτις, Εἰλεός, Καρκῖνος Ἐντέρου, Αἰμορροῖδες, Ἀπόστημα καὶ Περιεδρικὸν συρίγγιον

ζ) Νοσηλευτικὴ φροντίς Ἀσθενοῦς μὲ Νοσήματα Χοληφόρων ὁδῶν

Χολολιθίασις - Χολοκυτίτις - Χολαγγειίτις

η) Νοσηλευτικὴ Φροντίς Ἀσθενῶν μὲ νοσήματα τοῦ Ἡπατος

Ἡπατίτις

Ἡπατικὴ ἀνεπάρκεια (ἡπατικὸν κῶμα)

Ἀπόστημα, Ἐχινόκοκκος, Νεοπλάσματα

θ) Νοσηλευτικὴ Φροντίς Ἀσθενοῦς μὲ παθήσεις παγκρέατος

Ὁξεία - Χρονία - Παγκρεατίτις

Νεοπλάσματα Παγκρέατος

4. Νοσηλευτικὴ Φροντίς Ἀσθενῶν μὲ νοσήματα τοῦ ἀναπνευστικοῦ συστήματος.

α) Εἰσαγωγή (ἀνασκόπησις ἀνατομίας καὶ φυσιολογίας τοῦ ἀναπνευστικοῦ συστήματος, Μηχανισμός τῆς ἀναπνοῆς)

β) Μέθοδοι ἐλέγχου τῆς ἀναπνευστικῆς λειτουργίας - Ὁ ρόλος τῆς Ἀδελφῆς Διαγνωστικαὶ Μέθοδοι Παθολογικῶν καταστάσεων ἀναπνευστικοῦ συστήματος.

γ) Συμπτώματα τῶν Νοσημάτων τοῦ Ἀναπνευστικοῦ Συστήματος - Νοσηλευτικὴ ἀντιμετώπισις - Δύσπνοια, κυάνωσις, βήξ, ἀπώρεμψις, Αἰμόπτυσις, Ὠρατικὸν ἄλγος.

δ) Περὶ O_2 , Ἀναπνευστικαὶ συσκευαί, Λειτουργία, Συσκευῆς A.M.B.U.

Νοσηλευτικὴ Φροντίς ἀσθενοῦς μὲ ἐνδοτραχειακὸ σωλῆνα - Βρογχοαναρρόφησης.

ε) Γενικαὶ ἀρχαὶ φροντίδος ἀσθενῶν μὲ προβλήματα τοῦ ἀναπνευστικοῦ συστήματος.

στ) Ἰδιάζουσαι Παθολογικαὶ εἰκόνοι Ἀσθενοῦς μὲ Νοσήματα τοῦ Ἀναπνευστικοῦ Συστήματος καὶ Νοσηλευτικὴ Φροντίς αὐτοῦ.

Ἀτελεκτασία, Πνευμονοθώραξ, Πύον καὶ αἰμοθώραξ

Λειτουργία συσκευῆs BILLAW. Φλεγμοναὶ τῶν ἀνωτέρω ἀναπνευστικῶν ὁδῶν

Πνευμονίαι

Πλευρίτιδες

Ἀπόστημα πνεύμονος

Πνευμονικὴ Ἐμβολή

Προεγχειρητικὴ ἐτοιμασία καὶ μετεγχειρητικὴ Νοσηλευτικὴ Φροντίς Ὠρακοχειρουργηθέντος ἀσθενοῦς

ζ) Νοσηλευτικὴ Φροντίς Ἀσθενοῦς μὲ Φυματίωσιν Πνευμόνων

Διάγνωσις φυματίωσης καὶ Μέθοδοι ἐλέγχου τῆς νόσου Θεραπεία (Ἱγίεινοδιαιτητικὴ ἀγωγή - Χημειοθεραπεία - Χειρουργικὴ θεραπεία)

Γενικά μέτρα προφυλάξεως ἐκ τῆς Νόσου

Ἀποκατάστασις τοῦ πάσχοντος

5. Νοσηλευτικὴ Φροντίς Ἀσθενοῦς μὲ Παθήσεις τοῦ Κυκλοφορικοῦ Συστήματος

α) Εἰσαγωγή (ἀνασκόπησις ἀνατομίας καὶ φυσιολογίας τῆς καρδίας)

β) Μέθοδοι ἐλέγχου τῆς λειτουργίας τοῦ κυκλοφορικοῦ συστήματος καὶ ὁ ρόλος τῆς ἀδελφῆς

γ) Συμπτώματα Καρδιακῶν νοσημάτων - Νοσηλευτικὴ Ἀντιμετώπισις

δ) Παθολογικαὶ καταστάσεις τῆς καρδίας καὶ Νοσηλευτικὴ ἀντιμετώπισις

(1) Καρδιακὴ ἀνεπάρκεια - ὀξὺ πνευμονικὸν οἴδημα

(2) Ἰσχαιμικὴ καρδιοπάθεια

(3) Διαταραχαὶ τοῦ καρδιακοῦ ρυθμοῦ

Ἐφαρμογὴ καρδιακοῦ βηματοδότη

ε) Νοσηλευτικὴ φροντίς ἀσθενοῦς μὲ ἀρτηριοσκληρυνσιν, υπέρτασιν

στ) Γενικὰ περὶ χειρουργικῆς καρδίας καὶ ὁ ρόλος τῆς Ἀδελφῆς

Γενικὴ νοσηλευτικὴ φροντίς τῶν ἀσθενῶν μὲ καρδιαγγειακὴν χειρουργικὴν ἐπέμβασιν

Προεγχειρητικὴ ἀγωγή

Προεγχειρητικὴ ἀξιολόγησις - Ρόλος τῆς ἀδελφῆς κατὰ τὰς ἐργαστηριακὰς ἐξετάσεις.

Μετεγχειρητικὴ φροντίς: Παροχὴ ἐπαρκοῦς ὀξυγόνου εἰς τοὺς ἰστούς

Ἐκτίμησις λειτουργίας τῆς καρδίας

Διατήρησις ἰσοζυγίου ὑγρῶν, ἡλεκτρολυτῶν

Ἀνακούφισις ἄλγους

Πιθαναὶ ἐπιπλοκαὶ μετὰ καρδιαγγειακὴν χειρουργικὴν ἐπέμβασιν

Πρόληψις - Ἀντιμετώπισις

Ἀνάρρωσις καὶ ἀποκατάστασις τοῦ ἀσθενοῦς

ζ) Ὁ ρόλος τῆς Ἀδελφῆς εἰς τὴν πρόληψιν καρδιαγγειακῶν νοσημάτων

6. Νοσηλευτικὴ φροντίς Ἀσθενοῦς μὲ παθήσεις τοῦ αἵματος καὶ τῶν αἰμοποιητικῶν ὀργάνων

α) Εἰσαγωγή (Γενικὰ περὶ αἵματος καὶ αἰμοποιητικῶν ὀργάνων)

β) Ἀναιμίαι - Νοσηλευτικὴ ἀντιμετώπισις τῶν ἀσθενῶν μὲ αἰμολυτικὴ, δρεπανοκυτταρική, μεγαλοβλαστικὴ καὶ ἀπλαστικὴν ἀναιμίαν.

γ) Νοσηλευτικὴ φροντίς ἀσθενοῦς μὲ διαταραχὰς τῶν λευκῶν αἰμοσφαιρίων. (Λευχαιμία - Ὁξεία, Χρονία)

δ) Νοσηλευτικὴ φροντίς ἀσθενῶν μὲ αἱμορραγικὰς διαθέσεις (Διαταραχαὶ ἀγγείων, Αἱμοπεταλίων - Μηχανισμοὺ τῆς πήξεως τοῦ αἵματος)

Νοσήματα σπληνός

Νοσήματα λεμφαδένων

7. Νοσηλευτικὴ Φροντίς ἀσθενῶν μὲ νοσήματα τῶν ἐνδοκρινῶν ἀδένων καὶ μεταβολισμοῦ

α) Ὁ ρόλος τῆς Ἀδελφῆς εἰς τὰς διαγνωστικὰς ἐξετάσεις τῶν νόσων τῶν ἐνδοκρινῶν ἀδένων καὶ τοῦ μεταβολισμοῦ

β) Νοσήματα Ὑποφύσεως - Λαμβανόμενα Νοσηλευτικὰ Μέτρα

γ) Νοσήματα Θυρεοειδοῦς Ἀδένος - Νοσηλευτικὰ Μέτρα

δ) Νοσήματα Ἐπινεφριδίων - Νοσηλευτικὰ Μέτρα

ε) Σακχαρώδης Διαβήτης - Νοσηλευτικὰ Μέτρα

8. Ὁγκολογικὴ Νοσηλευτικὴ

α) Ὁ ρόλος τῆς Ἀδελφῆς εἰς τὴν ἀνίχνευσιν καὶ πρόληψιν τοῦ καρκίνου

- β) Νοσηλευτική φροντίς καρκινοπαθούς
 'Υπό χημειοθεραπείαν
 'Υπό θεραπείαν με ιοντίζουσας ακτινοβολίας
 μετά χειρουργικήν επέμβασιν
 γ) Ψυχολογικά απόψεις της Νοσηλευτικής καρκινοπαθούς
 Φροντίς ασθενούς με ανεγχείρητον καρκίνον
9. Νοσηλευτική Φροντίς 'Ασθενούς με Λοιμώδη Νοσήματα
 α) Είσαγωγή
 β) 'Αρχαί απομονώσεως και νοσηλείας ασθενών με λοιμώδη νοσήματα
 γ) Νοσηλευτική Φροντίς 'Ασθενών με
 Σαλμονελλώσεις (Τυφοειδής, Παρατυφοειδής Πυρετός)
 Φροντίς κατ' οίκον
 Βρουκελλώσεις
 Δυσεντερία
 'Ιώσεις
 Γρίπη, 'Ιλαρά, κ.ά. Προφύλαξεις
 Μηνιγγίτις
 Διφθερίτις
 Τέτανος - 'Αντιτετανικόν έμβόλιον - 'Αντιτετανικός όρος
10. Βασικάί άρχαί νευρολογικής νοσηλευτικής
 Γενικά νευρολογικά σημεία και συμπτώματα
 'Ο ρόλος της 'Αδελφής κατ' τάς διαγνωστικές εξετάσεις
 και δοκιμασίας
 Νοσηλευτική φροντίς ασθενών με τραυματικές βλάβας
 του νευρικού συστήματος
 Νοσηλευτική φροντίς ασθενών με σκλήρυνσιν κατ'ά πλάκας
 Νοσηλευτική φροντίς ασθενών με έγκεφαλικόν άγγειακόν
 έπεισόδιον
 Νοσηλευτική φροντίς ασθενούς με έπιληπτικές κρίσεις
 Νοσηλευτική φροντίς ασθενών με μυασθένεια
 Νοσηλευτική φροντίς κωματώδους ασθενούς
 Νοσηλευτική φροντίς ασθενών με χειρουργική του νευρικού συστήματος
 Προεγχειρητική φροντίς
 Συνήθεις χειρουργικάί έπεμβάσεις
 Μετεγχειρητική φροντίς

ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΙΙΙ

(Ειδική Παθολογική - Χειρουργική Νοσηλευτική :
 Νοσηλευτική αντιμετώπισις ασθενών με νοσήματα
 των όφθαλμών, των ώτων, ρινός, λάρυγγος,
 όρθοπεδικά, του ούροποιητικού συστήματος,
 Τεχνική Χειρουργείου)

Γ' 'Εξάμηνον

Ώραι εβδομαδιαίας διδασκαλίας : 2

Σύνολον ώρων διδασκαλίας : 36

Βασικάί 'Ενότητες

1. Νοσηλευτική Φροντίς 'Ασθενών με 'Ωτορινολαρυγγολογικά προβλήματα

- α) Σύντομος άνασκόπησις της ανατομίας και φυσιολογίας των ώτων, ρινός και λάρυγγος
 β) Διαγνωστικάί εξετάσεις και ό ρόλος της 'Αδελφής
 γ) Προεγχειρητική και μετεγχειρητική Νοσηλευτική φροντίς ασθενών με άμυγδαλεκτομή, λαρυγγεκτομή, τραχειοτομή
 δ) Νοσηλευτική φροντίς ασθενών με παθήσεις ώτων (ώτιτις, μαστοειδίτις)
 'Ενστάλαξις και πλύσις ώτων
 ε) Νοσηλευτική φροντίς ασθενών με παθήσεις ρινός (ρινορραγία, ύπερτροφία ρινικού διαφράγματος κ.ά.). 'Ενστάλαξις και πλύσις ρινός
 στ) Φροντίς ασθενών με κώφωσιν - Ειδικά προβλήματα

2. Νοσηλευτική φροντίς ασθενών με 'Οφθαλμολογικά νοσήματα

- α) Σύντομη άνασκόπησις ασθενών με 'Οφθαλμολογικά νοσήματα

α) Σύντομη άνασκόπησις της ανατομίας του όφθαλμού και φυσιολογία της όράσεως.

β) Συνήθεις διαγνωστικάί εξετάσεις ό ρόλος της 'Αδελφής

γ) Συνήθη 'Οφθαλμολογικά φάρμακα και ό ρόλος της 'Αδελφής

δ) Συνήθεις 'Οφθαλμολογικά νοσηλείαι
 'Ενστάλαξις Τοποθέτησις αλοιφής θερμά έπιθέματα Πλύσις όφθαλμού

Φυσικά και συναισθηματικάί ανάγκαι του 'Οφθαλμολογικού ασθενούς και ό ρόλος της άδελφής

'Ο χειρουργικός 'Οφθαλμολογικός ασθενής
 Προεγχειρητική Μετεγχειρητική νοσηλευτική φροντίς

ε) Συνήθεις Παθήσεις των 'Οφθαλμών και Νοσηλευτική φροντίς αυτών 'Επιπεφυκίτιδες, κερατίτιδες, καταρράκτης

'Αποκόλλησις 'Αμφιβληστροειδούς Γλαύκωμα
 'Εξόρυξις : 'Οφθαλμού Τύφλωσις

Διαθλαστικάί άνωμαλίας
 Παθήσεις Δακρυϊκής Συσκευής

στ) 'Υγιεινή των 'Οφθαλμών

3. Νοσηλευτική Φροντίς ασθενούς με όρθοπεδικά προβλήματα

α) Είσαγωγή
 β) Προβλήματα 'Ορθοπεδικών ασθενών με Νοσηλευτικά Μέτρα

(Κοινωνικά Ψυχολογικά Προβλήματα 'Αλγος 'Αναπηρία κ. ά.)

γ) 'Ανωμαλίας περί την διάπλαισιν
 'Ο ρόλος της 'Αδελφής εις την έγκαιρον άνακάλυψιν αυτών

Νοσηλευτική φροντίς
 δ) Κακώσεις όστων και άρθρώσεων

ε) Γενικάί άρχαί περί καταγμάτων

(1) Νοσηλευτική φροντίς ασθενούς εις έκτασιν

(2) Νοσηλευτική φροντίς ασθενούς με γύψινον επίδεσμον

(3) Νοσηλευτική φροντίς ασθενούς με κατάγματα σπονδυλικής στήλης και παραπληγίαν.

Γενικά περί νοσηλευτικής φροντίδος ασθενούς με κατάγματα

στ) 'Ορθοπεδικά τραύματα Νοσηλευτική αντιμετώπισις

ζ) Νοσηλευτική φροντίς 'Ορθοπεδικού Χειρουργικού ασθενούς

4. Νοσηλευτική φροντίς ασθενούς με παθήσεις του ούροποιητικού συστήματος

α) Είσαγωγή ('Ανατομία και Φυσιολογία)

β) Μέθοδοι έλέγχου της Νεφρικής λειτουργίας 'Ο ρόλος της 'Αδελφής

Γενική εξέτασις ούρων - Καλλιέργεια ούρων
 Δοκιμασία Νεφρικής λειτουργίας Βιοψία νεφρών

'Ακτινολογικάί εξετάσεις Κυστεοσκόπησις

'Απλή άκτινογραφία νεφρών

'Ενδοφλέβιος Πυελογραφία

'Ανιούσα Πυελογραφία

Νεφρική 'Αρτηριογραφία

Ραδιοϊσοτοπικάί εξετάσεις

Μικροβιολογικάί εξετάσεις

γ) Τοπικά και γενικά συμπτώματα Ούρολογικών ασθενών

Νοσηλευτικά μέτρα

δ) Παθολογικάί παθήσεις Νεφρών Νοσηλευτική φροντίς (όξεία και χρονία Νεφρική ανεπάρκεια αίμοκάθαρσις Μεταμόσχευσις νεφρού)

ε) Λοιμώξεις του ούροποιητικού συστήματος - Νοσηλευτική αντιμετώπισις

στ) Χειρουργικάί παθήσεις του Ούροποιητικού συστήματος Νοσηλευτική φροντίς

Προεγχειρητική και μετεγχειρητική νοσηλευτική Φροντίς

Μετεγχειρητικά επίπλοκα

Λιθίασις τοῦ Οὐροποιητικοῦ συστήματος

*Ογκοὶ τοῦ Οὐροποιητικοῦ συστήματος

Παθήσεις οὐροδόχου κύστεως

ζ) Παθήσεις γεννητικοῦ συστήματος *Αρρενος Νοση-
λευτική Φροντίς

5. Τεχνικὴ Χειρουργεῖο

α) Φυσικὸν περιβάλλον τοῦ Χειρουργεῖο

β) Ἀρχιτεκτονικὴ

Ἀερισμός

Φωτισμός

Τμήμα κεντρικῆς ἀποστειρώσεως καὶ ἐφοδιασμοῦ

γ) Ἐξοπλισμός Χειρουργεῖο

Ἐπιλα συσκευαί, μηχανήματα

Χειρουργικὰ ἐργαλεῖα

Ἰματισμός

δ) Ἀποστείρωσις

Μέσα ἀποστειρώσεως

Θερμότης, χημικά, ἀκτινοβολία

Ἀποστείρωσις εἰς κλιβάνους ἀτμοῦ

Ἀποστείρωσις εἰς ξηροῦς κλιβάνους

Ἐλεγχος κλιβάνων καὶ ἀποστειρώσεως

ε) Μολύνσεις εἰς τὸ χειρουργεῖο

Χημικὴ ἀπολύμανσις-ἀντισηψία-καθαριότης-μολύνσεις

Χημικὰ ἀπολυμαντικά

Ὁδηγίαι ἀπολυμάνσεως ἀντικειμένων

Ἀντισηψία δέρματος

Καθαριότης Χειρουργεῖο

Ἐλεγχος καθαριότητος καὶ περιβάλλοντος Χειρουργεῖο

στ) Προσωπικὸν Χειρουργεῖο

Ἰατρικὸν-Καθήκοντα

Ἄλλο προσωπικὸν

ζ) Κίνδυνοι εἰς τὸ Χειρουργεῖο προληπτικὰ μέτρα

Κίνδυνοι ἐκ τῶν ἡλεκτρικῶν μηχανημάτων

Κίνδυνοι ἀπὸ τὰ στατικά φορτία

η) Εἰδικοὶ κανονισμοὶ Χειρουργεῖο

Ἐνδυμασία

Τεχνικὴ σηπτικῆς ἐγχειρήσεως

Φροντίς παρασκευασμάτων

Καταμέτρησις ἐφοδίων ἐγχειρήσεως

θ) Βασικαὶ ἀρχαὶ ἀσκήπτου τεχνικῆς

Ἄσκηπτος τεχνικὴ πρὸς ἐξουδετέρωσιν πηγῶν μολύν-
σεως

Καθορισμός ρουτίνας εἰς τὴν ἀσκηπτον τεχνικὴν

Τεχνικὴ πλυσίματος χειρῶν

Τεχνικὴ ἀποστειρωμένης ἐνδυμασίας

ι) Ὁ ἀσθενὴς εἰς τὸ Χειρουργεῖο

Ἵποδοχὴ καὶ ἔλεγχος

Μεταφορὰ εἰς τὴν χειρουργικὴν τράπεζαν

Βασικαὶ χειρουργικαὶ θέσεις

Βασικαὶ ἀρχαὶ καλύψεως

θέσις τῆς ομάδος εἰς τὴν χειρουργικὴν τράπεζαν

ια) Ἀναισθησία Νάρκωσις

Καθήκοντα Ἀδελφῆς κατὰ τὴν ἀναισθησίαν

Φροντίς ἐφοδίων καὶ μηχανημάτων ἀναισθησίας

Εἶδη ἀναισθησίας

Ἐπίπλοκα κατὰ τὴν ἀναισθησίαν

ιβ) Καθήκοντα ἀδελφῆς κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐγχειρή-
σεως

Ἀδελφὴ κυκλοφοροῦσα

Ἐργαλειοδότρια Ἀδελφὴ

ιγ) Αἰθουσα ἀνάνηψεως, ἄμεσος μετεγχειρητικὴ φροντίς

ιδ) Ἐπίπλοκα κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς χειρουργικῆς
ἐπεμβάσεως

Ἀντιμετώπισις

ιε) Ἐκτακταὶ ἐγχειρήσεις

ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΙΙΙ

(Καταστάσεις ἐπείγουσας ἀντιμετωπίσεως ἀποκαταστάσεως
Κοινωνικὴ Νοσηλευτικὴ)

Δ' Ἐξάμηνον

Ὡραὶ ἐβδομαδιαίας διδασκαλίας

Σύνολον ὥρῶν διδασκαλίας 18

Βασικαὶ Ἐνότητες :

1. Ἐπείγουσα νοσηλεία καὶ ἡ νοσηλευτικὴ

α) Ἡ εὐθύνη τῆς Νοσοκόμου ἐπὶ ἐπείγουσῶν παθολογικῶν
καταστάσεωνβ) Βασικαὶ ἀρχαὶ ἀντιμετωπίσεως ἐπείγουσας περιπτώ-
σεωςγ) Νοσηλευτικαὶ ἐνέργειαι εἰς περιπτώσεις ἐκτάκτου
ἀνάγκης

Καρδιακὴ ἀνακοπὴ

Αἱμορραγία

Shock

Τραύματα

Κακώσεις : θώρακος, κρανιογχεφαλικαί, ὀφθαλμοῦ

Ἐγκαύματα

Κατάγματα

Δηλητηριάσεις (τροφικαὶ φαρμακευτικαὶ κ. ἄ.)

Ἀναφυλαξία.

Καταστάσεις ἐκ τῆς ἐπιδράσεως ψύχους, θερμότητος ἀκτι-
νοβολίαςΨυχολογικὴ ἀντιμετώπισις ἀτόμων εἰς ἐπείγουσας ὁλε-
θρίου καταστάσεις.2. Ὁ ρόλος τῆς Ἐπισκεπτρίας Ἀδελφῆς, τῆς Ἀδελφῆς
Νοσοκόμου καὶ τῆς Βοηθοῦ Νοσοκόμου εἰς τὴν Κοινωνικὴν
Νοσηλευτικὴν Εἰδικότερον ὁ ρόλος των εἰς τὸ Κέντρον Ὑ-
γείας καὶ Ἀγροτικὸν Ἰατρεῖον, εἰς τὴν κατ' οἶκον νοσηλείαν
καὶ τὴν ἐπέκτασιν τοῦ Νοσοκομείου εἰς τὴν οἰκίαν.3. Ὁ ρόλος τῆς Ἀδελφῆς εἰς τὴν ἀποκατάστασιν τοῦ ἀ-
σθενοῦς

Διατήρησις ἀκεραίου ἀνατομικὰ δέρματος

Διατήρησις τοῦ ἀσθενοῦς εἰς καλὴν θέσιν

Διατήρησις τῆς πλήρους λειτουργίας τῶν ἀρθρώσεων

Διατήρησις τῆς λειτουργίας ἐντέρου καὶ οὐροδόχου κύ-
στεωςΔιατήρησις ἢ βελτίωσις τῆς αὐτοεξυπηρετήσεως τοῦ
ἀσθενοῦς

Μέθοδοι μετακινήσεως καὶ ἐγέρσεως τοῦ ἀσθενοῦς

ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΙV

(Μαιευτικὴ Γυναικολογικὴ Νοσηλευτικὴ - Βρεφοκομία)

Β' Ἐξάμηνον

Ὡραὶ ἐβδομαδιαίας διδασκαλίας 1

Σύνολον ὥρῶν διδασκαλίας : 18

Σκοπὸς τοῦ μαθήματος :

Ἡ ἀπόκτησις ὑπὸ τοῦ μαθητοῦ βασικῶν γνώσεων Μαιευ-
τικῆς καὶ Γυναικολογικῆς Νοσηλευτικῆς καὶ Βρεφοκομίας
ὡς καὶ ἡ βοήθεια εἰς τὴν νοσηλείαν τῶν ἀσθενῶν με παθο-
λογικὰς καταστάσεις σχετικὰς με αὐτὸν τὸν κλάδον.

Βασικαὶ Ἐνότητες :

1. Εἰσαγωγή-Ἡ συμβολὴ τῆς Ἀδελφῆς εἰς τὴν προστα-
σίαν τῆς μητρότητος καὶ τῆς βρεφικῆς ἡλικίας.2. Ψυχολογία τῆς μητρότητος Ὑγιεινὴ τῆς ἐγκύου καὶ
παρακολούθησις αὐτῆς κατ' οἶκον καὶ εἰς τὰ Ἐξωτερικὰ
Ἰατρεῖα.3. Παραλαβὴ τῆς ἐπιτόκου εἰς τὸ Μαιευτήριον ἢ τὸ
Μαιευτικὸν Τμήμα Γενικοῦ Νοσοκομείου4. Παρακολούθησις καὶ νοσηλευτικὴ φροντίς τῆς ἐπιτό-
κου κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ τοκετοῦ.

5. Νοσηλευτική φροντίς και παρακολούθησις λεχωίδος και νεογνοῦ κατὰ τὰς πρώτας ὥρας και κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας μετὰ τὸν τοκετόν.

6. Περὶ θηλασμοῦ και γαλουχίας (βιολογικαὶ και ψυχολογικαὶ ἀπόψεις)

7. Πρώται σχέσεις μητρὸς και παιδιοῦ

8. Ψυχοσυναισθηματικὰ και κοινωνικὰ προβλήματα ἀπαντόμενα εἰς Μαιευτικὰ Νοσηλευτικὰ Τμήματα

9. Νοσηλευτική φροντίς ἐγκύων με παθολογικὴν κύησιν (τοξιναιμία, νεφροπάθειαν, προεκλαμψίαν, ἐκλαμψίαν)

10. Ἡ συμβολὴ τῆς Ἀδελφῆς εἰς τὴν πρόληψιν παθολογικῶν κύησεων και ἐπιπλοκῶν τῆς κύησεως και λοχείας

11. Νοσηλευτικαὶ εὐθύναι διὰ τὴν προφύλαξιν τῆς ἐγκύου και τοῦ βρέφους ἐναντι τῶν λοιμωδῶν νοσημάτων και διὰ τὴν διδασκαλίαν τῆς μητρικῆς τέχνης εἰς νέας μετέρας.

12. Γυναικολογικὴ Νοσηλευτικὴ - Γενικαὶ ἀρχαὶ

α) Διαγνωστικαὶ ἐξετάσεις τοῦ γεννητικοῦ συστήματος τῆς γυναίκος

β) Νοσηλευτικὴ φροντίς ἀσθενῶν με κολπορραφὴν

γ) Νοσηλευτικὴ φροντίς ἀσθενῶν με ὑστερεκτομήν

δ) Νοσηλευτικὴ φροντίς ἀσθενῶν με ἐξωμήτριον κύησιν

ε) Νοσηλευτικὴ φροντίς ἀσθενῶν με ραδιοθεραπείαν

ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ IV

(Παιδιατρικὴ Νοσηλευτικὴ - Νοσηλεία Παιδιοῦ με λοιμώδη Νοσήματα)

Γ' Ἐξάμηνον

Ὡραὶ ἐβδομαδιαίας διδασκαλίας : 2

Σύνολον ὥρῶν διδασκαλίας : 36

Σκοπὸς τοῦ μαθήματος :

1. Νὰ μάθῃ ὁ μαθητὴς νὰ φροντίζῃ ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν και τὴν εὐθύνην τῆς Διπλωματούχου Ἀδελφῆς παιδιὰ ἡλικίας ἀπὸ μηνὸς ἕως 18 ἐτῶν κατὰ τὴν ὀξείαν ἢ χρονίαν φάσιν τῆς ἀσθενείας των, κατὰ τὴν ἀνάρρωσιν ἐκ τῆς ἀσθενείας και ὅταν τὸ παιδί εἶναι πνευματικῶς ἢ ψυχικῶς ἢ κοινωνικῶς ἀπροσάρμοστον ἢ ἀνάπηρον

2. Νὰ ἀποκτήσῃ ὁ μαθητὴς βασικὰς γνώσεις νοσηλείας ἀσθενῶν με λοιμώδη νοσήματα

Βασικαὶ Ἑνότητες :

1. Εἰσαγωγή εἰς τὴν παιδιατρικὴν νοσηλευτικὴν φροντίς τοῦ παιδιοῦ διαμέσου τῶν αἰώνων.
Τὰ πρώτα Νοσηλευτικὰ Ἰδρύματα διὰ τὴν νοσηλείαν τοῦ παιδιοῦ.

2. Θεμελιώδεις ἀρχαὶ νοσηλευτικῆς φροντίδος τοῦ παιδιοῦ. Διαφοραὶ εἰς τὴν νοσηλείαν τοῦ παιδιοῦ και τοῦ ἐνήλικος.

3. Συμπτώματα νόσων τῆς παιδικῆς ἡλικίας, νοσηλευτικὴ ἀντιμετώπισις αὐτῶν.

4. Γενικὴ φροντίς τοῦ ἀσθενοῦς παιδιοῦ κατ' οἶκον.

5. Ὁ ρόλος τῆς Ἀδελφῆς εἰς τὴν νοσηλευτικὴν φροντίδα τοῦ παιδιοῦ.

6. Τὸ παιδιατρικὸν Νοσοκομεῖον.

Ἡ παιδιατρικὴ Νοσηλευτικὴ μονάς.

7. Εἰσαγωγή τοῦ παιδιοῦ εἰς τὸ Νοσοκομεῖον.

Ρόλος τῆς Ἀδελφῆς κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ παιδιοῦ.

Σχέσις Ἀδελφῆς και μητέρας.

Σχέσις Ἀδελφῆς και παιδιοῦ.

Τί πρέπει νὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψιν τῆς ἡ ἀδελφῆ κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ παιδιοῦ εἰς τὸ Νοσοκομεῖον.

Ἡ παρουσία τῆς μητέρας εἰς τὸ Νοσοκομεῖον.

Ἡ πρωτὴν τουαλέττα τοῦ παιδιοῦ.

8. Φάρμακα : Βασικαὶ ἀρχαὶ χορηγήσεως φαρμάκου.

Χορήγησις O₂ : Τρόποι χορηγήσεως.

9. Ἡ διατροφή τοῦ ἀσθενοῦς παιδιοῦ.

10. Αἱ ἀνάγκαι ὑγείας τοῦ παιδιοῦ εἰς τίς διαφορὰς φάσεις τῆς παιδικῆς ἡλικίας.

11. Νοσηλευτικὴ φροντίς τοῦ παιδιοῦ με παθολογικάς και χειρουργικάς παθήσεις.

α) τοῦ πεπτικοῦ συστήματος

β) τοῦ αἵματος-αἰμοποιητικοῦ συστήματος

γ) τοῦ κυκλοφορικοῦ συστήματος

δ) τοῦ ἀναπνευστικοῦ συστήματος

ε) τοῦ οὐροποιητικοῦ συστήματος

στ) τῶν ὁστέων

12. Νοσηλευτικὴ φροντίς ἀσθενῶν παιδιοῦ με λοιμώδη νοσήματα.

Ἀρχαὶ ἀπομονώσεως και θεραπείας.

13. Τὸ ἄρρωστο παιδί, τὸ παιχνίδι και ἡ ψυχαγωγία του.

ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ V

(Ψυχιατρικὴ και Γηριατρικὴ Νοσηλευτικὴ και Νοσηλεία Χρονίως πασχόντων)

Δ' Ἐξάμηνον

Ὡραὶ ἐβδομαδιαίας διδασκαλίας : 1

Σύνολον ὥρῶν διδασκαλίας : 18

Σκοπὸς τοῦ μαθήματος :

1. Ἡ ἀπόκτησις ὑπὸ τοῦ μαθητοῦ στοιχειωδῶν γνώσεων, δεξιοτήτων, διαθέσεων και ἀρχῶν εἰς τὴν πρόληψιν τῆς νόσου, διὰ νὰ καταστῇ ἱκανὸς νὰ βοηθήσῃ τὴν διπλωματούχον Ἀδελφὴν εἰς τὴν νοσηλείαν τῶν ψυχικῶς πασχόντων, τὴν ἀποκατάστασιν και προαγωγὴν τῆς ψυχικῆς ὑγείας, τὴν ἐφαρμογὴν και διάδοσιν τῶν ἀρχῶν τῆς ψυχικῆς ὑγιεινῆς.

2. Ἡ ἀπόκτησις ὑπὸ τοῦ μαθητοῦ στοιχειωδῶν γνώσεων αἱ ὁποῖαι θὰ τὸν καταστήσουν ἱκανόν, ὑπὸ τὴν κατεῦθυνσιν τῆς διπλωματούχου Ἀδελφῆς, νὰ νοσηλεύσῃ και περιθάλψῃ τοὺς ὑπερήλικας και τοὺς χρονίως πάσχοντας.

Βασικαὶ Ἑνότητες :

1. Ψυχιατρικὴ Νοσηλευτικὴ.

α) Σύγχρονοι τάσεις εἰς τὴν κοινωνικὴν ψυχικὴν ὑγιεινὴν, ψυχιατρικὴν περίθαλψιν και ψυχιατρικὴν νοσηλευτικὴν.

(1) Θεμελιώδεις ἀρχαὶ τῆς Ψυχιατρικῆς Νοσηλευτικῆς.

(2) Γενικαὶ ἐφαρμογαὶ τῆς Ψυχιατρικῆς Νοσηλευτικῆς.

β) Διαστάσεις τῆς Ψυχιατρικῆς Νοσηλευτικῆς.

(1) Κριτήρια τῆς ψυχικῆς ὑγείας.

(2) Ἡ οἰκογένεια ὡς ἐργαστήριον ψυχικῆς ὑγείας.

(3) Νοσηλευτικὴ προσέγγισις τῆς οἰκογενείας.

(4) Κριτήρια τῆς ψυχικῆς νόσου.

(5) Παράγοντες ἐπισπεύδοντες τὴν ψυχικὴν νόσον.

γ) Ἡ συμβολὴ τῆς Ἀδελφῆς εἰς τὴν πρόληψιν τῆς ψυχικῆς νόσου.

δ) Ἡ Νοσηλευτικὴ ὡς διαπροσωπικὸν ἔργον.

(1) Θεραπευτικὸς διάλογος Ἀδελφῆς-ἀσθενοῦς.

(2) Θεραπευτικὴ ὁμαδικὴ ἐπικοινωνία και ὁ ρόλος τῆς Ἀδελφῆς.

(3) Δημιουργία θεραπευτικοῦ περιβάλλοντος.

στ) Νοσηλευτικὴ προσέγγισις ψυχικῶς ἀσθενῶν με προβλήματα συμπεριφορᾶς.

(1) Νοσηλευτικὴ φροντίς ἀσθενῶν με σχιζοφρένειαν.

(2) Νοσηλευτικὴ φροντίς ἀσθενῶν με μελαγχολίαν.

(3) Νοσηλευτικὴ φροντίς ἀσθενῶν με μανίαν.

(4) Νοσηλευτικὴ φροντίς ἀσθενῶν με τάσιν πρὸς αὐτοκτονίαν.

(5) Νοσηλευτικὴ φροντίς ὑπερήλικων με ψυχιατρικὰ προβλήματα.

ζ) Ψυχοσωματικὴ προσέγγισις εἰς τὴν Γενικὴν Νοσηλευτικὴν.

Ὁ ἄνθρωπος ὡς ψυχοσωματικὴ ὄντοτης.

η) Ἀρχαὶ Ψυχικῆς Ὑγιεινῆς.

(1) Ἐφαρμογαὶ τῶν ἀρχῶν Ψυχικῆς Ὑγιεινῆς εἰς τὴν Γενικὴν Νοσηλευτικὴν.

(2) Ἡ εὐθύνη τῆς Ἀδελφῆς εἰς τὴν διδασκαλίαν τῶν ἀρχῶν Ψυχικῆς Ὑγιεινῆς εἰς τὸ κοινόν.

2. Γηριατρική και Χρονίως πασχόντων Νοσηλευτική.

α) Εισαγωγή.

Ἀνακεφαλαίωσης τῶν φυσιολογικῶν καὶ ψυχοκοινωνικῶν ἀποτελεσμάτων ἐπὶ τοῦ φυσιολογικοῦ γήρατος.

Γενικαὶ ἀρχαὶ νοσηλευτικῆς φροντίδος ὑπερηλίκων.

β) Νοσηλευτικὴ φροντίς ὑπερηλίκων ποὺ πάσχουν ἀπὸ παθολογικὰ νοσήματα.

γ) Χειρουργικὴ καὶ ὁ ὑπερήλιξ.

Νοσηλευτικὴ φροντίς.

δ) Ἡ φροντίς τοῦ γέρου μέσα εἰς ἓνα πρόγραμμα πρωτοβαθμίας ὑγειονομικῆς περιθάλψεως.

Νοσηλευτικὴ χρονίως πασχόντων.

3. Χρονίως πάσχοντες καὶ ὁ ρόλος τῆς Ἀδελφῆς.

Χαρακτηριστικὰ τῶν χρονίως πασχόντων.

Ἀποτελέσματα τῆς χρονίας νόσου ἐπὶ τοῦ ἀσθενοῦς καὶ τῆς οἰκογενείας του.

Πρόληψις τοῦ χρονίου νοσήματος.

Κοινωνικὸς σχεδιασμὸς διὰ τὴν φροντίδα τῶν πασχόντων ἐκ χρονίων νοσημάτων.

Εἰδικὰ προβλήματα τῆς νοσηλευτικῆς τῶν χρονίως πασχόντων.

Νοσηλευτικὴ φροντίς εἰς περιπτώσεις ἐκτάκτου ἀνάγκης.

ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ VI

(Ἐργαστήριον Νοσηλευτικῆς Τέχνης, ἐφαρμογὴ Νοσηλευτικῶν πράξεων, χρησιμοποίησις τῶν κεκτημένων γνώσεων εἰς τὴν ἐκτέλεσιν νοσηλευτικῶν πράξεων)

Α' Ἑξάμηνον

Ὡραὶ ἐβδομαδιαίας διδασκαλίας : 6

Σύνολον ὥρῶν διδασκαλίας : 108

Β' Ἑξάμηνον

Ὡραὶ ἐβδομαδιαίας διδασκαλίας : 4

Σύνολον ὥρῶν διδασκαλίας : 18

Γ' Ἑξάμηνον

Ὡραὶ ἐβδομαδιαίας διδασκαλίας : 4

Σύνολον ὥρῶν διδασκαλίας : 18

Σκοπὸς τοῦ μαθήματος :

Τὸ ἐργαστήριον τῆς Νοσηλευτικῆς ἀποβλέπει νὰ βοηθήσῃ τὸν μαθητὴν :

(1) νὰ κατανοήσῃ βασικὰς ἀρχὰς τῆς Νοσηλευτικῆς εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν νοσηλευτικῶν πράξεων, (2) νὰ κἀνὴ δεούσας συσχετίσεις τῆς διδασθεύσης ὕλης κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν καὶ ἐφαρμογὴν νοσηλευτικῶν πράξεων καὶ (3) νὰ ἀποκτήσῃ Νοσηλευτικὰς δεξιότητας.

ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ

(Γενικὴ λειτουργικὴ)

Α' Ἑξάμηνον

Ὡραὶ ἐβδομαδιαίας διδασκαλίας : 4

Σύνολον ὥρῶν διδασκαλίας : 18

Σκοπὸς τοῦ μαθήματος :

1. Νὰ βοηθήσῃ τὸν μαθητὴν νὰ ἀποκτήσῃ στοιχειώδη κατανόησιν τῆς φύσεως τῶν χειρουργικῶν νοσημάτων ἀπὸ ἀπόψεως αἰτίων, ποὺ τὰς προκαλοῦν, ἐκδηλώσεων, ἐργαστηριακῶν εὐρημάτων καὶ ἐπιπλοκῶν.

2. Νὰ γνωρίσῃ εἰς τὸν μαθητὴν τὰς διαγνωστικὰς μεθόδους τῶν χειρουργικῶν παθήσεων καθὼς ἐπίσης καὶ τὴν θεραπευτικὴν χειρουργικὴν παρέμβασιν.

3. Νὰ βοηθήσῃ τὸν μαθητὴν νὰ ἀντιληφθῇ τὴν σπουδαιότητα τῆς ἀποκαταστάσεως καὶ νὰ ἀποκτήσῃ στοιχειώδεις γνώσεις διὰ τὴν χρησιμοποίησιν τεχνικῶν ἀποκαταστάσεως.

Βασικαὶ Ἑνότητες :

1. Εἰσαγωγή - Γενικαὶ γνώσεις χειρουργικῆς.

Ἱστορία τῆς χειρουργικῆς.

Μόλυνσις καὶ μέτρα προφυλάξεως.

Ἐγχειρητικὰ (Γενικαὶ ἀρχαί).

Συντηρητικὴ Χειρουργικὴ θεραπεία.

Πλαστικαὶ ἐγχειρήσεις - Μεταμοσχέςσεις.

Προεγχειρητικὴ ἐτοιμασία ἀσθενοῦς καὶ μετεγχειρητικὴ ἀγωγή αὐτοῦ.

Καταπληξία Shock.

2. Χειρουργικαὶ φλεγμοναί.

Μόλυνσις, λοίμωξις.

Μὴ εἰδικαὶ φλεγμοναὶ δέρματος : Δοθιήν, ἐρυσίπελας, ψευδάνθραξ, ἀπόπτηα.

Εἰδικαὶ φλεγμοναὶ : Τέτανος, ἀεριογόνος γάγγραινα.

3. Κακώσεις.

Ὁρισμός.

Ἐκδορά, ἐκχύμωσις, αἱμάτωμα.

Τραύματα.

Κρανιοεγκεφαλικὴ κάκωσις.

Κρανιοεγκεφαλικὴ αἱμορραγία.

Ἐγκαύματα.

ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ (Γενικὴ, Οὐρολογία, Ὀφθαλμολογία, Ω.Ρ.Λ./γία).

Α'. Ἑξάμηνον.

Ὡραὶ ἐβδομαδιαίας διδασκαλίας : 2

Σύνολον ὥρῶν διδασκαλίας : 36

Βασικαὶ Ἑνότητες Γενικῆς Χειρουργικῆς :

1. Σπουδαιότεραι χειρουργικαὶ παθήσεις τοῦ τραχήλου.

Κύστεις, συρίγγια, ἐκκολπώματα, κῆλαι.

2. Χειρουργικαὶ παθήσεις πνεύμονος-θώρακος.

Παροχέτευσις θώρακος.

Κακώσεις θώρακος-Ἐμπύημα-Υδροθώραξ.

Καρκίνος πνεύμονος, Ἐχινόκοκκος.

Πνευμονεκτομὴ-λοβεκτομή, τμηματοεκτομή.

3. Χειρουργικαὶ παθήσεις τοῦ πεπτικοῦ συστήματος-Περιτοναίου.

Οἰσοφάγος : Οἰσοφαγοκῆλη, οἰσοφαγίτις, στένωσις οἰσοφάγου, ἀχαλασία οἰσοφάγου, κίρσοι οἰσοφάγου, καρκίωμα οἰσοφάγου.

Στόμαχος-Δωδεκαδάκτυλον : Ἑλκος, γαστρίτις, πολύποδες καρκίωμα.

Ἑντερων : Εἰδικαὶ φλεγμοναί, νεοπλασila παχέος ἐντέρου.

Ὁξεία κυλίτις.

Εἰλεός.

Πάγκρεας : Κακώσεις, Ὁξεία παγκρεατίτις, νεοπλασία παγκρέατος.

Ἡπαρ : Ἐχινόκοκκος, νεοπλασila, κίρρωσις, πυλαία ὑπέρτασις.

Χολοκυστίτις - Χολολιθίασις-Ἀποφρακτικὸς ἕκτερος-Χολαγγεΐτις.

Πρωκτός : Αἱμορροΐδες, ραγάδες, περιεδρικὸν συρίγγιον, περιεδρικὸς φλέγμα.

Περιτονίτις.

4. Κῆλαι.

Βουβωνοκῆλη-Μητροκῆλη.

Κοιλιοκῆλη-Ὀμφαλοκῆλη-Ἀλλαι κῆλαι.

5. Χειρουργικαὶ παθήσεις ἐνδοκρινῶν ἀδένων.

Ὅγκοι ἐπινεφριδίων.

Χειρουργικαὶ παθήσεις θυρεοειδοῦς καὶ παραθυρεοειδῶν ἀδένων.

6. Χειρουργικαὶ παθήσεις μαστοῦ.

Βασικαὶ Ἑνότητες Οὐρολογίας :

1. Εἰσαγωγή :

Ἀνακεφαλαίωσις ἀνατομίας-φυσιολογίας οὐροποιογεννητικοῦ ἄρρενος καὶ νεφρῶν.

Γενικὴ συμπτωματολογία χειρουργικῶν παθήσεων οὐροποιητικοῦ : Διαγνωστικαὶ ἐξετάσεις.

Μικρόβια περιβάλλοντα τὸ οὐροποιητικὸν σύστημα.

2. Παθήσεις νεφρῶν.

Συγγενεῖς ἀμωλαία νεφρῶν.

Ἐπίκτητοι νοσήραι καταστάσεις νεφρῶν : Νεφρόπτωσης, ὑδρονέφρωση, νεφρολιθίασις.

Κακώσεις νεφροῦ:

Φλεγμονώδεις παθήσεις νεφροῦ.
Νεοπλασίαι νεφροῦ.

3. Παθήσεις ούρηθρων.
Συγγενεῖς ἀνωμαλίαι ούρηθρων.
Κακώσεις ούρηθρων.
Φλεγμοναὶ ούρηθρων.

4. Ουροδόχος κύστις.

Συγγενεῖς ἀνωμαλίαι-ἐκκολπώματα.
Φλεγμοναί: κοιναί, εἰδικαί.
Ξένα σώματα-Κακώσεις-Λιθίαισις.
Συρίγγια-Τραύματα-Νεοπλασίαι.

5. Παθήσεις οὐρήθρας.
Συγγενεῖς.
Φλεγμοναί: Κοιναί, εἰδικαί.
Κακώσεις-Ξένα σώματα-στενώματα-νεοπλασίαι.

6. Παθήσεις προστάτου.
Ὑπερτροφία-Καρκίνος.
Φλεγμοναί.

Βασικαὶ Ἑνότητες Ὀφθαλμολογίας:

1. Εἰσαγωγή:
Ἀνατομικὴ καὶ φυσιολογία.
Ἐξετάσεις καὶ διαγνωστικαὶ μέθοδοι.
Φάρμακα χρησιμοποιούμενα εἰς τὴν ὀφθαλμολογίαν.
2. Κακώσεις ὀφθαλμοῦ.
Ξένα σώματα.
Ἐγκαύματα.
Μώλωπες καὶ αἱματώματα.
Τραύματα κερατοειδοῦς.
Τραύματα: βλεφάρων, βολβοῦ.
3. Φλεγμοναί:
Βλεφαρίτις, χαλάζιον, κριθή, κερατίτις.
Τράχυμα.
Ἐπιπεφυκίτις.
4. Ἀνωμαλίαι διαθλάσεως-Νοσήματα φακοῦ.
5. Ἐγχειρήσεις εἰς τὸν ὀφθαλμόν.
Στραβισμός, μεταμόσχευσις κερατοειδοῦς, ἀποκόλλησις ἀμφιβληστροειδοῦς.
Καταρράκτης, Γλαύκωμα.

Βασικαὶ Ἑνότητες Ω.Ρ.Λ/γίας.

1. Εἰσαγωγή.
Στοιχεῖα ἀνατομίας-φυσιολογίας.
Ἐξεταστικοὶ μέθοδοι.
Γενικὰ περὶ τοπικῆς ἀναισθησίας καὶ ἀντιβιοτικῶν.
2. Διαμαρτυρίαι περὶ τὴν διάπλαιιν.
3. Παθήσεις φάρυγγος-στοματικῆς κοιλότητος γενικά.
Ὁξεῖα-Χρονία φαρυγγίτις-ὀξεῖα-χρονία ἀμυγδαλίτις-ἀδενοειδεῖς ἐκβλαστήσεις-περιαμυγδαλικὸν ἀπόστημα.
Ἐνδείξεις ἀφαιρέσεως ἀμυγδαλῶν.
Φλεγμοναὶ σιελογόνων ἀδένων.
4. Παθήσεις ρινὸς καὶ παραρρινικῶν κόλπων.
Ρινίτιδες: ὄξαινα, ἀλλεργικὴ.
Σκολιώσεις ρινικοῦ διαφράγματος.
Παραρρινοκολπίτιδες.
Πολύποδες ρινὸς.
Ἐπίσταξις.
5. Γενικὰ συμπτώματα παθήσεων τῶν ὠτων.
Βαρηκοῦτα-Ἑμβοαί-Ὠτόρροια-Ὠταλγία-Ὠλιγγος.
6. Παθήσεις ὠτων.
Ὁξεῖα, χρονία ὠτίτις-μαστοειδίτις.
Ὠτοσκλήρυνσις.
7. Παθήσεις λάρυγγος.
Τραχειοτομία.

ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ

(Καρδιαγγειακὴ Χειρουργικὴ-Χειρουργικὴ ὕγκων, Ὀρθοπεδική, Α'. Βοήθεια).

Γ'. Ἐξάμηνον.

Ὡραὶ ἐβδομαδιαίας διδασκαλίας: 2
Σύνολον ὥρῶν δδασκαλίας: 36

Βασικαὶ Ἑνότητες:

Καρδιαγγειακὴ Χειρουργικὴ:

- α) Καρδιαγγειακαὶ ἐπεμβάσεις: Κλείσται, ἀνοικταί.
- Καρδίας-ἀγγείων.
- β) Μετεγχειρητικὴ ἀγωγή.
Μετεγχειρητικὴ φροντίς.
Ἐπιπλοκαί, ἀντιμετώπισις.
Ἀποκατάστασις.
- γ) Χειρουργικὴ ὕγκων.
- 1) Θεραπευτικὴ.
- 2) Προληπτικὴ.

Βασικαὶ Ἑνότητες Ὀρθοπεδικῆς.

1. Εἰσαγωγή.
Ἀνακεφαλαίωσις ἀνατομία-φυσιολογία.
Ὀρισμοί.
Ὀρισμέναι εἰδικαὶ δοκιμασίαι αἱ ὅποια χρησιμοποιοῦνται εἰς τὴν διάγνωσιν.
- Ἀρχαὶ τῆς ὀρθοπεδικῆς.
2. Μηχανικαὶ παθήσεις.
Κατάγματα-Ἐξάρθρωματα-Διαστρέμματα.
Θεραπευτικαὶ μέθοδοι ὀρθοπεδικῆς.
Ὀρθοπεδικὰ μηχανήματα: ἀκινητοποιήσεως, διορθώσεως, προσθέσεως.
- Ὀρθοπεδικαὶ ἐπεμβάσεις: ἀνάιμακτοι, αἱματηραί.
3. Φλεγμονώδεις παθήσεις.
Ὄστεομυελίτις.
Φυματίωσις ὀστέων καὶ ἀρθρώσεων.
4. Συγγενεῖς ἀνωμαλίαι ὀστέων καὶ ἀρθρώσεων.
Συγγενὲς ἐξάρθρωμα ἰσχίου.
Σκολιώσις σπονδυλικῆς στήλης.
Ραιβοῖπποποδία καὶ λοιπαὶ ἀνωμαλίαι ἄκρου ποδός.
5. Ἐκφυλιστικαὶ παθήσεις χόνδρων καὶ μυῶν.
Ὄστεοχονδρίτις.
Παράλυσις μυῶν.
6. Ὀγκοὶ τῶν ὀστέων.
7. Ἀκρωτηριασμός.

Βασικαὶ Ἑνότητες Α'. Βοηθειῶν:

1. Εἰσαγωγή.
Ἀνακεφαλαίωσις μεθόδων τεχνητῆς ἀναπνοῆς καὶ μασσάζ.
2. Βλάβαι τοῦ ὀργανισμοῦ ἐκ μηχανικῶν αἰτίων.
Ἐπίδεσις τραυμάτων-Ἀκινητοποιήσις καταγμάτων-Τρόπος μεταφοράς τραυματίου.
Κακώσεις κεφαλῆς.
Κακώσεις σπονδυλικῆς στήλης.
Κακώσεις θώρακος.
Κακώσεις κοιλίας.
Κακώσεις ἄκρων.
3. Αἱμορραγία.
Γενικότητα περὶ αἱμορραγιῶν.
Ἐγχευτικὴ αἱμορραγία.
Ρινορραγία - Αἱμόπτυσις - Αἱματοουρία - Αἱματέμεσις - Αἱμορραγία ἀπὸ αἱμορροΐδης.

ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ

(Νευροχειρουργικὴ, Φυσικοθεραπεία, Ἀποκατάστασις).

Δ'. Ἐξάμηνον.

Ὡραὶ ἐβδομαδιαίας διδασκαλίας: 1
Σύνολον ὥρῶν διδασκαλίας: 18

Βασικαὶ Ἑνότητες:

1. Εἰδικὰ προβλήματα νευροχειρουργικοῦ ἀσθενοῦς.
2. Κρανιοεγκεφαλικαὶ κακώσεις-Ἀντιμετώπισις πολυτραυματίου.

3. Όγκοι και άνευρύσματα έγκεφάλου - Άποστήματα έγκεφάλου.

4. Τραύματα και όγκοι νωτιαίου μυελού.

5. Κατάγματα σπονδυλικής στήλης-Κακώσεις νέρων.

Βασικαί Ένότητες :

1. Εισαγωγή.

Όρισμοί, σκοπός, ιστορία αποκαταστάσεως.

Προγράμματα και όργάνωσις Έπηρεσιών αποκαταστάσεως εις την Ελλάδα.

Στατιστικά δεδομένα δια τας κυριώτερας αναπηρίας εις την Ελλάδα.

Όμάς αποκαταστάσεως.

2. Γενικαί έννοιαι περί αποκαταστάσεως και αναπηριών. Είδη αποκαταστάσεως (σωματική, διανοητική, επαγγελματική).

3. Άποκατάστασις μυοσκελετικού.

Άνακεφαλαίωσις ανατομίας και φυσιολογίας τών κυριωτέρων μυών και αρθρώσεων.

Άσκήσεις : σκοπός, είδη.

Μαλάξεις : ένδείξεις, άντενδείξεις, χειρισμοί (επίδειξις κινήσεων, μαλάξεων, άσκήσεως), ήλιοθεραπεία. Λουτροθεραπεία, Κινησιοθεραπεία.

4. Μηχανικά μέσα και μέθοδοι αύτοεξυπηρετήσεως αναπήρων.

5. Άσθενείς χρήζοντες ειδικής βοηθείας προς αποκατάστασιν.

Άσθενείς πάσχοντες : εκ νόσων νευρικού συστήματος (ήμιπληγικού, παραπληγικού), εξ αναπηρικών χειρουργικών έπεμβάσεων (κολοστομία, λαρυγγεκτομή, μαστεκτομή, άκρωτηριασμός μέλους).

6. Σημασία τής εργασιοθεραπείας εις την αποκατάστασιν άσθενών μέ : φυματίωσιν, καρκίνον, ψυχικόν νόσημα, αναπηρίαν κ.λ.π.

ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ (Γενική Παθολογία)

Α' Έξάμηνον.

Όρραι έβδομαδιαίας διδασκαλίας : 1

Σύνολον ώρών διδασκαλίας : 18

Σκοπός του μαθήματος :

Νά βοηθήση τόν μαθητήν νά αποκτήση στοιχειώδεις γνώσεις τής φύσεως τών παθολογικών νοσημάτων από απόψεως αίτιων, κλινικών έκδηλώσεων, έργαστηριακών εύρημάτων και επιπλοκών ως και τής θεραπευτικής αντιμεταπίσεως αύτών ούτως ώστε εις τά πλαίσια τών άρμοδιοτήτων του νά δύναται νά δίνη άσφαλή νοσηλευτικήν φροντίδα εις τόν άσθενή.

Βασικαί Ένότητες :

1. Εισαγωγικά γνώσεις Παθολογίας.

Όρισμοί : Κυριώτεροι έκδηλώσεις εις την Παθολογίαν: Πυρετός-είδη πυρετού-θερμομετρικά διαγράμματα-πόνος.

Παραλλαγαί: σφυγμού, άναπνοής.

Βήξ : άπόχρεμψις.

Έμετος, Διάρροια.

Καταστάσεις συνειδήσεως.

Shock.

Σύνδρομα διαταραχής τής όξεοβασικής ισορροπίας και ύδατοηλεκτρολυτικά.

2. Νοσήματα του άναπνευστικού συστήματος.

Άνακεφαλαίωσις ανατομίας και φυσιολογίας του άναπνευστικού συστήματος.

Διαγνωστικά έξετάσεις και δοκιμασίαι.

Κυριώτεροι έκδηλώσεις τών παθήσεων του άναπνευστικού συστήματος.

Όξεΐα άμυγδαλίτις.

Όξεΐα βρογχίτις - Χρονία βρογχίτις.

Εμφύσημα.

Βρογχικόν άσθμα.

Βρογχεκτασία.

Άτελεκτασία πνεύμονος.

3. Νοσήματα Νεφρών.

Άνακεφαλαίωσις ανατομίας και φυσιολογίας.

Διαγνωστικά έξετάσεις και δοκιμασίαι.

Κυριώτεροι έκδηλώσεις και προβλήματα.

Όξεΐα σπειραματονεφρίτις.

Όξεΐα νεφρική άνεπάρκεια.

Χρονία νεφρική άνεπάρκεια.

Νεφροσικόν σύνδρομον.

Πολυνεφρίτις.

Φυματίωσις νεφρού.

Νεφρολιθίαισις.

Πνευμονική έμβολή.

Έμπύημα θώρακος.

ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ (Γενική Παθολογία).

Β'. Έξάμηνον.

Όρραι έβδομαδιαίας διδασκαλίας : 1

Σύνολον ώρών διδασκαλίας : 18

Βασικές Ένότητες :

1. Νοσήματα πεπτικού συστήματος.

Άνακεφαλαίωσις ανατομίας και φυσιολογίας.

Διαγνωστικά έξετάσεις και δοκιμασίαι.

Κυριώτεροι έκδηλώσεις και προβλήματα.

Στοματίτις.

Οίσοφάγος : άχαλασία, καρκίνωμα.

Διαφραγματοκήλη.

Στόμαχος : γαστρίτις, πεπτικόν έλκος, καρκίνος.

Έντερο : Όξεΐα γαστρεντερίτις, σύνδρομον κακής έντερικής απορροφήσεως, έλκώδης κολίτις, καρκίνος παχέος έντέρου, περιτονίτιδες.

Πάγκρεας : Παγκρεατίτις, καρκίνος παγκρέατος.

Έπατίτις, Κίρρωσις ήπατος, Πυλαία υπέρτασις, χολοκυστοπάθεια.

2. Νοσήματα Καδιολογίας-Άγγειολογίας.

Άνακεφαλαίωσις ανατομίας και φυσιολογίας του καρδιαγγειακού συστήματος.

Διαγνωστικά έξετάσεις και δοκιμασίαι.

Γενική συμπτωματολογία παθήσεων καρδιάς.

Παθήσεις στεφανιαίων άγγείων: Στενάζχη, Έμφραγμα του μυοκαρδίου.

Καριακαί άρρυθμιαί.

Καρδιακή Βημχτοδότσησις.

Ρευματική ένδοκαρδίτις.

Μυοκαρδίτις, περικαρδίτις.

Συμφορητική καρδιακή άνεπάρκεια.

Άρτηριοσκληρυνσις : Άθρωμάτωσις.

Υπέρτασις.

ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ (Γενική Παθολογία)

Δ'. Έξάμηνον.

Όρραι έβδομαδιαίας διδασκαλίας : 1

Σύνολον ώρών διδασκαλίας : 18

Βασικαί Ένότητες :

1. Νοσήματα ένδοκρινών αδένων.

Άνακεφαλαίωσις Φυσιολογίας.

Υπέρ και Υπό-θυρεοειδισμός.

Υπέρ και Υπό-παραθυρεοειδισμός.

Άνεπάρκεια φλοιού επινεφριδίων.

Υπερλειουργία φλοιού επινεφριδίων.

Φαιοχρωμοκύττωμα.

Σακχαρώδης διαβήτης.

Υποφυσιογενής γιγαντισμός-μεγαλακρία.

Άνεπάρκεια προσπίου λοβού ύποφύσεως.

2. Όγκολογία :

α) Πρόληψις και έλεγχος του καρκίνου.

Αιτιολογικοί παράγοντες.

Τα 7 προφυλακτικά μέτρα έναντίον του καρκίνου και τὰ

7 σημεία του καρκίνου.

β) Καλοήθεις και κακοήθεις νεοπλασίες.

Χαρακτηριστικά.

Ταξινόμησις.

Θεραπεία νεοπλασμάτων:

Χημειοθεραπεία

Ανοσιοθεραπεία του καρκίνου, παρηγορητική αντιμετώπισις.

Ακτινοθεραπεία.

3. Άλλεργικά νοσήματα.

Ανοσοποίησης και άλλεργική αντίδρασις.

Αναπνευστικαί άλλεργίαι - Άλλεργικαί δερματίτιδες.

Αφυλακτικόν SHOCK - Απευαισθητοποιήσις.

4. Νοσήματα αρθρώσεων.

Ρευματικός πυρετός.

Ρευματοειδής αρθρίτις.

Ούριακή αρθρίτις.

5. Νοσήματα κολλογόνου.

ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ (Αίματολογία, Α' Βοήθεια, Δερματολογία, Αφροδίσια Νοσήματα, Γεροντολογία, Γηριατρική, Νευρολογία, Φυματιολογία).

Γ'. Εξάμηνον

Ώραι εβδομαδιαίας διδασκαλίας : 2

Σύνολον ωρών διδασκαλίας : 36

Βασικαί Ένότητες :

1. Νοσήματα αίματος.

Ανακεφαλαίωσις τής φυσιολογίας του αίματος.

Ομάδες αίματος. Παράγοντας RHESUS.

Στερνική παρακέντησις.

Αναιμία : Στερητικά, άπλαστικά, αίμολυτικά.

Λευχαιμίας : όξεϊα, χρονία.

Κακοήθη λεμφώματα.

Πολλαπλούν μυέλωμα.

Πορφύρα : Αναφυλακτοειδής - ιδιοπαθής.

2. Φυματιολογία.

α) Είσαγωγή.

Φυματίωσις : αίτιον, τύπος βακτηριδίου, κληρονομικότης, προδιάθεσις - πηγαί μολύνσεως.

Ώραι εισόδου, μόλυνσις, λοίμωξις.

β) Φυματίωσις πνευμόνων.

Πρωτοπαθής φυματίωσις : συμπτώματα, εξέλιξις φυματίου, είδη φυματίωσης, είδη αποχρέμψεως, αίμόπτυσις.

Θεραπεία πνευμονικής φυματίωσης.

γ) Έξωπνευμονικαί φυματίωσεις.

Πλευρίτις.

Περικαρδίτις.

Περιτονίτις.

Μηνιγγίτις.

Έντερίτις.

Φυματίωσις νεφρών και γεννητικών οργάνων.

δ) Προφύλαξις.

Φυματίνη - φυματιοαντίδρασις - προφυλακτικός αντιφυματικός έμβολιασμός.

Η φυματίωσις ως κοινωνική νόσος.

3. Πρώται Βοήθειαι.

α) Είσαγωγή.

Μέθοδοι τεχνικής άναπνοής.

Καρδιακόν μασσάζ.

β) Βλάβαι οργανισμού εκ φυσικών αίτιων.

Διαταραχαί τής υγείας εκ θερμικών επιδράσεων.

Θερμοπληξία, ήλιασις ή ήλιοπληξία, Φωτοπληξία.

Τυπική επίδρασις ψύχους : Κρυοπάγημα, κρυοπληξία.

γ) Διαταραχαί τής υγείας εκ μεταβολών τής άτμοσφαιρικής πίεσεως.

Άερωτίτις, νόσος άεροπόρων, νόσος όρέων ή όρειβατών, νόσος τών δυτών.

δ) Βλάβαι του οργανισμού εκ χημικοτοξικών αίτιων (δηλητηριάσεις).

Γενική συμπτωματολογία και γενική θεραπεία.

Δημητηριάσεις : εκ χημικών ουσιών (αερίων, στερεών, υγρών), γεωργικών φαρμάκων, παρασιτοκτόνων, τροφίμων, ιοβόλων ζώων.

ε) Τι πρέπει να περιέχει έν φαρμακείον Πρώτων βοηθειών. Αυτόκίνητα, οίκιας, καταστήματα, σχολεία.

4. Δερματικά και Αφροδίσια Νοσήματα.

α) Γενικόν Μέρος :

(α) Ανατομία και φυσιολογία δέρματος.

(2) Πρωτοπαθείς και δευτεροπαθείς στοιχειώδεις βλάβαι του δέρματος.

(3) Κλινικαί παθολογικαί εικόνες δέρματος.

β) Είδικόν Μέρος.

Δερματικά νοσήματα :

(1) Δερματοπάθεια από Αρθρόποδα (ψώρα, φθειριάσεις κ.λ.π.).

(2) Δερματομυκητιάσεις (ποικιλόχρους πιτυρίαισις, δερματοφυτία).

(3) Πυοδερματίτιδες.

(4) Ίώσεις του δέρματος (εκτός τών εξανθηματικών νοσημάτων).

(5) Έκζεμα, δερματίτις.

(6) Δερματοπάθεια εκ μυκοβακτηριδίων (φυματίωσις, λέπρα).

(7) Ψωρίασις - Ροδόχρους πιτυρίαισις - κοινή άκμή.

(8) Νεοπλασίαί δέρματος.

(9) Αφροδίσια νοσήματα.

(10) Βλεννόροιζα, σύφιλις, μαλακόν έλκος, νόσος του Nicolas Favre.

(11) Νοσήματα μεταδιδόμενα με την συζυγικήν επφήν.

Νευρολογία :

α) Δομή και λειτουργία του νευρικού συστήματος.

Διαγνωστικαί εξέτάσεις και δοκιμασίαι.

Κλινικά σημεία τής βλάβης του νευρικού ιστού.

β) Τραύματα.

Υποσκληρίδιον αίμάτωμα.

Τραυματική υπαραχνοειδής αίμορραγία.

Το έγκεφαλικόν στέλεχος και ή άπώλεια συνειδήσεως.

Τραύμα τής σπονδυλικής στήλης.

γ) Ένδοκρανιακά άγγειακά έπεισόδια.

Έγκεφαλική θρόμβωσις - Έμβολη - Αίμορραγία - θεραπεία.

Υπαραχνοειδής αίμορραγία - Θεραπεία.

δ) Μόλυνσις και φλεγμονή του νευρικού συστήματος.

Μηνιγγίτις, Έγκεφαλίτις, Πολιομυελίτις.

Σύφιλις νωτιαίου μυελού - Φυματίωσις - Έρπης Ζωστήρ

ε) Απομυελωτικαί και εκφυλιστικαί νόσοι.

Σκλήρυνσις κατά πλάκας.

Νόσος τών κινητικών νευρώνων.

στ) Τοξικαί μεταβολικαί νόσοι και νόσοι εξ άνεπρκείας βιταμινών.

Πολυνευρίτις και πολυνευροπάθεια.

Νόσος WILSON.

ζ) Λειτουργικαί άνωμαλίαι.

θ) Έπιληψία.

ι) Νόσοι μυών.

Μυοπάθεια - Μυασθένεια.

Γεροντολογία - Γηριατρική :

α) Είσαγωγή εις την γεροντολογίαν.

Όρισμοί.

Τὸ γῆρας ὡς πρόβλημα εἰς τὸ παρελθόν, τὸ παρὸν καὶ τὸ μέλλον.

Οἰκολογία τοῦ γήρατος.
Δημογραφία γήρατος.
Γεροντογόνοι παράγοντες.

β) Κοινωνιολογία γήρατος.

Ἡ κοινωνία καὶ ὁ γέρος.

Κοινωνικά προβλήματα γερόντων.

Τὸ γῆρας καὶ ἡ οἰκονομία.

Ἀντιμετώπισις τοῦ γήρατος εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Ἀντιμετώπισις τοῦ γήρατος ἀνὰ τὸν κόσμον.

γ) Κλινικὴ Γεροντολογία (Γηριατρική).

Τὸ γῆρας ὡς μηχανισμὸς βιολογικῆς ἰσορροπίας.

Εἰδικὴ βιολογικὴ συμπεριφορὰ καὶ νοσηρότης τοῦ γήρατος.

Φυσιολογία τοῦ γήρατος - Ψυχολογία τοῦ γέρου.

Ὁ γέρος ὡς ἀσθενής.

Ἀρρώστια τῆς καρδίας καὶ τῶν ἀγγείων, τῶν πνευμόνων, τοῦ πεπτικοῦ, τοῦ οὐροποιητικοῦ καὶ τοῦ νευρικοῦ συστήματος.

Προβλήματα σκελετοῦ καὶ ἀρθρώσεων.

Προβλήματα δερματολογικά.

ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ - ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ

Α'. Ἐξάμηνον.

Ὡραὶ ἐβδομαδιαίας διδασκαλίας : 1

Σύνολον ὥρῶν διδασκαλίας : 18

Σκοπὸς τοῦ μαθήματος :

Ἡ ἀπόκτησις ὑπὸ τοῦ μαθητοῦ βασικῶν γνώσεων περὶ μαιευτικῆς φυσιολογίας, τῆς μαιευτικῆς παθολογίας τῶν γυναικολογικῶν παθήσεων καὶ γυναικολογικῶν τεχνικῶν.

Βασικαὶ ἑνότητες :

1. Μαιευτικὴ φυσιολογία (στοιχεῖα).

α) Φυσιολογία κύησης.

β) Φυσιολογία τοῦ τοκετοῦ.

γ) Φυσιολογία λοχείας.

2. Μαιευτικὴ παθολογία (στοιχεῖα).

α) Παθολογία τῆς κύησης (ἐπιπλοκαὶ τῆς κύησης - τοξιναιμία - αἱμορραγία - παθήσεις τῆς ἐγκύου).

β) Παθολογία τοῦ τοκετοῦ (δυστοκίαι, ἀνωμαλίες ὁμφαλίδος, ἀνωμαλίες ὑστεροτοκίας, μαιευτικαὶ ἐπεμβάσεις).

γ) Παθολογία τῆς λοχείας (ἐπιλόχειος λοίμωξις - θρομβοφλεβίτις, μαστίτις, κ.ἄ.).

δ) Πρώταις παθήσεις τοῦ νεογνοῦ (Ἀσφυξία τοῦ νεογνοῦ, αἱμολυτικὴ νόσος τῶν νεογνῶν, τραυματικαὶ βλάβαι, συγγενεῖς διαμαρτίαι διαπλάσεως).

3. Γυναικολογικαὶ παθήσεις (Γυναικολογικὰ συμπτώματα, διαταραχαὶ ἐμμήνου ρύσεως, φλεγμοναί, καλοήθειες καὶ κακοήθειες ὄγκοι, στείρωσις).

4. Γυναικολογικαὶ τεχνικαὶ (Γυναικολογικαὶ διαγνωστικαὶ μέθοδοι, γυναικολογικαὶ ἐγχειρήσεις, εἰδικαὶ θεραπευτικαὶ μέθοδοι).

ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ (καὶ Λοιμώδη Νοσήματα)

Β'. Ἐξάμηνον.

Ὡραὶ ἐβδομαδιαίας διδασκαλίας : 2

Σύνολον ὥρῶν διδασκαλίας : 36

Σκοπὸς τοῦ μαθήματος :

Νὰ ἀποκτήσῃ ὁ μαθητὴς στοιχειώδεις γνώσεις, διὰ : α) τὴν φυσιολογικὴν ἀνάπτυξιν τοῦ παιδιοῦ καὶ β) τὰς παθολογικὰς καταστάσεις ποὺ ἡμπορεῖ νὰ προκύβουν εἰς τὰς διαφόρους φάσεις τῆς ἀναπτύξεώς του ὡς καὶ τὴν ἀντιμετώπισιν αὐτῶν τῶν καταστάσεων.

Βασικαὶ ἑνότητες :

1. Φυσιολογία τοῦ βρέφους.

2. Σωματικὴ ἀνάπτυξις κατὰ τὴν βρεφικὴν καὶ παιδικὴν ἡλικίαν.

3. Ψυχοκινητικὴ ἀνάπτυξις κατὰ τὴν βρεφικὴν ἡλικίαν καὶ παιδικὴν.

4. Παράγοντες οἱ ὅποιοι ἐπηρεάζουν τὴν σωματικὴν καὶ ψυχοκινητικὴν ἀνάπτυξιν (διατροφή, κληρονομικότης, περιβάλλον κ.λ.π.).

5. Νεογνικὴ ἡλικία (Νεογνὰ - Φυσιολογία). Βλάβαι τῶν νεογνῶν ὀφειλόμεναι εἰς τὸν τοκετόν.

6. Βλάβαι καὶ παθήσεις τοῦ ἀναπνευστικοῦ συστήματος κατὰ τὴν νεογνικὴν ἡλικίαν.

7. Ἰκτερος νεογνῶν (φυσιολογικός, παθολογικός).

8. Λοιμώξεις νεογνῶν.

9. Πρόωρα (Διαφοραὶ προῶρων ἀπὸ τὰ φυσιολογικὰ νεογνὰ).

10. Περιθαλψὶς καὶ διατροφή προῶρων.

11. Διατροφή (φυσικὴ διατροφή).

12. Προαρασκευὴ ἐγκύου καὶ τρόπος χορηγήσεως τοῦ μητρικοῦ γάλακτος.

13. Πλεονεκτήματα μητρικοῦ γάλακτος καὶ παροδικαὶ ἢ μόνιμοι ἀντενδείξεις τοῦ μητρικοῦ θηλασμοῦ.

14. Μικτὴ διατροφή. Τεχνικὴ διατροφή.

15. Εἶδη γαλάκτων καὶ τρόπος παρασκευῆς καὶ χορηγήσεως αὐτῶν.

16. Διατροφή κατὰ τὸ 1ον ἔτος ὡς καὶ κατὰ τὴν μετέπειτα παιδικὴν ἡλικίαν.

17. Συγγενεῖς ἀνωμαλίες καὶ νοσήματα τοῦ πεπτικοῦ συστήματος.

18. Νοσήματα τοῦ ἀναπνευστικοῦ συστήματος.

19. Νοσήματα αἵματος.

20. Νοσήματα οὐροποιητικοῦ συστήματος.

21. Νοσήματα κυκλοφορικοῦ συστήματος. (Συγγενεῖς καὶ ἐπίκτητοι παθήσεις)

22. Νοσήματα Κ.Ν.Σ.

23. Νοσήματα δέρματος.

24. Ἐμβολιασμοὶ (εἶδη ἐμβολίων, ἡλικία χορηγήσεως καὶ τρόπος χορηγήσεως).

25. Λοιμώδη νοσήματα (τὰ πλέον συνήθη).

26. Παιδικὴ φυματίωσις.

ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ

Δ'. Ἐξάμηνον

Ὡραὶ ἐβδομαδιαίας διδασκαλίας : 1

Σύνολον ὥρῶν διδασκαλίας : 18

Σκοπὸς τοῦ μαθήματος :

Ἡ ἀπόκτησις ὑπὸ τοῦ μαθητοῦ στοιχειωδῶν γνώσεων ἀφ' ἐνὸς μὲν περὶ τῆς αἰτιολογίας, συμπτωματολογίας καὶ θεραπείας τῶν ψυχικῶν νοσημάτων, ἀφ' ἑτέρου δὲ περὶ τῆς κοινωνικῆς ἀποκαταστάσεως τῶν ψυχικῶς ἀσθενῶν.

Βασικαὶ ἑνότητες :

1. Κατευθύνσεις τῆς συγχρόνου Ψυχιατρικῆς.

α) Ταξινόμησις τῶν ψυχικῶν νοσημάτων.

β) Ψυχιατρικὴ σημειολογία καὶ συμπτωματολογία.

γ) Διαγνωστικαὶ καὶ θεραπευτικαὶ μέθοδοι εἰς τὴν Ψυχιατρικὴν.

2. Νευρώσεις - Αἰτιολογία, συμπτώματα καὶ θεραπευτικὴ ἀντιμετώπισις αὐτῶν.

3. Ἐνδογενεῖς Ψυχώσεις.

α) Σχιζοφρένεια.

β) Μανιοκαταθλιπτικὴ Ψύχωσις.

4. Ὁργανικαὶ Ψυχώσεις.

α) Γεροντικαὶ Ψυχώσεις.

β) Ψυχικαὶ διαταραχαὶ ἐπὶ σκληρύνσεως κατὰ πλάκας

5. Διαταραχαί προσωπικότητος.

α) Τοξικομανία

β) 'Αλκοολισμός.

6. Διανοητική καθυστέρησις.

7. 'Απακατάστασις τῶν χρονίως ψυχικῶν ἀσθενῶν.

8. Ψυχοσωματικά νοσήματα.

*Άρθρον 4.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τοῦ σχολικοῦ ἔτους
1981 - 1982.

Εἰς τοὺς αὐτοὺς ἐπὶ τῆς Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ Ὁρησκευ-
μάτων καὶ Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν Ὑπουργοῦ, ἀνατίθεμεν
τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 1 Ὀκτωβρίου 1981

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΘΝ. ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΑΛΙΑΔΟΥΡΟΣ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΔΟΣΙΑΔΗΣ

Η ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΕΙ ΟΤΙ:

Η έτήσια συνδρομή της Έφημερίδας της Κυβερνήσεως, ή τιμή των φύλλων της που πωλούνται τμηματικά και τα τέλη δημοσιεύσεων στην Έφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίσθηκαν από 1 Ιανουαρίου 1981 ως ακολούθως:

Α' ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

1. Για το Τεύχος Α'	Δραχ. 1.500
2. » » » Β'	» 3.000
3. » » » Γ'	» 1.000
4. » » » Δ'	» 2.500
5. » » » Νομικών Προσώπων Δ.Δ. κ.λπ. »	» 1.000
6. » » » 'Αν. Ειδ. Δικαστηρίου	» 200
7. » » » Παράρτημα	» 600
8. » » » 'Ακωνύμων 'Εταιρειών κ.λπ. »	» 7.000
9. » » Δελτίο 'Εμπορικής και Βιομηχανικής 'Ιδιοκτησίας	» 600
10. Για όλα τα τεύχη και το Δ.Ε.Β.Ι.	» 15.000

Οι Δήμοι και οι Κοινότητες του Κράτους καταβάλλουν το 1/2 των ανωτέρω συνδρομών.

Υπέρ του Ταμείου 'Αλληλοβοηθείας Προσωπικού του 'Εθνικού Τυπογραφείου (ΤΑΠΕΤ) αναλογούν τα εξής ποσά:

1. Για το Τεύχος Α'	Δραχ. 75
2. » » » Β'	» 150
3. » » » Γ'	» 50
4. » » » Δ'	» 125
5. » » » Νομικών Προσώπων Δ.Δ. κ.λπ. »	» 50
6. » » » 'Αν. Ειδ. Δικαστηρίου	» 10
7. » » » Παράρτημα	» 30
8. » » » 'Ακωνύμων 'Εταιρειών κ.λπ. »	» 350
9. » » Δελτίο 'Εμπ. και Βιομ. 'Ιδιοκτησίας »	» 30
10. Για όλα τα τεύχη	» 750

Β'. ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΩΝ

Η τιμή πωλήσεως κάθε φύλλου, μέχρις 8 σελ., είναι 7 δραχ., από 9 ως 24 σελ. 14 δραχ., από 25 ως 48 σελ. 20 δραχ., από 49 ως 80 σελ. 40 δραχ., από 81 σελ. και άνω ή τιμή πωλήσεως κάθε φύλλου προσαυξάνεται κατά 40 δραχ. ανά 80 σελίδες.

Γ'. ΤΙΜΗ ΦΩΤΟΑΝΤΙΓΡΑΦΩΝ

Η τιμή διαθέσεως στο κοινό των εκδιδόμενων από το 'Εθνικό Τυπογραφείο φωτοαντιγράφων των διαφόρων φύλλων της Έφημερίδας της Κυβερνήσεως καθορίζεται σε τρεις (3) δραχμές κατά σελίδα.

Δ'. ΤΕΛΗ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΩΝ

I. Στο τεύχος 'Ακωνύμων 'Εταιρειών και 'Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης:

Α' 'Ακωνύμων 'Εταιρειών:

1. Τών καταστατικών	Δραχ. 18.000
2. Τών αποφάσεων 'επεί συγχωνεύσεως άκωνύμων εταιρειών»	» 18.000
3. Τών κωδικοποιήσεων τών καταστατικών (ΦΕΚ 309/67, τ. Β')	» 9.000
4. Τών τροποποιήσεων τών καταστατικών	» 5.000
5. Τών ισολογισμών κάθε χρήσεως	» 8.000
6. Τών ύπουργικών αποφάσεων 'επεί παροχής άδειας 'επεκτάσεως τών εργασιών 'Ασφαλιστικών 'Εταιρειών», τών εκθέσεων 'εκτιμήσεως περιουσιακών στοιχείων και τών αποφάσεων του Δ.Σ. του ΕΛΤΑ, με τίς όποιες 'εγκρίνονται και δημοσιεύονται οι κανονισμοί αούτ»	» 7.000
7. Τών αποφάσεων 'επεί 'εγκαταστάσεως ύποκαταστήματος, διορισμού γενικού πράκτορος και παροχής πληρεξουσιότητας πρὸς 'άντιπροσώπευσιν 'έν 'Ελλάδι 'άλλοδαπών 'Εταιρειών» και τών αποφάσεων 'επεί μεταβιβάσεως του χαρτοφυλακίου 'Ασφαλιστικών 'Εταιρειών κατά το άρθρο 59 παρ. 1 του Ν.Δ. 400/70»	» 4.000
8. Τών ανακοινώσεων για κάθε μεταβολή που γίνεται με 'άποφαση Γ.Σ. ή Δ.Σ., τών προσκλήσεων σε γενικές συνελεύσεις, τών κατά το άρθρο 32 του Ν. 3221/24 γνωστοποιήσεων, τών ανακοινώσεων, που προβλέπονται από το άρθρο 59 παρ. 3 του Ν.Δ. 400/1970 'επεί 'Αλλοδαπών 'Ασφαλιστικών 'Εταιρειών», τών αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου του ΕΛΤΑ, που αναφέρονται σε προσωρινές διατάξεις και τών αποφάσεων του 'Υπ. Συγκοινωνιών διά τούς ΗΛΠΑΠ - ΗΣΑΠ - ΟΣΕ	» 2.000
9. Τών συνολτικών μηνιαίων καταστάσεων τών Τραπεζικών 'Εταιρειών	» 2.000

10. Τών αποφάσεων της 'επιτροπής του Χρηματιστηρίου 'επεί εισαγωγής χρεωγράφων 'εις το χρηματιστήριο πρὸς διαπραγμάτευσιν, συμφώνως πρὸς τās διατάξεις του άρθρου 2 παρ. 3 Α.Ν. 148/1967»	Δραχ. 2.000

11. Τών αποφάσεων της 'επιτροπής κεφαλαιαγορής 'επεί διαγραφής χρεωγράφων 'εκ του χρηματιστηρίου, συμφώνως πρὸς τās διατάξεις του άρθρου 2 παρ. 4 Α.Ν. 148/67»	» 2.000

12. Τών αποφάσεων 'επεί 'εγκρίσεως τιμολογίων τών 'Ασφαλιστικών 'Εταιρειών»	» 2.000

Β' 'Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης:

1. Τών καταστατικών	Δραχ. 2.000
2. Τών κωδικοποιήσεων τών καταστατικών	» 2.000
3. Τών ισολογισμών κάθε χρήσεως	» 2.500
4. Τών εκθέσεων 'εκτιμήσεως περιουσιακών στοιχείων	» 2.000
5. Τών τροποποιήσεων τών καταστατικών (για κάθε συμβολαιογραφική πράξη)	» 800
6. Τών ανακοινώσεων με συμβολαιογραφική πράξη	» 800
7. Τών ανακοινώσεων με 'άποφαση της Γ.Σ.	» 600
8. Τών προσκλήσεων σε γενικές συνελεύσεις	» 600

Γ' 'Αλληλασφαλιστικών Συνεταιρισμών - 'Αλληλασφαλιστικών Ταμείων και Φιλανθρωπικών Σωματείων:

1. Τών ύπουργικών αποφάσεων 'επεί χορηγήσεως άδειας λειτουργίας 'Αλληλασφαλιστικών Συνεταιρισμών - 'Αλληλασφαλιστικών Ταμείων»	» 2.000
2. Τών ισολογισμών τών άνωτέρω Συνεταιρισμών, Ταμείων και Σωματείων	» 2.500

Δ' Τών δικαστικών πράξεων:	Δραχ. 800

Η. Στο Τέταρτο τεύχος:

Τών δικαστικών πράξεων για παρακατάθεση άποζημιώσεως	» 800

Ε'. ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ - ΤΕΛΩΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ Τ.Α.Π.Ε.Τ.

1. Οι συνδρομές του 'εσωτερικού και τα τέλη δημοσιεύσεων προκαταβάλλονται στα Δημόσια Ταμεία 'εναντι άποδοτικού εισπράξεως, το όποιο φροντίζει ο 'ενδιαφερόμενος να το στείλει στη Γενική Δ/νση του 'Εθνικού Τυπογραφείου.

2. Οι συνδρομές του 'εξωτερικού είναι δυνατό να στέλνονται και σε 'ανάλογο συνάλλαγμα με 'επιταγή 'επ' όνοματι του Διευθυντή τών Διοικητικών και Οικονομικών 'Υποθέσεων του 'Εθνικού Τυπογραφείου.

3. Το ύπέρ του ΤΑΠΕΤ ποσοστό 'επεί τών άνωτέρω συνδρομών και τελών δημοσιεύσεων καταβάλλεται ως εξής:

α) στην 'Αθήνα: στο Ταμείο του ΤΑΠΕΤ (Κατάστημα 'Εθνικού Τυπογραφείου),

β) στις ύπόλοιπες πόλεις του Κράτους: στα Δημόσια Ταμεία και 'άποδίδεται στο ΤΑΠΕΤ σύμφωνα με τίς 192378/3639/1947 (ΡΟΝΕΟ 185) και 178048/5321/31.7.65 (ΡΟΝΕΟ 139) 'εγκύκλιες διαταγές του Γ.Λ.Κ.,

γ) στις περιπτώσεις συνδρομών 'εξωτερικού: όταν ή 'άποστολή τους γίνεται με 'επιταγές μαζί μ' αυτές στέλνεται και το ύπέρ του ΤΑΠΕΤ ποσοστό.

'Ο Γενικός Διευθυντής
ΑΘΑΝ. ΠΑΝ. ΣΠΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ